

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
Inserati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inserati petih vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust je pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravištevno „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.
Dopisne sprejema le podpisane in zadoščne frankovane.
Receptiv se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
V Jugoslaviji:
celoletno naprej plačan . D 120—
polletno 60—
3 mesečno 30—
1 10—
Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno 3 po nakaznici
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

E. Gangl.

Pozdrav bratom in sestram.

Sokoli bratje, sestre Sokolice,
slovenskega sveta ponos in kras,
kje naj dobim besedo, da resnice
dovolj krepak in jasen bodi glas,
da to, kar čutim in kar v srcu klje,
v pozdrav navdušeno naj vse odkrije.

Kot da iz čudotvornega studenca
življenja vode vrelec zašumi,
pred žarno lučjo se umakne senca,
ko v žilah nam zapolje vroča kri,
ko dvignejo se ponosito glave
in naše se razgrnejo zastave!

Bobneč stopinja vsakemu odmeva,
naš štít — Sokolstva neporazna čast;
in gora in dolina nam odpeva,
vsa zemlja z nami vriska — naša last,
last naša, kamorkoli vid zakroži
do tja, kjer brat se danes v sponah
toži . . .

Ves stari svet prevare in krivice,
ki rod naš teple so in križale,
porušile so krepke nam desnice,
da bodo duše se približale
zapovedi spoznanja in razuma;
ustvarjaj s silo lastnega poguma!

Od srca k srcu gre le ena cesta,
ljubezen bratovska je naša to;
tako globoka, verna je in zvesta,

da ni lepote in moči nad njo.
V blaginji skupni pijem slast edino,
edino znam in ljubim domovino!

Njej Sokol vdan je iz srca globine,
njej suženj je in sin in gospodar;
do solz prevzet od njene je miline,
a levjo silo v njem zbudi vihar,
ki v njej bi in nad njo začel hru-
meti —
za njo velja živeti ali mreti!

Sokolu ni življenje sen in pena,
ker je lepote venec vanje vtkan,
in delu našemu je dana cena,
ker dvigajo zakladi se na dan
vrhin telesnih, duševnih kreposti,
a zmagane beže laži in zlosti!

Iz enega so debela naše veje,
zato med nami pač razlike ni:
vsa srca nam ljubezen ena greje
in enemu namenu vsaki živi,
da lepo, blago in tvoreče vedno
življenje vsako je življenja vredno!

Kdor si željan svobode, bodi z nami,
na vsak ukaz pripravljen vedno stoj!
Na živo borbo naša delo dram,
naš je poklic napor, za pravdo boj,
in vekomaj ostane nam poslanstvo:
Sokolstvo in človeštvo in Slovanstvo!

Zdravo!

Z vznešenimi čustvi sprejema
Ljubljana goste, prihajajoče z vseh
strani. Preprosta je še naša sloven-
ska prestolnica, ali kdor pogleda
pazno naokoli, vidi stremljenje po
razmahu, ki jej obeta dati lice mo-
dernega mesa.

V pričetkih smo. Duša je polna
načrtov in kipi po uresničenju svojih
želja, čas pa umerjuje delo. Sredi
prvega razvoja v svobodi zre mo
žarkim srcem v bodočnost, ki ima
predstaviti svetu nepremagljivo Ju-
goslavijo, zavedajoč se, da tečejo se-
daj oni trenotki, ko treba našemu
duhu in naši roki krepke sile, da se
prične delo, ki nam rodi čase, kakor-
šnjih si želimo. Dobro voljo mora
spremljati srčni ponos in v takem
razpoloženju pozdravlja v svoji Ljub-
ljani žilavo slovensko ljudstvo vse
došlece prav priskrčno, kačoč jim, da
znano ceniti svojo drago priborjeno

si svobodo in da smo si pričeli ure-
jevati svoj jugoslovanski dom tako,
da bo zavzemal v kulturnem svetu
vpoštevano mesto. K temu pozdravu
se pridružujejo klici iz Zagreba in
Beograda, iz vseh krajev širne naše
domovine, iz naših ravnin in z naših
planin ter od morja, ki nas pričakuje,
vsa Jugoslavija gleda na Ljubljano
in kliče vsem: **Dobrodošli!**

Pa ne stoji samo med nami te
dni v ospredju naša Ljubljana, mar-
več ves kulturni svet je pozoren na-
njo. Tako velikega pomena je prvi
jugoslovanski vsesokolski zlet. In na
zapadno važno točko v svoji državi
smo postavili ta zlet. Tako radi pe-
hajo nas na Balkan in še dalje proč
od vsake kulture. Mi pa stopamo
proti zapadu in v Ljubljani se posve-
doči, kakega duha in kakega srca je
Jugosloven, kaj hoče in kak hoče biti
v svoji bodočnosti. Zdravo telo,

zdrav duh v njem! Razsvitljen um,
krepka pest! Boj vsaki krivici, zma-
ga pravici! Proč z egoizmom, na tla
s hinavščino! Enakost, bratstvo, svo-
boda! Tako doni iz Jugoslavije v
svet.

Z našim glasom se strinja glas
češkoslovaškega naroda. Prišli ste
k nam, dragi bratje češkoslovaški!
Pričakovali smo Vas že leta 1914.
pa Vas ni bilo. Tudi srbskih Sokolov
iz Beograda ni bilo. Avstrijska vlada
je takrat trepetala pred mislijo, da bi
se s sokolskim zletom v Ljubljani
njeni slovanski državljani le preveč
posokolili. In Srbi bi prišli! Grozno.
Prepovedala je energično sokolski
zlet in rekla, da je javni blagor v dr-
žavi v nevarnosti. Voja je pa po-
metla v kraj avstrijsko skrb za javni
blagor in svobodno leto v Ljubljano
češkoslovaški in srbski Sokoli. Toplo
pozdravljeni! Čehoslovake je vodil
Sokolski duh pred vojno, tekmo kr-
vavega borenja za svobodo jih je
spremljal po vseh bojnih poljanah in
po vojni preveva njihova srca v bla-
gor domovine. Sredi opasnega sred-
njeevropskega meteža so si priborili
pozicijo, ki ima trden temelj in im-
ponira svetu. Ves povojni čas stoji
nam Čehoslovaki zvesto ob strani.
Zato pa jih sprejemamo in pozdrav-
ljamo z najglobljim navdušenjem in
prekipevačo bratsko ljubeznijo.

V naši svobodi se šele začne
prav razvijati Sokolska misel. Koli-
ko strupenih sovražnikov je bilo
okoli nje. Kako so ovirali Sokolski
polet, koprneč kvišku, kako številne
zapreke in nevarnosti so postavljali
proti Sokolom. Ali Sokol se je izog-
nil nevarnosti in odbil zapreke, da se
danes svobodno giblje, slavi svojo
zmago in se pripravlja za prepeljitev
naših narodov z idejo, ki dvigne Slo-
vanstvo do veličine, katero danes
čutimo rahlo, ali si je ne moremo še
predstavljati. To pa nas vodi k vztraj-
nemu delu. Saj imamo opraviti še
mnogo.

Treščilo je, ko je zavijtel ju-
nak-osvoboditelj zastavo svobode po
končani borbi in narava je vprizorila
strašno nevihto. Nad nami plapolala
naša zastava, ali do nje kipe vzdih,
z dveh strani, da se nam krčijo so-
kolske pesti in si prisegamo, da se
mora izčisti bol in kjer duši naše
ljudi obup, mora zavladati radost s
prihodom svobode . . .

Posokolimo se! Sokolskega du-
ha v Jugoslavijo, da nam bo rasel v
srcu pogum, da se bo jačila v naši
pesti sila in nam bo vedno v mislih
domovina!

Pričetki naše bodočnosti poga-
njajo ugodno. Ne zamudimo nobene
prilike. Evropa gleda te dni na Ju-
goslavijo, na Slovenijo, na Ljublja-
no. Pokažimo, da vstopamo pogum-

no na veliko svetovno torišče, da se
hočemo tam udeležiti, da imamo za
to dovolj srca in volje, da se hočemo
učiti, da želimo napredovati in izpo-
polnjevati se!

Naša je bodočnost, Slovani! Z
nami naj zavlada v svetu zdrav rod
poštene duše! . . .

Zdravo! Na zdar!

Dr. Vladimir Ravnihar, starosta Jugoslov. Sok. Saveza:

Naši zleti!

Niso to narodne slavnosti, niti
prirreditve, službo izhodišču hrupnih
manifestacij. Zleti so del našega de-
lovnega programa ter gredo nepo-
sredno v okvir našega vadbenege
sestava. Zleti so znamenite smotre
dela in napredka v Sokolstvu za go-
tovo obdobje. Namen imajo, da pola-
gamo pred javnostjo račun o storje-
nem delu, zlasti da polagamo račun
o doseženih uspehih pred onim čini-
teljem, ki mu je namenjeno naše de-
lo — pred narodom svojim. In kakor
je Sokolstvo na Češkem raslo od
zleta do zleta — po številu, po svoji
moči in po svoji notranji vrednosti —
isto smemo in moremo ugotoviti o
jugoslovanskem Sokolstvu.

Nočem tega dokazovati s suho-
parno statistiko. Ako vzlic temu na-
vajam nekaj števil, tedaj storim to
zategadelj, ker je v njih razbrati
mnogo več, kakor pa samo golo na-
raščanje števil. Ne gre nam za to,
da štejemo toliko in toliko sokolskih
krojov več, gre za to, da moremo
stopiti na dan z resnico, da je v teh
krojih toliko in toliko več — Soko-
lov, vzgojenih v sokolskih telovadni-
cah po sokolski metodi in v sokolskih
načelih.

Pred očmi imam II. slovenski
vsesokolski zlet v Ljubljani l. 1904.
in I. hrvatski vsesokolski zlet v Za-
grebu l. 1906. Javna telovadba ljub-
ljanskega Sokola združena z veliko
narodno slavnostjo v letih devetde-
setih nosi ime vsesokolskega zleta
le v toliko, v kolikor so jej prisostvo-
vala večja ali manjša odposlanstva
Sokolstva ostalih slovanskih narod-
ov. Med njimi je bilo najštevilnejše
odposlanstvo Češke Obce Sokolske,
ki je šlo do 200 članov.

Na II. slovenskem vsesokolskem
zletu l. 1904. v Ljubljani je češko So-
kolstvo že aktivno sodelovalo pri

javni telovadbi in pri tekmah ter na-
stopilo s 1600 člani v kroju. Hrvat-
sko Sokolstvo je poslalo 220 bratov,
slovensko pa je postavilo na zlet 490
bratov v kroju. Poleg njih so bile
deputacije poljskega in ruskega So-
kolstva, srbskega telovadnega dru-
štva »Dušan Silni« in bolgarskih »Ju-
nakov. Proste vaje je izvajalo 365
čeških, 60 hrvatskih in 215 slovenskih
Sokolov. Prvič je na tem zletu na-
stopil moški naraščaj, 100 po številu,
ter 72 slovenskih telovadk.

Na dve leti kasneje se vrščem
vsesokolskem zletu v Zagrebu more-
mo že zaznamovati velik napredek.
Udeležilo se ga je 4000 slovanskih
Sokolov v kroju, samo Sloveni smo
poslali tja 477 bratov. Čehov je bilo
600, Poljakov 300, Dušana Silnega
70, bolgarski Junakov 85. Proste
vaje je izvajalo 1088 bratov.

A letos? Č. O. S. pošlje na naš
zlet »deputacijo« svojega polmilijon-
skega sokolskega naroda 5000 čla-
nov in članic, poleg tega pa so nas
obiskali njihovi dorostenci in doros-
tenke ter da smemo pričakovati del
češke narodne vojske. Tehnične za-
preke niso pripustile zvišati tega šte-
vila.

Jugoslovanskega Sokolstva, uje-
dinjenega na Vidovdanskem saboru
v Novem Sadu l. 1919. v Jugoslov-
ski Sokolski Savez, je priglasega
19.000 članov in članic, ne všteti
deco in naraščaj. Obišče nas Sokol-
stvo ameriških dveh žup, ki sta včla-
njeni v našem Savezu. V naši telo-
vadni vrstah nastopi začasno pri
nas bivajoče rusko Sokolstvo. Za
proste vaje je priglaseh toliko ude-
ležencev, da je naša krasna arena,
namenjena za 5000 telovadcev, pre-
majhna.

Primerjanje teh števil govori
cele knjige. Koliko vsakdanjega dela

Tribun.

(Epizoda iz ruske revolucije.)

Petrograd revoltira. Veliko me-
sto, sedež najmočnejšega iz mo-
gočnih, belega carja, je dvignil viso-
ko rdečo zastavo, znak svobode, ki
se je skupala v krvi tisoč in stotisoč
mladih življenj. In ves je rdeč. Rdeča
je carska palača. Zimni dvorec, rde-
če so ceste od prelite krvi, rdeče so
hiše in okna od plapolajočih rdečih
zastav, rdeča so lica ljudi, ki drve in
šume po ulicah, rdeča so srca, ki pla-
mene v ognju novih, neznanih idej.
Vse je rdeče. Rdeča je tribuna, ki jo
je dvignil narod pred carsko palačo,
ki jo obdaja nešteto rdečih zastav.
Sto oken carske palače gleda kot sto
mračnih, strašnih oči na to rdečo,
šumeče morje pod seboj, gleda in
strmi iz teh oči črna preteklost na
rdečo sedanost, tristo let gleda iz
sto oken, tristo težkih stovok pada
v to rdečo morje in dviga v njem ti-
soč burnih valov.

Iz rdečega morja se je vspel
tribun. Ves rdeč je stopil na tribuno,
ponravila si lase, ki mu pokrivajo
vroče čelo. Narod molči. »Tovariši!
Pal je naš bog, ki smo se mu klanjali
tristo let. Mi stojimo danes pod ste-
nami trdnjave, ki je kljubovala ve-

trovom in valovom stoletja, pa jo je
gnev naroda porušil do tal. Khm,
khm. Ko je bil ubit v Sarajevu av-
strijski cesar — khm, ko je izbruh-
nila velika vojna Avstrije proti Nem-
čiji, Turčije proti Bolgariji in Srbiji
— khm, Anglije proti Japoniji in dr-
gih držav proti Rusiji — khm, takrat
nismo bili še pripravljeni, danes smo
pripravljani pokazati celemu svetu,
da prelivanje krvi ni nič drugo —
khm, nego prelivanje krvi. Mi smo
prvi, ki protestiramo proti prelivanju
krvi. Zato pa, naj živi revolucija, naj
živi proletarijat celega sveta!

»Bravo, bravo, ura, ura!« Zašu-
melo je rdeče morje, zaplapolale so
rdeče zastave. Narod pozdravlja tri-
buna. Od množice se oddaljuje mož.
Na utrujeno čelo mu padajo sivi lasi.
Misel mu blodi nekeje v preteklosti.

»Če dovoli narod, stavi bi tri-
bunu nekaj vprašanj.«

»Prosimo, prosimo!« Rdeče mor-
je obrača razpaljene oči na moža, ki
mirno stoji pred rdečo tribuno.

»Kje in kdo je bil ubit? Katere
države so se borile in proti katerim?
Kako utemeljuje tribun protest proti
prelivanju krvi z rdeče tribune pred
rdečimi cestami Petrograda od pre-
lite krvi?«

Tribun stoji, iz oči mu šviga
plamen. Jeza mu je skrivila usta v
ironičen smehljaj.

»Tovariši! Premagali smo obo-
roženo buržoazijo, neoborožena pa
še stoji pred nami in skuša iztrgati
iz naših rok — khm, s krvjo pribor-
jeno svobodo. Mož, ki je pravkar go-
voril — khm, je zastopnik te zahrbt-
ne buržoazije, je poslan od nje, da
razganja in preprečuje naše svobod-
ne mitinge, največji uspeh naše rev-
olucije. Borili smo se proti oboroženi
buržoaziji z bajoneti, bajoneti naj od-
govore ljudem, ki prihajajo med nas,
da nam iztrgajo našo svobodo. Ubij-
te ga, ubijte ga! Urá naša velika re-
volucija. Urá proletarijat celega sve-
ta! Doli z buržoazijo!«

»Urá, urá, ubijmo ga, ubijmo ga!
prokletega buržuja!« Rdeče morje
šumi in se peni. Zaplapolale so rde-
če zastave, iz oči tisočeno množice
šviga plamen jeze in sovraštva. In
vrglo je iz sebe rdeče morje svojo
jezo, — k možu, ki je govoril pod
tribuno, sta planila dva rdečegvar-
dejca. Dva ostru bajoneta sta pred-
la utrujena prsa. Rdeča kri je briz-
nila po rdeči tribuni, oči, ki so blodi-
le v preteklosti, so zatisnile v sebi
sedanjost . . .

Tribun stoji na rdeči tribuni.
Iz oči mu šviga plamen jeze, na us-
tli ironičen smehljaj. Rdeče morje
šumi in išče nove žrtve.

J. Zupančič.

FR. Z.

Kleвета.

Moja hčerka hodi v humanistično gim-
nazijo. Zastran humanistične gimnazije je
bilo obilo govorjenja in pisanja tako za,
kakor zoper njo. Vestno sva pretehtala
razloge za in razloge zoper in potem sva
se odločila z ženo, da pošljeva hčerko va-
no. Kajti tja ji je pot od doma vendarle
najbližja. Vse drugo, sva rekla, je pa v
božjih rokah.

Hodi torej v humanistično gimnazijo in
tako se je zgodilo, da je bila v nedeljo
popoldne povabljen k součenci in ž njo
vred so bili povabljeni tudi vsi trije mlajši
njeni bratci.

Umili smo jim roke in ušesa in predno
so šli, sem jim dal na pot še kile zlatih
naukov.

— O otroci, sem delal, ko groste med
svet, poslušajte in si globoko v srce vpi-
šite besede očeta, ki je v skrbi za vas
oisvel!

Predno vstopite v tuje stanovanje,
skrbno si odrgnite čevlje! Tuli parketi naj
vam bodo svetli! Ako jih oskrumite, ne bo-
ste deležni prijaznih pogledov.

Pozdravite glasno, da vas bodo slišali
in da ne reko, da ste telebani!

Pazite, da ne zapravite ugleda naše
družine, ki ga skuša vaš oče vzdrževati
ob najtežjih razmerah!

Ti humanistka si nalastarska, tebi je
izročena režija in tvoja je odgovornost.
Da mi ne boš svojih sorolencev butala in
jih zmerjala za barabo. »Barabo« lahko
brez škode črtas iz svojega besedišča. V
šolskih knjigah ni te besede, niti je ne

slišiš s katedra. Uverjen sem, da je ne
slišiš. S pogledom jih drži v redu, a v
trije mladi možje ubogajte starejšo sestro!

Ti Janez ne kajšaj na mizo, nego lepo
se obrni v stran, kadar te prime.

Franeček, kadar boš poln, nehaj z zala-
ganjem, da se ti ne zgodi, kakor se ti je
že!

Ti Lev najmlajši, ogibaj se nedostoj-
nih šal!

Lepo dajajte pogumne odgovore, ne
samo »mh« in »kak« — Bog je dal človeku
jezik, da govori.

Zanašam se na vas, da ne boste v
sramoto svojemu imenu in plemenu! —

In sem jih blagoslovil in so šli in šli
je bilo slišati vsa tri nadstropja navzdol
in po hišni veži in po cesti vseskozi do
vogala.

Zvečer je stopila žena ponje. Vrnili so
se celi in zdravi in so povedali, da so bili
prijdni.

Sljedeče dni pa se me je nenadoma lo-
teval na cesti neprijeten občutek, da nekaj
ni v pravem tiru. Zdelo se mi je, da so
mi ljudje muzajo.

Najprej sem mislil, da muzanje velja
kravati, da kravata ni v redu. Oziroma, da
ni v onem razmerju z mojo osebnostjo,
kakršno zahtevajo zakoni kulturnega sveta.
Na primer: Moja osebnost je na cesti, kra-
vata bi pa počivala doma. Ali pa kravata
sicer spremlja mojo osebnost, toda ne kra-
si moje osebnosti vrati in možkih prsi, ne-
go je svojevoljno izmuznila iz namenje-
nega ji podstrešja kamorkoli pod telovadi,
kjer zanjo ni kak posla. Obobe se mi je že
pripetilo.

in truda je stalo, da so se dvignile do te višine. Koliko navdušenja in požrtvovalnosti krijeje, koliko vztrajnosti in energije. Res je, Sokolstvo je dočakalo častitljivo človeško starost 60 let, toda ono se p o m i l a j a o d l e t a do leta, je čvrstejša in čilejša. Zleti so temu živ dokaz in so hkratu dokaz za neusahljivo življensko silo sokolske misli. Iz nje vzprejemamo vedno novih, svežih sokov, novega pogona in neprestane spodbude za nadaljne delo.

Drug dokaz, da smo častno pre-stali težko preizkušnjo tudi pred zunanjim svetom, je dejstvo, da nas je evropska telovadna zveza (Fédération européenne de gymnastique) počastila s prireditvijo mednarodne tekme prilikom našega vsesokolskega zleta. Spoznavati so nas imeli priložnost tam zunaj ob dosedanjih mednarodnih tekmah. V Parizu, v Pragi, v Turinu, v Luksemburgu je jugoslovanska (slovenska) tekmovalna vrsta častno nastopala poleg češke sokolske vrste in poleg znamenitih telovadcev francoskih, belgijskih, luksemburških, italijanskih in madžarskih.

Ne tajimo, da z zletom vršimo poleg manifestacije za idejo sokolsko

— propagandno delo. Zleti so najslabše dokazi vspešnosti sokolskega dela, ki morajo preveriti marsikoga, ki ga niso mogle preveriti še tako prepričevalne besede. Velicestni prizori sokolske telesne in pravne sile pritegnejo marsikoga k delu v bratskem sokolskem krogu. Ne gojimo telovadbe zaradi telovadbe same, ni nam telovadba sama na sebi namen. Še manj hočemo stvarjati zgolj surovo telesno silo. Nepozabno nam morajo biti besede dr. Edvarda Grégra, enega izmed ustanoviteljev Praške telovadnice Jednote, ko je ob prvem vsesokolskem zletu v Pragi l. 1882. na telovadišču govoril: »Sila telesna, nevezana p o p l e m e n i t i h l a s t n o s t i h d u h a, j e p o d o b n a d i v j e m u h u d o u r n i k u, k i t r g a b r e g o v e, o d n a š a r o d o v i t n o p o l j e i n u d a r j a j o č s t r m o g l a v i s k a l e, r a z p r š u j e s a m s e b e v p r a h i n m e g l o.«

Plemenitih lastnosti duha nam je treba, slehernemu poedincu in ž njim vsemu narodu. Njemu, narodu je namenjeno vse naše delo, njemu hočemo privzgojiti sokolskih vršin, da bodo krepkega, smelega, svobodnega duha stal kot spoštovan tekmelec v mednarodni borbi na polju kulturnem, gospodarskem in socialnem.

Z. L. Mozirski:

Češkoslovaškim Sokolom!

»Sokol čiški, sinovi Libuše,
»na zdar!« vriskajo Vam naše duše,
bratske Vam stiskajo se roke,
dom naš odprti je, odprto srce!
Na zdar! —
»Ista po žilah polje Vam kri,
vroč kot po naših nje tok valovi,
v pulzih mogočnih bije nje vdar,
v bratski vzajemnosti zdaj in vsikdar!
Na zdar!«

»Gostje Vi niste nam iz tujine,
članit ste miljeni naše družine:

Ob Vltavi zbrali ste kremen-kamen,
na našem ognjišču izkresali plamen,
da iskra vzplamtela je, kakor Vaš kres,
kjer šumave les gori do nebes,
da Bela gora, prej s črno koprno zakrita,
zdaj z vencem je zlate zarje ovita,
in vsa v silaju pri Suhih Krutih je plan,
kjer stopa Vaš kralj v srebrnem oklopu na dan! —

Panov Vi čeških potomci ste slavni,
Žiške in Husa dediči pravni,
s keliha kri je čez prapor razlita,
bliska čelada se, meč taborita,
duh slovanski, ti bil si naš štiti, —
habsburški lastreb je v gnezdu ubiti!»

»Nove sprejele v svoj zbor mučenike
Jana Kolarja nebeške so slike,
v Hradčane, Višehrad žrtve in čine
vklesalo dleto je zgodovine!»

»Kres naš, ob Vašem plamenu vžgan,
od Triglava svetli čez soško ravan,
v Adriji koplje žareči se pramen,
obstrl Gosposvetsko in klenji je kamen! —

»Grivo razráhljal si češki je lev,
sokol plovejo v kresov odsevi:
»Sokol čiški, sinovi Libuše,
na zdar! Vam kličejo naše duše,
narod trojedni zdaj in vsikdar
srce ljubeče poklanja Vam v dar!«
»Na zdar!«

Uveril pa sem se, kravata je bila to pot vsakokrat na pravem mestu, kravata ni bila povod muzanja.

Bila me je vznemirjala. Pa ko mi je slednjič prišla kratiti spanje in tek, mi je žena razodela, kaj da je; njej je bilo že znano in me je prosila, naj se ne jezim.

Ne jezim se ne, žena škoduje. Ah nerodno je vendar, oklevečan biti in to od lastne krvi. In je človeka sram, da se mora pred javnostjo braniti napadov od strani rodne dece.

To je bilo takrat, ko no bili povabljeni in so se potem doma hvalili, kako so bili pridni. Pridni! Grohot pekleni!

Pričelo se je bilo z medvedkom. Součenka je imela medvedka, navil si ga pa je plesal in zraven prijazno brundal.

— Smrdi, je dejala deca. In Lev najmlajši, mož s nedostojnimi dovčipi, se je takoj spomnil in je dodal: Kakor ateke.

Atek — to sem jaz.

Pa so se vsem štirim razvzrojali jeziki. In potem je kar vrel iz njih, kdo bo prej in bolj živo razložil in predložil, kako piham in gođem in vihtim raglo, kadar spim. Okoli pa polno hvaležnega občinstva!

Sploh ne razumem, kako more biti sveči v spodnjem načinu mojeg dihanja in spanju. Ne rečem, če bi bilo v koncertu ali v operi. Mislim pa, da se mi na pravem kraju in o pravem času, to je ponoči in v postelji ne sme zametiti. Zlasti ko hkratu spim in se mi ne more očitati, da po nepotrebnem trčim čas.

Posebe še moj najmlajši, ta, ki je prišel s kleveto, ta naj bi rajše gledal nase, kaj on počneja. Spi in v spanju razklada

čuda dolge historije. Toliko, da Povodnega moža ne deklamira Prešernovega. Bil se je bil že lotil onih, ki jih znajo v naši kuhinji:

— Pinkum ponkum ponkula,
Da bi vedno taka bila!
Mežna stopi na dva kolā,
Pogleda, če neso koga.
Neso, neso, debelega župana,
Za njih gresta dva suha kaplana.
Ribe, raka, arenka,
Fižola, graha, ričeta...
In ko je bil prišel tako daleč, je že

zapel ščurek mali s svojim petelinjim glas-kom:

— Klobas bi mu dali, klobas bi mu dali,
Pa bi ne bil umrl.
Saj smo mu jih dali, saj smo mu jih dali,
Pa jih ni hotel.
Molimo za rajnega Andreja,
Po grbi mu dajmo s suho vejol!

Jaz mislim, da se moje dihanje, naj je še tako indiskretno, vendarle bolje prilaga spanju, nego tako glasbeno-deklamatorično protizvajanje, ki posega že skoro v področje policijske in davčne oblasti.

Ali z omenjeno kleveto niti ni bilo opravičeno. Očitno me šteje rodna deca za sila hvalčen predmet hudomušni svoj kritiki.

Pa so rečemo se občinstvu razodeli še sledeče znamenitosti:

Kadar ležim, da se mi izpod odeje in izza blazin ne vidi drugega nego konček nosu.

Da ima mola zobna ščetka le še so-dam ščetka.

Dr. Lazar Car:

Koristi od sokolskih sletova.

Želio bih ovime upozoriti naročito na jednu stranu sokolskih sletova, koja sigurno nije od najmanje važnosti, nego na suprot možda i od najveće.

Iziskuje sigurno dobru izvježbanost, n. pr. prostih vježba, da netko može iste ne samo u svojem malom odjelu, pod vodstvom svojega redovitega predvodnika, nego i u velikom skupu, na drugom mjestu pod vodstvom stranog načelnika precizno izvajati. Vježba je ista, terrain je takodjer dobar, rhitam i sve drugo makar jednako, ipak je duševno razpoloženje vježbača drugo, kad ga gleda na hiljadu gledaoca, nego kad je ono vježbao u svojem odjelu, a da ga osim predvodnika (prednjaka) nitko nije ni opazio. Tuj dakle dolazi u obzir jedan duševni moment, koji igra ulogu uopće kod svih javnih produkcija. Nisu bo ove za to, da se pojedina pred svetom »istakne«, nego da se priuči svladavati tremu, da jača svoju moralnu snagu.

No to je nešto, što se tiče tek same vježbe. Kod sletova dolaze ali i braća iz raznih krajeva skupa. Naše poznanstvo se širi. Čim veći krug ljudi poznaješ, tim dublje zaviruješ u ljudsku dušu: čim imaš veće poznavanje čovječanstva, tim više možeš za čovječanstvo i učiniti. A čovječja zadaća i je, da se ne brine, kao životinja, samo za svoju vlastitu osobu, nego da pridonese svoj obol čitavome čovječanstvu: da umnaža obću ljubav. U tu svrhu je pak potrebno, da dolazi sa čim većim brojem ljudi u kontakt, da dolazi u čim različitije zgode, gdje mu se pruža prilika, da može i drugima pomoći. Takova sastajanja, takova upoznavanja i sklapanja prijateljstva po naravi same stvari počimaju sa najmanjim krugovima, koji su si i najbliži i koji se najbolje razumiju, jer i živu pod više manje jednakim prilikama. Ona ide sve to dalje. Napokon dolazi do sastanaka cijeloga naroda, a i dalje sve do internacionalnih sastanaka. Nije naša zadnja meta: nacionalizam; svaki naobraženi čovjek mora da bude i kosmopolita, ali ne onako kako si to zamišljaju socialistički internacionalci, da se pregazi narodnost, i da se ljudi svih narodnosti i vjere direktno stope. Nego mi imamo u svetskom koncertu sudjelovati kao narodne skupine; takav savez ljudi ima se postići ne jednostavnim premješanjem nego postepenom sintezom.

Sve to se postizava sa gimnastičkim sletovima, i to više nego na ikoli drugi način. Mi si bar momentano ne možemo zamisliti nijedno drugo sredstvo, koje bi bilo tako podesno kao gimnastika. Jer, molim vas: može li se n. pr. kakovo predavanje držati pred tolikom skupom ljudi? Ne samo da predavača ne bi svi ni čuli, no koju temu da izabere, a da bi ta mogla sve zanimati i da bi je mogli svi razumjeti. Pjesma? Držim, da ta ima obzirom na veličinu chorova svoje granice. A kako bi tek mogli istu pjesmu pjevati predstavnici raznih naroda? T. j. ako bi i mogli, onaj isti zajednički osjećaj pri tome ne bi imali. A to isto vrijedi i za sve druge produkcije umjetničkoga karaktera. Sport, ti se već više našem zahtjevu približuju, pak oni donekle i vršu istu zadaću. Ali i oni ne u tolikoj mjeri kao gimnastika.

Da so mi z moje domače skupne popadali že vse gumbi in jih nosim lepo spravljene v žepu.

Da sta moji galoši obe za levo nogo.

Da se vozim v Zagreb luk zobat. — Ne rečem, da niso vse te okolnosti, razum zadnje, istinite. Toda so globoko utemeljene v dejstvenih razmerah in v zgodovinskem svojem razvoju. Da utegnem in razložim podlago lim in razloge, vsakomur bi bilo jasno, da stvar ne more biti drugačna, nego je. Gola dejstva, nanizana drugo ob drugo, seveda se zde čudna.

Kar se pa tiče Zagreba, sem bil zgolj to pravil doma, da se Zagrebčani navdušujejo za luk in po devetih zvečer za republiko. Na republiko je deca pozabila, luk pa je podteknila meni. Toda so ne vozim v Zagreb ne zaradi republike, ne zaradi luka, ampak po bridkih opravkih.

V lepem enodušju so slednjič še izjavili, brez njih da bi moral s čevlji v posteljo in da bi bil že davno umrl od glada.

Tega presenetljivega prepričanja so zato, ker mi včas kateri izmed njih sezuje čevlje in ker delam v zadnji sobi, pa me prihajajo klicati, kadar je juha postavljena na mizo!

Tako daleč so bili prišli, pa jim je nadaljnje prirodoslovno poposovanje moje osebnosti, njene prehrane in njenih navad prekinila žena, ki je prišla ponje.

Drugače bi bil gotovo ugenil, in povedal še to, da nisem jaz oni, ki si je nabavil deco, ampak da se je deca usmiliła mene, me kupila in me postavila sebi na oči.

Manjka im ona moralna strana. Pak kod kojeg sporta može da nastupi recimo hiljadu članova i da izvajaju svi u isti tren istu kretnju? Tu dolazi samo do produkcije pojedinih skupina, koja se jedna iza druge sukcledano redaju, a pojedinci previše iztiču. — Nješto pak mora biti, da ljude kad su se sastali, pozabavi, da svi skupa kod nekog rada »zajednički« sodeluju. To evo može da učini samo gimnastika, na pore »proste vježbe«.

Ne mogu pak dosta iztaknuti baš moralnu stranu kod takovih sletova. Već to da se pazi na to, da ti je kraj propisan, da se podvrgavaš u tako velikim skupinama zapovjedima još u većaj mjeri, nego što je to slučaj obično, jer veće tjelesine i iziskuju veću disciplinu; da nisi samo vezan na odredbe, koje se tiču samih vježba, nego i u pogledu stanja, hrane itd. Dakle cijeli tvog život bude discipliniran, ali dakako dragovoljno, jer dragovoljno polaziš na slet i dragovoljno si uopće u »Sokol« stupio.

Pak kad još znadeš, da su sve tvoje tegobe i žrtve namijenje nekaj visaj svrsi, i još više, da si sve to sam si naredio, jer ti samo u tom slučaju i pripada zasluga, onda to diže tvoju samosvijest, tvoj ponos i tvoje patriotsko čuvstvo i ti uživaš onaj najčišći užitek, sa kakovim se nijedan drugi ne može mjeriti.

Napokon već je u samoj naravi ljudskoj usadjena neka težnja za radom, za nekim »djelovanjem«, a djelovanje je in nuce umjetnost, a ovdje ti se evo pruža prilika da i ti »radiš«, radiš nešto velikoga, t. j. bar sudjeluješ kod jednog ogromnog rada, sudjeluješ u velikoj jednoj bitci najplemenitije vrsti, kot stvaranja jednog golemog umjetničkog djela, koje, kao svaka umjetnost, djeluje na

P. V. B.:

A nos hôtes français.

C'est aujourd'hui pour la première fois que les représentants des Sociétés Gymnastiques Françaises mettent pied sur notre sol, délégués par la guerre mondiale du jour allemand. Nous leur souhaitons la bienvenue et espérons qu'ils emporteront un bon souvenir de ce séjour en Yougoslavie.

Cette visite des représentants de la grande et noble Nation est un pas en avant vers le rapprochement étroit des deux peuples, français et yougoslave. Notre but est de mieux se connaître et de resserrer les liens amicaux.

Ce n'est pas seulement la gymnastique qui est notre grand idéal, nous tous allons beaucoup plus loin. Nous voulons donner à l'enfant déjà la maîtrise de soi et l'énergie virile par l'habitude de la gymnastique, développer ainsi le caractère, c'est faire des hommes de devoir et des hommes d'honneur, capables de

naše osjećaje, u svrhu da nas oplemenjuje i diže.

Ima tu još i drugih dobrih posljedica sleta: Upoznavanje novih krajeva, novih ljudi i prilika; upoznavanje kulturnoga stanja raznih zemalja; sklapanje poznanstva i prijateljstva itd. Pače ne bih mogao sve te blagotvorne posljedice naših sletova lako ni izbrojiti. No barem na neke takove veće dobitke prošlih naših sletova hoću da upozorim. Sblizjenje Srba i Bugara, koje je rodilo »Balkanskim savezom« i zajedničkim ratom za oslobođenje južnih Slavena od Turaka, proizveli su u prvom redu baš sokolski sletovi. Sblizjenje Srba i Hrvata, i iz toga nastala svijest narodnog jedinstva, također se ima u velike zahvaliti upravo »Sokolu«.

I još samo jednu malu epizodu neka mi bude, makar da je iz vlastitog života, ovdje dozvoljeno spomenuti. Kad sam bio godine 1911. u Petrogradu da pozovem Ruse k Il. Hrvatskom svesokolskom Sletu, obdržavanom u Zagrebu iste godine, dočekali su me na kolodvoru i jednako dalje pratili izaslanici i Ruskog i Poljskog Sokola, koji je potonji tada također postojao u Petrogradu. I kad sam kod jedne prigode izrazio jednomoju Rusu moju radost i zadovoljstvo, da se ruski i poljski sokoli tako lijepo slažu, odvratio mi je: Nismo ih nikada do danas vidili, ali danas kad si ti došao, koji si podstarješina »Sveslavenskoga sokolskoga Saveza«, morali su doći, da se tebi, kao zajedničkom sokolskome funkcionaru poklone. Pak kako da me nije radovalo, apstrahirajući posve od moje neznatne osobe, da je sokolska ideja i disciplina bila tako jaka, da je u ono vrijeme, makar samo za jedan dan sblizila Poljake i Ruse.

Ima ta sokolska ideja, ima veliku snagu, koja se osobito očituje, baš prigodom sokolskih sletova.

M. J.:

Zmagoviti pohod Sokolstva.

Kot zmagoslavja rdeča reka,
oživotvorjen krik »naprej!«,
Sokolstva vojska se izteka
u bodočnost svobode brez mej.

Bijo koraki v ilak mogočno
kot sekal v skalo bi akaz,
potisočerja odločno
narasla volja vseh je v plaz.

Ob krikih slave, godbe, v cvetju,
ob šumu plamenic-zastav
in v vseopojnem ljudskem vretju
pod vriski luči iz višav

Na zdar!
Na zdar!

pomika se za vojem voj
Sokolov silnih — za napredek
v boj!

Preteklost nočno in bodočnost žarno
kot rdeča nit veriga borcev draži.
Preteklost naša! Vidim jo viharno:
ves narod kakor suženj tulca služi
in lezik mu njegov v tej črni noči
edina vera je še v osvobojenje.
O, vsi ti uklonjeni, tla ki neba zroči
in vendar vam se uresniči sen je!

Ko ste ležali in se v mukah vili
pa Sokol silni plovej je v višavah,
pozreli so mu ostri meči bili,
peroti — žar svobode še v daljavah.
A piči junaški prej in nehal zvati
k vstajenju, da je že premagal napad.

laži, hinavstva, dokler ni nas v zlati
aureoli zasolnila vsmoč.

Vsemoč pobratstva, sloge in resnice,
slovanske misli, ki ji vse krivice
prestale je izbrisal njen Rešitelj,
naš beli Sokol, kralj naš Pobjeditelj.

Sokolstvo! Ti vtelesenje kreposti!
V telesu zdravem srce zdravo bije,
neustrašno bojev vod nas k Radosti
kjer se trobojnica vseh živih vije
nad delom rok, zasnovami duha,
nad veliko ljubeznijo srcd,
za vzdigo naroda, procvit države,
za združenje vseh, ki so misli prave!

In v vrstah sklenjenih pomika
junaški se za rojem roj,
pozdravljam vojska te velika
svobodni narod ves je tvoj!

S Slovenom južnim se vzporeja
brat Čeh, Poljak, bojevniki vnet,
Francoza isti duh preveja
prijateljstva, in z njimi vred
še Belgijec, Luksemburčan,
Anglež, Alžirec, Američan...
o vseh še drugih pestrobojna četa
v pohodu divnem se razpleta!

Pozdravljeni zato v Ljubljani heh,
ki ste v teh dneh jo zbrali za središču
velikih zmaz, ki ste jo vso prevzeli
Sokolske misli oživilo žarišče!

Spomin na Vas naj vedno nas ozarja
na poti k Solncu skoz noči viharja!

Dušan M. Bogumović.

Narod i Sokolstvo.

Život naroda našega, a s tim i život Sokolstva kao dela života naroda našega — proživljuje najvažnije doba historije, doba našega. Proživlujemo najvažnije doba radi toga, jer se nakon vekova, ostvarilo san najboljih sinova roda našega, jer — vekovima razdvojeni stvorili smo vekovne plemenske i verske razlike, jer — živimo u doba, kad nam je sloboda posledicama ratne kulture donela pad idealizma, a vaskrsu ličnoga materijalizma, pad verskoga uverenja, a vaskrsu proračunane vere, pad morala, pravde i istine, a vaskrsu laži, licemerstva i nemoral, pad staleške kulture i svesti, a vaskrsu staleške borbe ne kao posledice kulture i progresu, već borbe donesene iz stranosti sveta i od ljudi bez moralne vrednosti, pad nacionalizma rada, a vaskrsu nacionalizma reči i fraza, živimo jednom reči u doba kad je takorekne pao oeo idealni i progresni život a nastalo doba materijalizma i neradnoga života, ne kao posledica naše krivnje i nemara već — kao teška posledica prošlih vremena i kao teška posledica ratne kulture. Dakle dve činjenice, dva faktora jesu uzrok današnjega doba jedan — prošlost i njegovo obrazovanje nas deo toga doba, drugo današnja sadašnjost i njegovo obrazovanje nas deo toga doba. Eto — u takom dobu život naroda našega, a s tim i život Sokolstva kao dela života naroda našega, nalazi se u prelazu iz života roblstva u život slobode.

Ta prošlost i ta ratna sadašnjost oslabile su, kako reko, u početku cev život pojedinca, društva i naroda — one su ne samo oslabile, nego što više, one su srušile in na tlo uborile duhovni, moralni i telesni život naroda našega tako, da smo u času svitanja i ustavanja slobode imali takorekne našu narodnu zgradu napola razrušenu, koju je trebalo da sagrađimo i to sagrađimo svi bez razlike vere, plemena i staleža, bez razlike bio bogat ili siromaš, nejak i jak seljak ili radnik, učitelj ili sveštenik itd. itd., svi, jeste svi mi trebali smo u tome času da gradimo i da dogradimo ono, zašto legoše milijoni najboljih sinova i kćeri, otcera i majki, dece i staraca u grob. Jeste — svi da dogradimo i dovršimo, a tek onda kad napravimo čvrstu zgradu državnosti našu za sve tek onda neka stalež, plemo ili vera traži i nastoji dati toj dogradnji i gradnji čim više kulture, plemena, vere i staleža svoga. No — što se dogodi. Mi ne da počemo da gradimo, već u zlo doba, mi svi počemo da i ono malo što imamo, da rušimo — mi počemo, kao nikad u historiji roda našega, da istražujemo i naglasujemo: veru, plemo, stalež, materijalizam, ličnost, sebičnost, partiju. Eto — u takom dobu živi narod, a u takom dobu živi život i rad Sokolstva. I sad ne može, da se postavi drugo pitanje nego onako isto, koje je postavio naš otac Tyrš u dobu budjenja svesti naroda života češkoga naroda, u dobu prelaza iz života stajanja u život kretanja i cvetanja života češkoga naroda. Kakvo pitanje naš otac Tyrš stavljao sebi. Dali on filozofira i od svoje unutrašnjosti ide prema narodu. Dali on traži odgovor na postavljano pitanje van života naroda našega. Ne. Tyrš — sa suštinu rada svoje ideologije, traži odgovor od samoga naroda i njegovih potreba. Iz života naroda erpi on snagu za stvaranje svoje ideologije, iz potreba naroda stvara taktiku rada, a iz položaja naroda svoga u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, on — stvara ideju — ideju Sokolstva, koja po njegovom mišljenju ima glavni zadatak služiti stalnoj duševnoj, moralnoj in telesnoj svežosti, i to takoj, koja će biti sama po sebi poluga za kretanje narodnoga života samo napred, a ni koraka natrag. Sva ta svežost ima da služi besčestju celine, t. j. naroda, a ne ličnosti, sva ta svežost ima da služi idealima Slavenstva i Čovečanstva, sva ta svežost ima da služi većinom in stalnom kretanju ljudskih misli, osećaja i rada, sva ta svežost ima da stvori od nas pojedinaca, društva i naroda tako sposobne, da živimo za sebe, a od sebe za celinu.

t. j. narod. To je u kratko filozofija ideje Tyršove, ideje Sokolstva. Pa i mi, deca njegova, al' i deca naroda našega i deca doba u kome živimo, pogrešili mi užasno i strašno, ako bi mimo našega narodnoga života i njegovih potreba tražili ništinu i sadržaj naše ideje Sokolstva, mi bi pogrešili na stvaranju celovitosti, ako bi za taktiku našega rada tražili odgovor van potreba naroda našega, mi bi pogrešili, a po mome uverenju i zaustavili razvoj Sokolstva, kad ne bi stavili ovo pitanje na sebe i svoje duše: Kakav deo stvaranja i rada ima Sokolstvo u dobu stvaranja i rada naše narodne države, njena života i njena opstanka! Koji deo nam — kao Sokolima i Sokolicama pripada, da primimo na svoja pleća i sretno provedemo život naroda u ovako tešku dobu?

Ja držim, da je odgovor veoma lak. Hoćete li da Vam to kažem, kad po mome mišljenju radite i stvarate ovu celovitost:

1. Od t. j. plemena stvarajte jedan i jedinstven narod od Soče do Vardara, od Triglava do Jadrana.

Stvarajte jedan, jer za život troju plemena nema mesta u Jugoslaviji, a nema mesta ni u Slavenstvu ni u Čovečanstvu.

2. Od nekoliko vere — stvarajte jedan osećaj, da je »brat mio, ma koje vere biva«.

Stvarajte jedan verski osećaj, jer sa nekoliko verski osećaja nema sokolske bratstva, stvarajte jedan — jer nekoliko verski osećaja — traži i nekoliko verski politika.

3. Od nekoliko osećaja i staleške pripadnosti stvarajte osećaj staleške pripadnosti kao osećaj podređenosti narodnoj pripadnosti.

4. Rušite materijalizam — koji koristi ličnosti — a podizite materijalizam, koji koristi celovitosti.

5. Podizite idealizam — stvarajte nacionalizam rada, a ne reči i fraza.

6. Podizite telesnu, duševnu i moralnu snagu naroda našega. Ne dajte prednosti telu pred dušom i obratno, ne dajte prednosti moralu pred telom i dušom.

7. Stvarajte celoga čoveka, čoveka: duševno zdravim, telesno svesnim, a moralno jakim — jer samo tak počinca sposobni su za opstanak, razvitak i stvaranje.

8. Podijte u sela i stvarajte narodne domove, knjižnice, čitaonice i ostalo što diže i budi svest. Bez sela — nema Sokolstva.

9. Odušavajte vezu između: sela, vojske, škole i Sokolstva — jer se samo tako mogu do oživotvorenja reči Tyrša, t. j. da ceo narod naš misli sokolski.

10. Borite se protiv alkohola i nikotina, jer to ubija: telo, duh i dušu.

11. Stvarajte vezu sa svima onima, koji misle i osećaju kao i Sokolstvo.

12. Ne tujdite ideju Sokolstva od naroda i ne zatvarajte je u uske dvorane vaših sokolskih društava.

13. Ne postavljajte ideju Sokolstva nad idejom Naroda.

I evo na kraju, da Vam kažem ovo bratski, sokolski i otvoreno: Ne erpite snagu za ideju Sokolstva u filozofiji ovoga il' onoga ne oslanjajte se previše i stalno na rad i taktiku, koje druge slavensko - sokolske organizacije — život naroda i njegove potrebe, dat će Vam snagu, odredit će Vam taktiku — ne tujdite se toj narodnoj misli i njevoj potrebi.

Uspeh našega rada medju nama, a i našega položaja u Slavenstvu i Čovečanstvu ravnu samo od naše vlastite snage, rada i taktike.

Imajte većito na umu, da 90 po sto roda našega jeste seljak, i da prema tome 90 po sto naroda našega ima da se stvori ideologija Sokolstva, da ne budemo, kao što smo bili gospodstva institucija.

Eto — to sam osećao, da treba, da kažem na svetli praznik ideje Sokolstva i Slavenstva, to sam osećao svojom sokolskom izpovešću, da kažem u času, kad će duše svijui nas biti zaisto zadahnute idejom Sokolstva i Slavenstva.

izletna komisija, katere predsednik je podstarosta br. Vincenc Stěpanek, dober znanec jugoslovenskoga Sokolstva, ki je bil tudi vodja odposlanstva češkoslovačkoga sokolskoga naraščaja v Ljubljano, dne 23. julija.

Zadnje tri tedne je imela izletna komisija permanentne seje, ki so trajale dnevno od ranega jutra do poznega večera. Treba je bilo za izlet vse urediti in preskrbeti, predvsem pa oskrbeti potne liste in viza jugoslovenskega in avstrijskega konzulata za vse udeležence. Priznati je treba, da so uradniki, tako jugoslovenskega kakor avstrijskega komisariata, v vsakem oziru šli na roko starešinstvu Češkoslov. Obce Sokolske in delali, ne držeč se uradnih ur, često pozno v noč, da bi se mogli potni listi čim najpreje razposlati na vse župe. Ako ujudemo, da je dnevno prihajalo v tajništvo nebroj vprašanj ustnih in pismenih o času odhoda, o preskrbi z denarjem, o telovadbi, o povratku, o nameravanih izletih itd., potem še ne moremo razumeti, kako veliko delo je izvedlo uradništvo Č. O. S. ter bratje in sestre, ki so pomagali pri poslu po cele dneve. V društvih samih pa je bilo tudi mnogo dela: le-

gitimacije in potni listi so se razdeljevali članom, ki so morali priti po te dokumente v slavnostnem kroju, da se je odbor prepričal, ako so ti kroji brezhibni in ako so prikrójeni po veljavih predpisih.

Češkoslovaško Sokolstvo smatra ljubljanski zlet za veliki praznik svoj in svojih jugoslovenskih bratov in zato vztraja Češkoslov. Obec Sokolska strogo na tem, da mora biti kraj vsakega udeleženca v vsakem oziru brezhiben, t. j. v resnici slavnosten. Sokolskim pripravam je z velikim zanimanjem sledila celokupna češka javnost, ki se raduje vzajemnega prijateljstva in zveste udanosti sokolstva obeh zaveznih držav. Bilo bi takisto želeli, da bi se skrbelo za čim najhitrejši in zanesljivi poročila za češkoslovaški dopisni urad, da bi se s tem omogočilo redakcijam vseh listov, probčevati za čitatelje v češkoslovaški republikli točne informacije o poteku teh sokolskih praznikov in slavnosti.

V nedeljo se izpolni hrepenenje vseh sokolskih udeležencev izleta, da pozdravijo belo Ljubljano in stisnejo roke svojim jugoslovenskim bratom. Zlet sokolski v Ljubljani, nazdar!

mesece vodijo proti niemu predvsem oni, ki ne morejo pozabiti in ne morejo odpustiti, da stoji na čelu poljske države bivši levi revolucionar. Krakov, zibelka ideje poljske državnosti neodvisnosti, pa vidi v njem predvsem še skoraj legendarnega junaka. »komandanta«, ki je izpremenil idejo v dejanje in resničnost.

5. avgusta jutraj je čakala ti sočlaga množica pred kolodvorom na njegov prihod. Uniforme legionarjev iz l. 1914. so se mešale s kmečkimi narodnimi nošami, konjenica z rumenimi zastavicami na kopjih in pelohi sta tvorili časten špalir, nad godbami so povemale zastave delavskih zadrug. Sirene železniških strojev so naznanile prihod Državnega Načelnika, zagrmeli so topovi. In kmalu nato je zabučalo po prostranem trgu: »Niech żyje!« Pojavil se je Pilsudski in stopil v pripravljeni, s cvetjem ovenčani voz. Nič ni mogel vojaški in policijski kordon, množica ga je predrla, se prerinila k vozu, izpregla konje in sama peljala voz sredi gosto natlačene, vzklikajočega naroda. Smehljaj je igral na obrazu Pilsudskega, ki spominja s svojimi ostrimi potezami in nenavadnim, globokim pogledom nekoliko na Nietzschejevo glavo. Pred osmimi leti je bilo drugače. — takrat je bil samo še fanatičen idealist, danes je posebej Poljska...

A videl sem še zanimivejši prizor, prizor, ki ga nikdar ne pozabim. Sročil je bil prirejen na arkadnem dvorišču Vavla večerni koncert, ki ki se je začel šele okoli 11. ure. Ogromno arkadno dvorišče kraljevskega gradu, čegar obnovitev vsled požrtvovalnosti poljskega občinstva slajno napreduje, — eden najlepših umetnostnih spomenikov na poljskih tleh in morda najznamenitejši spomenik slavne poljske preteklosti — je bil ves v temi, le med arkadami prvega nadstropja so se svetile iz teme oljate lučke in samo del arkad, določen za godbo in pevski zbor, je bil jasneje razsvetljen. Skozi oblake le od časa do časa pogledal mesec in obilval s svojim bleškom tisočglave množice, stoeče na prostranem dvorišču in sedeče na obeh nadstropjih arkad. Pozneje je razsvetlil reflektor ogromni prostor. Zaigrala je godba, zapel je zbor, nastopil je deklarator in proslavljal legile in njihovega vodjo; tudi član ljubljanske opere g. Romanovski je zapel pesem. Balno so zveneli ti glasovi v prostoru gradu poljskih kraljev, sredi te zgradbe, kjer se je nekad odločevala usoda Poljske in kjer je še vedno vsak kamen pričča dolgih minulih stoletij slave in junaštva.

Po vsaki pesmi je množica zalvalovala, zašumela. Ko pa se je raznesla vest, da prihaja Državni Načelnik, se je vse obrnilo proti vhodu in množica je zabučala kakor morje. Par minut nato se je pojavil Pilsudski na arkadah prvega nadstropja in salutiral. In zgodilo se je nekaj čudnega. Sredi vzklikanja je množica naenkrat utihnila in nastala je groba na tišina. Reflektor se je približal s pramenom luči okrašenih balustrad in obsjal postavo Načelnika, sklonjenega nad balustrado in zročega v množico. Ne vem, koliko časa je trajala ta tišina. Čutil pa sem, da se godi nekaj nenavadnega v duši tega legendarnega junaka in v duši naroda. Vse oči so bile vrte vanj, — narod se je molče razgovarjal s svojim voditeljem.

Tišina je prekinila godba, in ko je prenehala, je zopet vse zagrmelo od vzklikov in nazdravljanja. Vstal je predsednik mesta Krakova in poslanec in je govoril. Jasno, sekano so padale njegove besede med množico. Govoril je o stotih narodovih težnjah, o Kościuszk, o vstaji 1831. leta, o vstaji 1863. leta in o leglah Pilsudskega, ki so uresničile dolge solnčne sanje zaslužnega naroda. Danes je narod svoboden in v svobodnem Krakovu, sredi zidov kraljevskega gradu pozdravila narod svojega voditelja...

V čem je veličina Pilsudskega? Izpremenil je težnje v dejanje. Obenem pa je zastopnik še nečesa drugega: zastopnik tudi notranje svobode, svobode brez predsodkov in okov tradicij, popolne demokracije. In v tem njegovem duhu se je tudi vrtil in danes končal shod legionarjev, zastopnikov novega, mladega, res svobodnega, demokratičnega poljskega pokolenja. In kdo more dvomiti, da je bodočnost njegova? Pilsudski ima sicer tudi nasprotnike, močne in vplivne nasprotnike. Toda kdor je bil snoči priča njegovega nemega razgovora z narodom na vavelskem dvoru, ne more dvomiti o njegovi moči, o njegovi čisti duši največjega Poljaka. Tako ima v oblasti narod samo tisti, ki ga je usoda zaznamovala z znakom zgodovinskega gonila svojega naroda.

Sokolova silna jata...

(Peva se po napevu »Sokolske korabnice«.)

Sokolova silna jata
Ostaviše rodni gaj,
Sa Sudeta i Karpata
Doletese u naš kraj.

»Nazdar, sinči Masaryka!
Dobro došli medju nas!
Sokolskoga predvodnika
Svud pozdravlja gromki glas.

S kršnog krša Jadranskoga
Letom lete svi na slet;
Jedinstva je narodnoga
Barjaktarom svesni Splet.

Uza sestre brat do brata
Prekrišile Grad i Vič;
Sa Sokolom iz Banata
Kolo gira Kranj i Grič.

Sa ravnina Slavonije
Dohriše Osek, Dali,
Sa planina Slovenije
Mara Naša i Naš Kralj.

Jernej s polja Gosposvetskog
Doneo je »knežev stol«
I na nj seo Kralja Kmetiskog
Nudeč sol Mu, breg i dol.

Iz šarene Herceg-Bosne
Dohurio mujezin,
S braćom vere inokosne
Da ovrši sveti čin.

Sa Kosova ubavoga
Dolezlo Jugović,
Iz Prilipa junačkoga
Deli Marko Kraljević.

Sa Miroča i Donata
Dopršao mnogi ptič,

U kolo se s njima hvata
Istre tužne tužni Čič.

I sa krova Margarite!
Lasta slete na naš krov;
»Rešite nas, Lipa Cvita!«
Vapi iz nje Jeretov.¹⁾

Sa gorčkih tužnih gora
Doletelo Slavujčič,
A sa glasnog Durmitova
Novica i Čenglić.

Sa igala doletese
Dva galeba: Reka, Trst.
Sokoli ih naši teše.
Sklut da će i s njih krst.

Gile! mi starac mladenac
Na naš zov ne osta gluhi,
Ostavivši svoj Oplenac
I sam Petrov dodje Dahi.

Sokolova silna jata
Ostaviše rodni lag.
Da na brata brat se hvata,
Da uz druga bude drug.

Sa svih strana i vetrova
Uperše k nama let,
Da u sliči Sokolova
Jedan narod vidi svet.

¹⁾ Po čakavskoj narodnoj pesmi. Ivan, sin Ladarinje Malke Margarite, ide u Latine, gde ga zavravi Lipa Cvita davi mu da pije »vode od zabila«. Margarita neprestano kuka i cvili, ali svoga sina ne dokada; on sasma i zauvek zaboravi nju i domovinu svoju.

²⁾ Zadarški pesnik Rikard Katoličić Jeretov.

Dr. Voleslav Molč.

Pismo iz Krakova.

Krakov, začetkom avgusta.

Stara poljska prestolnica je spet enkrat preživljala slavnostne dni. 6. avgusta je bilo otvoreno zborovanje bivših legionarjev iz cele Poljske, ki so prihitali v Krakov, da praznujejo obletnico enega najznamenitejših dni v zgodovini prerolene Poljske. Ta dan je namreč minulo osem let, odkar so odkorakali — takoj začetkom svetovne vojne — prvi oddelki prostovoljnih poljskih strelcev na fronto, da se borijo za osvoboditev svoje domovine. Čudni so bili tisti dnevi, ko se je razvnel svetovni požar. Poljska je bila poldrugo stoletje razdeljena med tri velike države: trije jarmi so tlačili narod: pruski, ruski in avstrijski. Svobodnejše se je dihalo samo pod avstrijskim. Toda kdo je mogel takrat si misliti Poljsko kot neodvisno državo? Vsak trezen človek je vedel, da ima tudi Avstrija kljub lepim besedam vodilnih državnikov svoje čisto posebne namene, da gre tudi tukaj samo za razširitev in okrepitev moči habsburške dinastije, in da je vse ostalo samo pesek v oči.

In zato so stari »trezni« politiki pridigali vzdržnost in zmajevali z glavo, ko se je našla peščica ljudi, ki ni sledila njihovim besedam, ampak je verjela in bila sveto o tem prepričana, da je napočil dan, ko je treba stoletnje sanje in hrepenenje izpremeniti v dejanje in s srčno krvjo zasejati seme, iz katerega vzklije nova, svobodna, oživljena Poljska. Ta peščica junakov brez sebičnih namenov, z domovino v srcu in žrtvijo v mislih, je bila povečini samo mladi-

na. In ni čuda, da so mnogi z žalostjo in srcu gledali na te mladeniče, še polotroke, ki se grelo žrtvovati za ideale, kateri so se zdeli samo sanje. Toda na čelu teh strelcev je stal mož, brez sentimentalnosti, z jasnim in odločnim načrtom v duši, človek, ki mu je bila Poljska vse, ki pa je vedel, da se ne da doseči vse naenkrat, da je treba izbrati historični trenutek in kraj in mesto, na katerem je močose vsaj kolikor toliko delovati, pozneje pa širiti to delo, priti do moči in se otresti sleherne ovire ter uresničiti stoletne težnje podjarmljenega naroda. Ta mož je bil Jozef Pilsudski, litvinski Poljak, nekdanji absolvirani medicincev, revolucionar in socialni organizator, sibirski izgnanec, begunec izpod ruskega režima, ki je v Krakovu skrivaj izdajal revolucionarni časopis, ga sam tiskal in kolportiral, organizator poljskih strelcev, ustanovitelj poljskih legij in njihov načelni komandant, pozneje nemški ujetnik v Magdeburgu in zdaj Državni Načelnik poljske republike. In Pilsudski je dokazal s svojim življenjem in delovanjem, da je pač močose preganjati in zatirati ljudi, da se pa ni močose boriti proti pravičnim idejam, ker ideja sledi hit vedno zmaga, kaor je zmaga slednjič tudi njegova ideja — ideja poljskih legij.

In zdaj je Pilsudski tudi dospel v Krakov, da se udeleži legionarskega praznika in obletnice svojega prvega marša iz Krakova na vojno. In Krakov mu je pokazal, da ve ceniti njegove zasluge — kljub vsemu, kljub kampanji, ki jo slasti radni-

Prilpave češkoslovačkoga sokolstva na zlet v Ljubljani.

V Pragi, 9. avgusta.

Vsak izlet našega Sokolstva k drugemu narodu slovanskemu povzroča veliko vrvenje tako v jednotah kakor v župah, zlasti pa v središču. Toda smelo lahko trdimo, da ni bilo do sedaj za nobeden izlet takega zanimanja, kakor letos ob izletu k jugoslovenskemu Sokolstvu. Je to več okolnosti, ki to pojasnjujejo. Pred vsem so to spremenjene politične razmere, povzročene po vojni, ki je doprinesla svobodo narodu in ujedinila brate Slovence, Hrvate in Srbe v mogočno jugoslovensko državo. Ali že ta tri leta so pokazala, da ima češkoslovaška republika najboljšje prijatelje in najzvestejše zaveznike v Jugoslovenih in Sokolstvu, katerega cilj je bil in ostane vsikdar sreča in procvit vsega naroda, se raduje tega zaveznikstva in hoče s svojim posetom dati izraza svoji hvaležnosti ter prispevati k nadaljnjemu poglobljenju bratskih stikov in vezi med obema državama. Zato se je takoj ob prvem

pozivu starešinstva Češkoslovačke Sokolske Obci prijavilo za izlet nad 11.000 bratov in sester. Pokazalo pa se je takoj, da tega ogromnega števila izletnikov ne morejo v dveh dneh transportirati niti naše železnice, niti ni mogoče njih prevoz preko Avstrije, niti bi ne bilo mogoče preskrbeti vse te množice s stanovanji in hrano. Zato je bilo potrebno, da se število prijavlencev zniža kolikor mogoče. Zato je Češka Obec Sokolska stavila razne pogoje, od katerih izpolnitve je odvisna udeležba na izletu. Tako se je doseglo, da se je končno število prijavlencev reduciralo na 3740 oseb, izmed katerih je 2186 Sokolov in 1554 Sokolke. Glavni del prijavlencev se vozi s posebnimi vlaki, katerih je oskrbljeno pet. Vožijo se z različni središč češkoslovačke republike. Prvi poseben vlak odhaja dne 10. avgusta zvečer. Največ dela je slonelo na ramah Osrednjega odbora in tajništva Č. O. S. Sestavljena je bila posebna

Zahtevamo zadoščenje za krnske dogodke.

V svezem spominu vseh je še laška ogorčenost, ko se je zvedelo za poškodbo vrhu Krna stoječega spomenika laškimi vojakom. Brez preiskave brez poizvedovanja so bili takoj razkričani Slovenci kot oni barbari, ki so zakrivali ta zločin.

In pod patronanco laške vlade so pridržali fašisti, ti moderni požigalci in nasilneži med naše mirno ljudstvo in razgrajali po naših krajih, ko da se pretača v njih žilah edinole kri njih prednikov — germanskih barbarov. Nedolžno so zapirali, mirnim požigali hise in uničevali imetje, da je vse prebivalstvo preplaheno bezalo v gozdove. V zadoščenje za sonečastenje spomina laških vojakov, pa so razbili Volaričev spomenik in se proslavljali s svojim vandalstvom. In ne zadosti!

Ko je bilo naše ljudstvo tako izročeno skrajni krivici, ko je bila barbarsko poteptana njegova pravica, pa so z nasiljem prisilili naše ljudi h takozvani zadoštilni slavnosti, da so naši ljudje kot sužnji morali poljubiti bice krivice.

Vse to se je vršilo, čeprav ni bilo podanega prav nobenega dokaza za krivdo Slovencev vse to je trpela laška vlada, čeprav so Slovenci zahtevali najstrožjo preiskavo in kazni krivcev. Toda laška vlada ni hotela ne preiskave in ne resnice, ker je pač slutila, da to razgali pred vsem svetom kot eno najbolj krivičnih in najbolj barbarskih ylad.

Taka preiskava je bila posebno nujna, ker je vse kazalo na to, da je bil spomenik poškodovan od strele. Vseeno laška vlada ni hotela preiskave, ker se je bala lastne golote, svoje krivde.

Toda preiskava se je izvršila vseeno in čeprav proti volji laške vlade in preiskava je izvršena od moza, znanstvenika, kateremu tudi laška vlada ne more ugovarjati, ker je to vrhu vsega Nemec, torej v vsem sporu popolnoma objektivna priča.

Ta mož je inž. Fürst, ki je kapaciteta za elektrotehnične stvari. Po naključnem pogledu fotografij, izvršenih pred popravilo spomenika, (ki so bile storjene za zadostilo slavnosti) in po vestnem pregledu spomenika na licu mesta, nam je izročil inž. Fürst sledeče, v nemškem jeziku pisano poročilo, ki ga vsled njegove važnosti prinašamo v dobesednem prevodu.

Poročilo se glasi:

G. - Z. 1921/22.

Inž. Arthur Fürst
obl. avt. civilni inženjer za strojno in elektrotehniko. Sodniško zapisežen izvedenec in ocenilec za elektrotehniko. — Dunaj I., Marc - Anselstrasse 6.

Izvedeniško mnenje o vzroku poškodovanj na Krnu postavljenega vojaškega spomenika.

Kje je postavljen spomenik in njegov opis.

Vojaški spomenik se nahaja na 2246 metrov nad morsk gladino ležečem vrhu Krna (Monte Nero), najvišji točki Julijskih Alp v pokrajini Venezia Giulia.

Spomenik ima obliko piramide, je izgotovljen iz lomljenega kamna in okoli 4 metre visok; osnovna ploskva je kvadrat s 3 metre dolgo stranico.

Na sprednji strani spomenika je pod streho podobnim izbojem iz cementa pritrjena 1000 mm dolga, 700 mm visoka, 30 do 40 kg težka, z umetniško izvršenim alegoričnim reliefom (okrašena bronasta plošča. Plošča je zadaj otla, s 4 železnimi nanjo pritrjenimi kamnitimi mački na spomenik vzdana.

Pod bronasto ploščo se nahaja z napisi opremljena mramornata plošča v velikosti 1000 x 700 mm, na ostalih treh straneh spomenika pa skupno 7 mramornatih plošč, vsaka v površini 1700 x 500 mm.

Na vrhu spomenika je namontirana na lesenem kolu iz železne žice izvršena peterozarna zvezda, od katere je en zob obrnjen vertikalno navzgor.

Prezgodovina za dolocitev poškodb.

Spomenik je bil odkrit dne 16. junija t. l. Pri tej slavnosti je bila, kakor izgleda, omenjena s cvetličnimi girlandami okrašena peterozarna zvezda, postavljena na spomenik.

Dne 18. in 19. junija so divjale nad Krnom silne nevihte.

Dne 20. junija so opazili 3 dečki, ki so ravno prišli na Krn, da leži opisana bronasta plošča okoli 2 m pred spomenikom, s prednjo stranjo navzdol obrnjena in z iztrganimi mački na tleh. Od plošče odtrgani mački so ticali v spomeniku. Dalje so dognali dečki zijačo razpoko, ki se je vlekla od vrha spomenika na prednji in zadnji strani navzdol in opazili so, da so odpadli posamezni deli s spomenika.

Dognane poškodbe. Pri, dne 31. julija od podpisane izvršenem obisku in preiskavi spomenika, so bile dognane sledeče poškodbe:

1.) Vrh kronajoča zvezda je bila deformirana, njen nagor obrnjen zob od bliska stopljen; na enem žičnem koncu je opaziti, da strele v kovinske vodilce tipično, vsled topljenja železne žice nastali stekleni biser v velikosti majhnega graha.

2.) Na zadnji strani spomenika imajo najnižja, na desni strani spomenika pa obe spodnji mramornati plošči od zgoraj navzdol potekajoče razpoke.

3.) Čeprav je od dečkov opažena razpoka še ohranjena in je okoli 15 lina, je na gornji ploskvi spomenika razpoka že ohranjena in je okoli 15 mm široka in poteka okoli 400 do 500 mm navzdol.

4.) Strehi podobno izboje nad vrhu

nasto ploščo ima na dotikalni ploskvi s spomenikom telesom istotako navzdol potekajočo razpoko zidave.

5.) Izpadla bronasta plošča je bila po izvršeni popravili na dan preiskave zopet vzdana. Iz nekega mi predložene fotografije posnetka sledi, da je bil pri odtrganju kamnitih mačkov na levem gornjem kotu tudi odtrgan del bronaste plošče, tako da je nastala v njej luknja.

Vzroki poškodbe. Ker je vrh Krna v daljnem obsegu najvišji vrh (najbližji višji vrh je oni Triglav), je ta točka predestinirana biti mesto, na katerem se mora izvršiti iznaganje elektrostatične potencialne diference med zemljo in atmosfero (ogrenj sv. Elma, strela.) Na vrhu obstoječo razpokanost gorovja je najbrže v veliki meri pripisovati razdiralnim učinkom strel. Ker je vrh Krna kronan od spomenika in ta zopet s kovinsko zvezdo z navzgor obrnjenim zobom je popolnoma jasno, da se pri številnih, v tem kraju razsajajočih nevihtah osredotočujejo strele na spomenik. Kakor sledi iz stanja žične zvezde (glej točko 1.) je tvorila v predležečem slučaju zob zvezde dejansko tudi »udarno mesto« strele.

Od kovinske zvezde na spomenik in njegovo notranjost odletela iskra (svetlobni tok) strele je pozročila hipno močno ogrejenje in eksplozijo prizadetih zračnih delov, tako da so v razpokah in vrtinah spomenika zaprte zračne mase povzročile vsled stopnjevanja zračnega pritiska eksplozivne učinke. Z njim se more razložiti predvsem pod točko 3.) omenjena razpoka na vrhu spomenika, dalje pod 2.) navedene razpoke na spomeniku ozko priložene mramornate plošče, ki so morale notranjemu pritisku spominskega kamena popustiti.

Ker je bronasta plošča, kakor omenjeno, zadaj otla in se za njo nahaja zgostjen zračni prostor, je mogel ta eksplozivni učinek razširjajočega se puha naravnost priti in ploščo ne samo odtrgati od spomenika, temveč jo celo pogati malo od spomenika, kakor se je baje tudi dejansko izvršilo.

Če vzamemo, da je odporna sila železnih mačkov na priverenem mestu samo okoli 1000 kg/cm² velika in da je njen premer okoli 3 cm² velik, tedaj bi bilo samo za odtrganje enega mačka potrebno okoli 3000 kg, in ker so 4 mački, pritisk od 12.000 kg.

Pri odtrganju plošče se je odtrgal tudi del nje obdajajočega spomenikovega zidovja, vsled česar so nastale pod 4.) navedene zidne razpoke.

Da bi bile navedene poškodbe nalašč povzročene od človeške roke je že iz predležečega popolnoma izključeno. Celotno domnevi, da bi se moglo z ročnim orodjem izvesti silo, ki je potrebna za odtrganje bronaste plošče, bi se morali vendar poznati sledovi od prijemov orodja na kantah bronaste plošče, na spomeniku ali pa na marmornatih ploščah, kar se pa kljub najnatančnejši preiskavi ni moglo dognati.

Mogo bi se torej razpravljati le še o razdejanju potom nameravanega razstreljenja, toda tudi za tako domnevo manjkajo vsi predpogoji. Opaziti ni v kamnu ali spomeniku niti sledu o izvršanih luknjah ali drugačnih odprtih, ki bi mogle služiti za vtaknitve razstreljiva, niti se ne morejo najti sledovi izvrštanega ali poskušane razstreljenja. Najmanj pa bi se moglo razložiti od vrha spomenika potekajočo razpoko, ker bi se pri nameravanem razstreljenju razstreljivo vtaknilo vendar v spodnji del spomenika, med tem ko gre razpoka od vrha navzdol, torej od sile, ki je od zgoraj delovala. — Razstreljitev žične zvezde se v tem primeru sploh ne bi dala razložiti.

Zaključek. Iz predležečega sledi:

1. Opazovane poškodbe na spomeniku so brez dvoma posledica strel, ki so udarjale med nevihto, katere je dne 18. in 19. junija razsajala nad Krnom.

2. Nameravana ali tudi nenameravana poškodba od človeške roke je v tem slučaju izključena.

3. Dokler ne bo spomenik zavarovan z brezhibnim, strokovnjaksko izvršenim strojevodom, se bodo poškodbe od strele v večji ali manjši meri ponavljale.

Gorica, dne 1. avgusta 1922.

Inž. Arthur Fürst, obl. konc. civilni inženjer za strojno in elektrotehniko.

S. r.

Krnski spomenik je bil torej poškodovan od strele. Tega sedaj ne more nihče utajiti.

Naši ljudje so bili torej čisto brez vzroka preganjani, naše ime po krivici oblateno in naša čast brez vzroka nezasišeno poteptana.

Na vse to je le en odgovor, le ena zahteva:

Zahtevamo zadoščenje za storjene krivice, zahtevamo zadoščenje za prizadeto šramoto, zahtevamo zadoščenje za teptano človeško dostojanstvo.

Vemo sicer, da laški vladji ni dosti mar, če dela komu krivico ali ne. Toda v tem primeru ne pade greh le na laško vlado, temveč na ves laški narod, če nima ta toliko poštenja, da dá po krivici kruto žaljenim zadoščenje.

Taka nepoštenost se je kaznovala še vedno in se bo tudi sedaj. Kakor je udarila sedaj strela v peterozarno zvezdo, tako bo udarila nekoč druga strela, tudi ognjena in vrhu tega še krvava, ki bo masčevala krnske dogodke.

Samo tem groznejše bo masčevanje, če ne dobe naši zadoščenja.

Sebi si kuje usodo laški narod in sebi naj si tudi pripiše posledice, če bomo prisiljeni mi, da poročemo:

Masčevanje je naše!

Dr. Stjepan Vidušić:

Naša hrvatska katoliška cerkev.

Naše jugoslovansko časopisje objavilo je nedavno vest o novi »Hrvatsko katoliški župi« v Zagrebu in o ustoličenju prvega župnika te župe.

To je vsekakor lep uspeh borov za cerkveno reformo, ki znači v kulturnem razviku našega naroda zelo mnogo. Potrebno je, da naša javnost izve kaj več o tem reformnem gibanju, za katero se tudi slovenski napredni duhovniki prav živo zanimajo in so v duši popolnoma z nami. Pa tudi narod sam je v Sloveniji pokazal vedno smisla za napredek; naša dolžnost je torej, odvesti ga na pot, ki vodi do primerne kulturne višine sedanega veka.

Želim tukaj opisati naši slovenski javnosti kratko historijo našega reformnega pokreta in prosim, da blagohotno odstopite nekaj prostora v Vašem cenjenem listu.

Glasovi za cerkveno reformo so se javljali pri nas že davno pred vojno. Po prevratu pa so se ti zahtevi iz svečeniških krogov na Hrvatskem, v Bosni in Dalmaciji ponavljali vedno močnejše. Neznosne razmere v upravi katoliške cerkve so krive, da je narod, ki ne zna razločevati cerkev od vere, začel zanemariati svoje verske dolžnosti, in marsikateri napreden duhovnik je zapustil rajši svojo službo, nego da pogazi svoja načela. To je dalo povod reformnemu gibanju katoliških svečnikov, ki zahtevajo, da se notranja ureditev katoliške cerkve v nekaterih stvareh spremeni in sicer:

1.) Za Jugoslavijo naj bi se osnovala posebna cerkvena pokrajina s čim večjo cerkveno samostalnostjo, a z jugoslovanskim primasom na čelu. Ta cerkvena pokrajina bi se imela urediti slično, kakor je bilo v prvih stoletjih krščanstva, vpoštevajoč današnje razmere. Pri izboru župnika in škofa naj bi sodeloval narod, ki bi na ta način imel dušnega nastirja po svoji volji, ne pa po volji Rima.

2.) Ogromna cerkvena posestava, ki znašajo samo v zagreški in diokavski škofiji čez 100.000 oraloval zemlje, naj bi se prodala narodu. Saj je Krist priporočal skromno življenje in siromaštvo, naši škofi in duhovniki so pa sami najbolj pohlepni za bogastvom.

Z denarjem, ki bi se dobil za prodano posestavo, naj bi se osnoval fond za izboljšanje svečeniških dohodkov tako, da bi vsi svečniki imeli enake plače; kajti danes imajo mnogi župniki po več 100.000 K letnih dohodkov, medtem ko drugi ledva živijo. Odredila naj bi se duhovnikom mesečna plača, odpravilo pa bi se sramotno beračenje med narodom, ki tako silno ponižuje duhovnika in kviri ugled cerkvi. Odpadlo bi tudi plačanje posebnih pristojbin za razne obrede, kakor n. pr. za krst, pogreb, poroko itd.

3.) V bogoslužje bi se naj uvedel živ narodni jezik, da narod razume molitve, ki jih duhovnik izgovarja k bogu pri sv. maši. Mi smo danes svobodni v naši Jugoslaviji in neče

* Kot svobodomiseln list, ki spoštuje vsakogar prepričanje radi dajemo mesta temu članku. Uredništvo.

mo več trpeti Vatikanske diktature, saj vidimo, da je rimska cerkvena politika čisto italijanska in nam Slovanom naravnost sovražna.

4.) Popolno upravičena je slednjič tudi zahteva naših mladih duhovnikov, da se jim dovoli ženitev. Mi smo videli, kolikim nesrečam in bedi je kriv baš celibat, ki ne privoščič duhovnikom pošteno obiteljsko življenje, trpi, pa da se pod njegovim plaščem skrivajo moralne propalice. V času, ko so se smeli duhovniki in škofi ženiti in so sinovi svečnikov postali celo papeži, gotovo ni toliko trpel ugled cerkve, kakor danes, ko se na skrivaj toliko greši.

Naši cerkveni poglavarji v Rimu seveda odločno odbijajo opravdane zahteve naših duhovnikov, v strahu, da ne izgubijo svoj italijanski upliv nad nami. Škofi so začeli energično proučevati to reformno gibanje in vodje pokreta so izgubili svoje službe. Napredni naši duhovniki pa vzlic temu vstajajo pri začetem delu, znajoč, da so njihovi zahtevi pred bogom in ljudmi upravičeni, saj ni njihovi cilj poblajanje verskih resnic, marveč reforma zastarele sistema in zboljšanje neznosnih razmer v cerkveni upravi.

V ožjem stiku z narodom, je pokret dosegel že lepih uspehov vzlic temu, da klerikalci po nalogu iz Rima lažje ljudem, da jih reformatorji žele pridobiti za pravoslavlje. Resnica je pač, da bi se z oslavljanjem katoliške narodne cerkve približali znatno pravoslavni cerkvi, kar bi gotovo ne škodovalo, ampak neizmerno koristilo narodu in državi. Naša vera bi pač nič ne izgubila s tem, ako živimo v dobrih odnosih s svojimi pravoslavni brati.

Ko je zagreški nadškof opazil velik interes naroda za novi pokret in videl maso, ki redno prisostvuje hrvaški maši, izobčil je iz cerkve duhovnike in vernike misleč, da bo na ta način preprečil širjenje pokreta. S tem svojim nesmotnim korakom je dosegel ravno nasprotno: izzval je ogorčenje v masi in večjo agilitnost. Rezultat vsega tega je nova osnovana »Hrvatsko-katoliška župa sv. Križa« v Zagrebu.

Ustoličenje novega župnika, častnega osivelega moža, obavljeno je nedavno na slovesen način. Narod je bil ganjen od solz. Vrš se vsak dan v novem župnem uradu vpisovanje novih vernikov, med njimi precej Slovencev, tudi podpredsednik župnega sveta je Slovenec.

V Sloveniji so nezdrave razmere v cerkveni upravi vedno škodovale vsakemu kulturnemu napredku, ker je dosedanja cerkvena politika skrbela zato, da narod ostane v temi neznanja. Umevno je, da je na ta način močno trpela tudi vera, kompromitirana s takšno nezdravo cerkveno politiko. Naša sveta dolžnost le, da v interesu vere in naše mlade države poskusimo odstraniti iz cerkve ono kar je gnilega, in da uredimo cerkev tako, da bo v skladu z današnjimi razmerami. V tem pogledu naj bi se tudi v Sloveniji prav kmalu osnovala slovenske katoliške župe četudi proti volji Rima.

Politične vesti.

— Dobra poteza. Beograjski »Novi list« piše: Bivši hrvatski ban g. Matko Laginja je izvoljen za predsednika naše delegacije, ki je določena, da reši z italijansko delegacijo reško vprašanje v duhu rapalske pogodbe. G. Ladislav Polić, zagrebski univerzitetni profesor, je določen za delegata na konferenci Zveze narodov. Vlada je poverila dvema predstavnikoma Hrvatskega bloka misijo, da v dveh delegacijah zastopata najvišje interese naše celokupne države. G. Laginja in g. Polić je izkazana najvišja čast, ki se more izkazati državljanom. Izvolitev g. Laginje in g. Polića je dobra zato, ker sta oba predstavnika Hrvatskega bloka. G. Laginja je v zadnjem času izkazal svoji deželi mnogo slabih uslug, toda ko bo sedaj s Sušaka in iz Opatine ugledal našo nesrečno Učko, se bodo zbudili v njem spomini njegove boljše in lepše politične prošlosti. G. Polić je eden naših najboljših pravnikov, eden najboljših ljudi, kar jih imajo blokaši. Ta izvolitev gotovo ne bo ostala brez ugodnih posledic v Zagrebu. Misija, ki jo je država poverila dvema blokašema bo na vsak način uplivala na njune tovariše.

— Zbor v Crnoljubi. Dobili smo ta-le poziv s prošnjo, da ga priobčimo: Splošno znano dejstvo je, da si je Slovenija — odresana od našega Jadrana — morala iskati pot do morja po svoji lastni zemlji, ako je hotela imeti svojo življenjsko možnost in lepšo bodočnost. Ne maramo več zaviseti od milosti in nemilosti italijanske! Hočemo biti na svoji zemlji svoj gospod! Istotako je znano, kako težavno stališče je imel podpisani odbor s celoletni borbi za

ureničenje današnje si cilja, to je slovenske — da slovenske — življenjske važne potrebe namreč zveze z Jadranskim morjem. Toda kakor vedno, je tudi tu pravica zmaga. Najboljše jamstvo, da je podpisani odbor zastopal koristi cele Slovenije in naše celokupne jugoslovanske države, je narodova volja — izražena v sijajno uspelem plebiscitu — ministrstvo soobčarja, gospod pokrajinski namestnik in ministar Ivan Hribar, vojaška oblast, vseslovensko trgovstvo itd. itd., posebno pa strokovnjaška sodba naših najboljših železniških inženjerjev g. M. Klodića, A. Hrovata in R. Kavčica. Na tem mestu pa moramo odkrito priznati, da so bili, kateri so upoštevali in v resnici tudi izvršili voljo in potrebo naroda, bili gg. poslanci Samostojne Kmetijske stranke z gosp. ministrom Iv. Pucljem na čelu. Prvi in edini so kot pravi in resnični zagovorniki ljudstva v Beogradu s svojim najodločnejšim nastopom izvojevali usakoničen gradnje naše železnice, akoravno jim je vse nasprotovalo. Po njih zaslugi je cela Slovenija dobila pot do morja — pot do pravega življenja. Dobljena je torej zmaga! Sveta dolžnost naroda je, da izkaže moč, ki so se zanj nesebično žrtvovali, svojo najskrajnejšo zahvalo. Zato poziva podpisani odbor, da se vsi brez izjeme zberejo v nedeljo, dne 20. avgusta 1922 v Starom trgu pri Crnoljubi (ob vnašnem vstopu), kjer se bo po končani sv. maši vršilo zborovanje, na katerem bo govoril g. ministar Ivan Puclj in drugi. Ob tej priliki ljudstvo obenem s zastopniki vseh zainteresiranih občin izkaže čast in hvalo borcem za korist naroda in države! Narod pa, da hoče boljše bodočnosti, pokani

pa tudi, da jo v resnici zasluži! — Odbor za zvezo dolenjskih železnic iz Kočevja in Crnoljubi preko Severina na Kupu z rečko progo.

— Gibanje radikalcev v Sloveniji. Po-verjenstvo Narodne Radikalne Stranke za slovensko ozemlje nam javlja, da se je dne 21. julija sestavil krajevni odbor NRS za mesto Ljubljano, in sicer takole: predsednik Mihal Presl, kr. profesor; popredsednik Srečo Potočnik, krojaški mojster; tajnik Gojko Stojković, priv. uradnik; blagajnik Josu Šušteršič, bančni uradnik; namestnik Ivan Vavpotič, akad. slikar.

— Češkoslovska zastava na Adriji. Te dni je skupina češkoslovaških dijakov odplula na lastni motorni ladji iz bakerskega pristanišča. Pred odhodom so dijaki razvili na »Nirvanici« češkoslovske zastave med petem državnih himen. Bakersko prebivalstvo je privedlo ob tej priliki češkoslovaškim dijakom navdušene ovacije.

— Ameriško posojilo Poljski. Iz Varšave: Iz Newyorka je prispelo poročilo, da so odpotovali v Varšavo zastopniki bančnega konzorcija, ki je pripravljen dati Poljski posojilo v znesku 50 milijonov dolarjev. Posojilo je določeno za dobo tridesetih let. Zastopniki imajo nalogo s poljsko vlado skleniti zadevno posojilno pogodbo oziroma določiti pogoje izplačila in garancije.

— Reparatcijsko vprašanje in Nemčija. Nemški državni kancelar dr. Wirth je izjavil berlinskemu dopisniku »New York Herald«, da bo Nemčija v slučaju neugodnega uspeha londonske konference izgubila pogum za nadaljne delo. Polom 60 milijonskega naroda bo imel težke posledice. Obstoj nemške republike zavisil od ureditve reparacijskega vprašanja. Note, kakršna je bila zadnja, bodo popolnoma uničile vrednost nemške marke.

— Izgon Nemcev iz Alzacije. »Matine« poroča, da so francoske oblasti izgnale okoli sto Nemcev iz Alzacije in Lotaringije. Izgnani so bili tuji državljani.

— Nemški institut za znanje politiko. Na berlinskem vseučilišču se ustanovi institut za znanje politiko. Vodstvo instituta prevzame prof. Mendelssohn - Bartholdi na hamburškem vseučilišču, dosedanjí vodja arhiva za znanje politiko v Varšavi.

— Madžarska in Zveza narodov. Budimpeštanski listi poročajo, da je postal glavni tajnik Zveze narodov predsedniku madžarske vlade pismo, v katerem mu naznanja, da se bo na prihodni sel sveta Zveze narodov razpravljalo o madžarski prošnji za sprejem v Zvezo narodov.

— Smrtina obsodba ruskih socialnih revolucionarjev. Vrhovno sodišče v Moskvi je 8. t. m. obsodilo 14 ruskih socialnih revolucionarjev na smrt. Vseruski osrednji odbor je pbrditi obsodbo, istočasno pa odgodil justifikacijo. Izvršitev smrtne obsodbe je odvisna od taktike socialnih revolucionarjev.

— Idenin ozdravel. Renterjev urad poroča iz Moskve, da je Idenin popolnoma ozdravel in da prevzame v kratkem svoje uradne posle.

— Vseruski komunistični kongres. V Kremlju se vrši kongres vseruske komunistične stranke. Na dnevnem redu so sledeče točke: Vprašanje zunanje politike, delo stranke v zadružništvu, pregled dela strokovnih organizacij na novi podlagi, agitacijsko in propagandno vprašanje, strankarska organizacija in sklicanje kongresa komunistične internacionale.

— Španski kralj na Bavarskem. Kakor poročajo iz Madrida, potuje španski kralj Alfonz koncem meseca v Monakovo.

— Papež o vzgoji duhovnikov. Papež je izročil kardinalu Bisletiju apostolsko pismo o vzgoji in študiranju katoliškega klera. Seminaristi bi morali pred svojimi bogoslovničnimi študijami obiskovati najmanj dve leti predavanja o scholastični filozofiji. Posebno pozornost je treba posvetiti pastoralnemu bogoslovju. Kakor je razvidno iz več papeževih pisem, se trudi papež, da bi odpravil iz duhovniškega poklica vsi politiko.

Julijska krajina.

— Poziv slovenskim učiteljem iz Primorske, ki služijo izven pokrajine! Ker se odprelo na Primorskem nekatere šole in ker vlada veliko pomanjkanje učiteljev na splošno, zlasti zaradi tega ker je vpolkancano veliko število mladih slovenskih učiteljev k vojakom, pozivljamo slovenske učitelje, ki služijo izven pokrajine, da storijo potrebne predpisane korake za povratek in se obenem javijo podpisnemu društvu. Politično društvo »Edinost« v Gorici.

— Umrl je v Hraščah pri Postolni postestnik Jakob Morel, po vsej Pivki in Vipavski dolini znan in spoštovan mož.

FASISTOVSKI TEROR V RIMSKEM PARLAMENTU.

— Rim, 9. avgusta (Izv.) Ko je v zbornici komunistični poslanec Repossi izjavil, da ima tudi masa pravico do orožja, mu fašisti niso pustili govoriti, poslanec Mussolini pa je zakričal, da prične streljati, ako Repossi takoj ne utihne. Predsednik je moral odgoditi sejo ter je ukazal izprazniti galerije.

PROTI GENOVESKIM DOGOVOROM JUŽNE ŽELEZNICE.

— Dunaj, 11. avgusta. (Izvirno.) Včeraj se je zglasil v znanjem ministrstvu francoski konzul ter izročil noto, v kateri francoska vlada izraža svoje pomisleke napram aranžmaju Južne železnice, ki je bil sklenjen v Genovi. Nota poroča, da »Association Nationale« odklanja dogovor. Konzul je izrekel pričakovanje, da tudi Avstrija in Madžarska ne pristopita k dogovoru.

I. jugoslovanski vsesokolski zlet v Ljubljani.

VII. mednarodna telovadna tekma. — Veličasten sprejem bratov Čehov. — Rezultati tekem.

Srditi in odločen boj za prvenstvo med Jugoslovenci in Čehi.

Včeraj smo skušali potom nekaterih podatkov o uspehih posamičnih tekem na telovadnem orodju podati sliko o boju, ki se bje med nami in Čehi za prvenstvo. Boj je srditi. Naši gredo z vsem ognjem in z vso žilavostjo v boj, da si pridobijo prvenstvo. Na drugi strani pa Čehi s svojo preudarno organizacijo in znano vstrajnostjo klubujejo našim napadom in skušajo povsod pridobiti nekaj točk v naprej, da si tako zavarujejo zmago. Sprva so naši bili precej naprej za Čehi. Splošna situacija opoldne je bila za nas zelo ugodna. Razmerje med obema najhujšima tekmečema opoldne je bilo:

I. NA BRADLJI:

1. Čehi	107,25 točk
2. Luksenburžani	86,50 >
3. Jugoslovenci	112,25 >
4. Belgijci	71,50 >

II. NA DROGU:

1. Čehi	112,25 >
2. Jugoslovenci	108 >

BOJ ZA PRVENSTVO.

Kakor hitro se je opoldne videla splošna situacija, da bo oster boj za prvenstvo med Čehi in Jugoslovenci, je bilo povsod napeto in bojno razpoloženje. Čehi so napeli vse sile, da bi Jugoslovence prehiteli, kar se jim je slednjič tudi posrečilo, in ob koncu tekme, ko so bile izvedene vse tekmovalne vaje na orodju, so imeli Čehi 7,25 točk v dobro pred Jugoslovenci.

SPLOŠNA KRITIKA O VAJAH NA ORODJU.

Bradlja. Na bradlji, kjer so bile takoj za prostimi zletnimi vajami prve tekmovalne vaje na orodju, so Čehi izvajali obvezno vajo gladko, precizno. Poznala se je sistematična trenaža. Pri poljubnih vajah pa so pokazali naravnost presenetljive kombinacije.

Luksenburžani mnogo zaostajajo v preciznosti za Čehi. Obvezne vaje niso šle gladko. Njih poljubne vaje — če vpoštevamo važnost in višino mednarodne tekme, na kateri mora vsaka tekmovalna vrsta pokazati vrhunce telovadne dovršenosti posebno v poljubnih vajah — niso bile, tako moramo objektivno reči, dobri gimnasti. V gotovem oziru imajo Luksenburžani specifično elegantnost in temperamentnost.

Jugoslovenci. Samohvala je težka. Priznati pa mora nam vsak, da so bile obvezne vaje, ki so jih izvajali Jugoslovenci na bradlji tako gladke in precizne, kakor pri Čehih. Dodati in s posebnim naglasom pa moramo poudariti, da je naš Leon Štukelj iz Novegostov daleč nadkriljaval vse tekmovalce v elegantnosti urednosti in tehnični vaji. Čehi, stari, izkušeni in izveščani strokovnjaki, ki so videli že mnogo mednarodnih tekem, so odkrito in objektivno priznavali: »To je bajen človek! Ta divno telovadi! Tako je lahek kot pero! Njegove mišice! V resnici so vsi občudovali njegove vaje. Na orodju je igral kot lastavica, vsak gib, vsak najmanjši sunek je vzbujal vseobčo pozornost. Naravno je tudi, da mu je občinstvo prirejalo pri vsaki vaji in na vsakem orodju viharne ovacije! Štukelj je naš krasni borec! Novomeški Sokol lahko z največjim ponosom zre nanj!

V poljubnih vajah pa se nam z največjim zaupanjem zdi, da so Jugoslovenci

ni v nekaterih sestavih skoro prekašali Čehi, čeprav so Čehi v svojih kombinacijah podali tuptam nekaj novega, kar doslej še ni videlo izkušeno oko telovadca. Pa tudi izvajanja teh poljubno-sestavljenih vaj so bila na takem višku da je moral vsak objektivno soditi sodnik priznati polno število točk. Splošno pa beležimo torej na bradlji napram Čehom razliko nam v dobro: pet celih točk.

Belgijci. Kratko trdimo: Imajo dobro trenažo! Po njih uspehih pa jih stavimo v vrsto Luksenburžanov.

Boj za prvenstvo se razvija.

Kakor smo že zgoraj omenili, se je takoj po končanih vajah na bradlji, ko so bili približno znani rezultati, pričel srditi boj med Čehi in Jugoslovenci. Čehi so napeli vse sile in uporabili vse svoje praktične izkušnje, da so se na drugo za štiri točke prehiteli Jugoslovence. Češka vrsta kot taka je sicer nova, so sami novinci v mednarodnih tekмах, so pa med njimi telovadci, ki so se že udeleževali gotovih velikih tekem. Tudi naši Jugoslovenci razen Vidmarja, so sami novinci. V tem pogledu obstaja med obema vrstama popolna pariteta.

Na drugo so Čehi prehiteli Jugoslovence. Zanimivo so bile vaje na kroglu. Rezultat te tekme je bil: Čehi 110,75 točk, Jugoslovenci 109,50.

Tudi vaje na krogli so bile naravnost divne in vedno precizne. Tu je naša vrsta vzbujala upravičeno občudovanje vseh navzočih strokovnjakov. Vsi, tako Vidmar, ki ohranja pri vseh vajah na vsakem orodju popolno duhaprisotnost in s svojo duševno inteligencio zna prikriti sodniku marsikatero sicer nebi-stveno hibno malenkost, dalje Derganc, Štukelj in Šumi so pokazali vso svojo spretnost in specifično izveščanost na tem orodju. Rezultat je bil presenetljiv: Čehi 117,50, Jugoslovenci 110,75 točk.

POPOLDANSKA TEKMA.

Nastop Francozov.

Ob 4. popoldne so se na zletnem telovadišču nadaljevale mednarodne tekme. Ker je voditelj francoske tekmovalne vrste prof. Bouchon tekmo dopoldneva javil predsedniku komisije br. Jindřichu Vaníčku, da se žele Francozi udeležiti mednarodne tekme, je komisija sklenila, da nastopi popoldne francoska vrsta in izpolni vse one vaje, ki so jih bile dopoldne izvajale ostale vrste.

Francoska vrsta sestoji:

Voditelj prof. Bouchon Avgusta,

Tekmovalci:

- 1.) G. Bouquet Jean,
- 2.) Moser Jacques,
- 3.) Morin Robert,
- 4.) Torres Marius,
- 5.) Pannetier Alexandre,
- 6.) Marty Louis.

Francozje so s svojimi belimi kostumi med občinstvom vzbujali veliko pozornost. Francoski tekmovalci so drugič zelo dobro razviti in prožni. Polotila pa se jih je neka malodušnost in niso nikjer na nobenem orodju dosegli kakšnih znatnih uspehov. Med vsemi sokolskimi strokovnjaki je užival še največje občudovanje svetovnoznani tekmovalac Marius Torres, ki si je priobri-l razna prvenstva v Luksenburgu, Parizu, Turinu in lanske leto v Stockholmu. Splošno pa so bili uspehi Francozov zelo minimalni. Videti je, da je vojna tudi v vrstah francoskih gimnastov zelo vplivala.

Nadaljevanje mednarodne tekme o soboto 14. avgusta.

Danes se mednarodne tekme nadaljujejo. Tekmovalne vrste morajo izvršiti skok v višino, metanje krogle, tek na hitrost in plavanje.

Skok v višino. Za ta skok so določeni točni pogoji. Zalet poljuben. Da skok velja, ga je treba izvesti pravilno, pri letu čez vrh mora biti telo pokonci in se ne sme zvijati. Vrvice se na noben način ne sme nikdo dotakniti. Za skok se štejejo točke za 1,20 m ena točka, za 1,45 10 točk.

Metanje krogle. Tekmovalci mečejo 7,250 kg težko kroglo. Telovadec stoji v posebnem krogu. Zaznamuje se 7 m z eno točko in 9 m z 10 točkami.

Najpreje omenimo, da znašajo celokupne dosegljive točke v tekmi 910 točk. Z velikansko napetostjo je sledilo občinstvo današnji odločilni tekmi. Bili so naravnost lepi prizori v momentu, ko se je pričela tekma pri skoku v višino. Vse vrste so napete skrajne sile, da bi dosegle čim boljše rezultate.

Skok v višino je dal sledeči uspeh:

- 1.) Čehi 27 točk
- 2.) Luksenburžani 16 <
- 3.) Jugoslovenci 32 <

O ostalih dveh vrstah nimamo še točnih podatkov, gotovo pa je, da niso dosegle jugoslovenskega rekorda. V skoku se je odlikovala vsa vrsta. Br. Šumi je skočil 156 cm, odlikovali pa so se tudi Vidmar, Derganc in Simončič.

S tek sokolom so Jugoslovenci sopen priborili nekaj točk, tako da so zastajali ob 11. proti Čehom za 2,25 točk.

Krogla. Srditi boj je bil boji s kroglo. Čehi, katerih vrsta je sestavljena iz dobrih kroglobetalcev, so dosegli 29 točk. Najdalj je vrgel češki tekmovalac 9,68 m. Jugoslovenci so dosegli 26 točk.

Slovesen sprejem čeških Sokolov.

Zo pred prihodom češkoslovanskih gostov se je na glavnem kolodvoru zbrala nepregledna množica. Sokolu in narodnim nošam je bil dovoljen vstop na peron. Pokazalo se je, da občinstvo ni bilo dovolj poučeno o prihodu češkoslovanskih vlakov. Češkoslovanski Sokol je prihajal v soboto, 12. avgusta v 4 skupinah in sicer: 1. skupina župa Praga I. z reprezentanco; samo ta skupina se je srečala sprejema na glavnem kolodvoru (ob 8,47). 2. in 3. skupina istako po državni železnici so se izkrcali tekmo dopoldne brez sprejema na državnem kolodvoru. 4. skupina »Češka Trebovica« je prišla po Juž. železnici preko Maribora v opoldanskih urah. Z ozirom na veliko število sokolskih vlakov iz naših pokrajin je bilo tehnično prometno nemogoče vsaj vsem češkoslovanskim skupinam prirrediti uradni sprejem.

Sprejema 1. skupine ob 8,47 so se med drugimi reprezentanti udeležili tudi: generalni konzul češkoslovanske republike g. dr. Beneš, predsednik Češkoslovanske - jugoslovanske Lige g. dr. Karel Triller, delegat ministrstva financ g. dr. Šavnik več pravoslavni svečenikov v sokolskih čepicah, kar je vzbujalo med občinstvom splošno pozornost.

Z zelenjem, cvetjem in zastavami okrašen vlak blizu 30 vozov s 716 udeleženci, od teh 360 Sokolice, je došel točno na glavni kolodvor med navdušenimi Na zdar in živio klici. Ko je izstopilo starešinstvo na čelu mu podstarosta g. dr. Masak, je doleče pozdravil naš starosta g. dr. Ravnihar.

»Bratje in sestre!

Skoro da je 20 let temu, kar je Ljubljana videla svoj vsesokolski zlet. Bil smo takrat še mali, neznamni po številu, v početku razvoja svojega sestavnega sokolskega dela ter brez višje organizacije. Tu ste prišli Vi, bratje in sestre, iz domovine Tyršev in Fügnerjeve, podpreli nas v naši borbi, vili nam v dušo novega poguma ter nam dali smer za nadaljno delo. Neposredna posledica tega našega poseta je bila ustanovitev Slovenske Sokolske Zveze in Svaza hrvatskih sokolskih društev.

Dve leti kasneje ste prišli na vsesokolski zlet v Zagreb. Osvedočili ste se, da smo v tej kratki dobi krepko napredovali ter da smo upravičili Vaše nade in Vaše pričakovanje. Takrat v Zagrebu smo bratje in sestre pod vašim vodstvom snovali Svaz slovenskega Sokolstva.

Potem je prišla Praga in še enkrat Praga. Vi pa ste kot apostoli sokolskega evangelija prepotovali ves slovanski jug od Ljubljane do Beograda, od Solje do Cetinja ter se jeli seme sokolsko. Plodove tega semena smo vam hoteli pokazati na vsesokolskem zletu v Ljubljani leta 1914, pa je počil usodopolni strel v Sarajevu in tako zabranil naš in Vaš tedanji polet. Prišla je svetovna tragedija, Vaše in naše osvobodjenje ter odrešenje, a danes gledate pred seboj ujedinjeno Sokolstvo svobode velike Jugoslavije. To delstvo približaj v globoki hvalnozvočni napram vam, bratje in sestre, ker Vi ste, ki imate na njem svojo prvenstveno pravico. A že ste šli takol korak dalje ter zamislili novo višjo organizacijo

Slavosni izpreved.

Poziv na občinstvo in udeležnike zleta.

V torek, dne 15. avgusta se vrši slavnostni izpreved vseh Sokolov in gostov Sokolstva po Ljubljani. Ob tej priliki nastopi ogromna množica v izprevodu, obenem moramo računati z ogromno množico, ki bo izprevod gledala. Da se v teh okoliščinah ta velika manifestacija vsega Sokolstva izvrši točno in primerno velikemu svojemu namenu, je treba, da naše občinstvo podprta Sokolov nastop na ta način, da ga pri vršitvi svojega namena ne ovira, temveč s svojim discipliniranim nastopom ojaša. Obzirnosti in discipline prosimo tudi od strani občinstva.

Sokolstvo se zbere po izdanih navodilih (Stetni vestnik št. 10.) zjutraj ob pol osmih pred glavnim kolodvorom, na Resljevi cesti in na Bleiweisovi cesti.

Občinstvo prosimo, naj ne stoji med uvrščajoč se sokolske zbere in naj ugodi vsaki želji sokolskih rediteljev, (z rdečim trakom na levem rokavu in številkam).

Točno ob pol 9. se izprevod pomakne v pohod.

Takrat naj bodo ceste in ulice, po katerih se bo vršil izprevod po celi širini do hodnikov proste, mesto za občinstvo je na hodnikih, v prav ozkih ulicah pa naj bodo tudi hodniki prosti. (Sokolstvo koraka v široki tvorbi: šeststopenjski.)

Pot, ki jo prehodi izprevod je dolga 5 kilometrov, občinstvo naj se ob tej poti porzdeli ter naj osobito na križišču cest in ulic ne navzli. Samo v primeru če se občinstvo porzdeli, bo mogoče, da bo vsakdo videl izpreved.

Izprevod gre po naslednjih ulicah in cestah:

1. po Dunajski cesti do glavne pošte,
2. po Aleksandrovi cesti do Narodnega doma,
3. po Bleiweisovi cesti,
4. po Rimski cesti do Valvasorjevega trga,
5. po Emonski cesti,
6. po Colzovi cesti,

— Zvezo Češko-slovenskega in Jugoslovenskega Sokolstva.

Po vsej pravici se prašam, kaj nam prinašate danes? Kaj nam donosate Vi Spartanci med slovanskimi narodi, Vi učitelji realnega Slovanstva, Vi, ki ste po Hrusu branitelji resnice, Vi, ki ste v Sokolstvu našli uzorniki in voditelji?

Vem, prinašate nam svoje priznanje, saj ste nas vedno pripoznavali kot sebi po sokolski ideji najbližje. V nesebični ljubezni do nas stopate med nas kot enaki med enakimi z najkrepkejšim poudarkom, da smo v Sokolstvu — eno.

Toda ni to edini in glavni namen Vašega tako impozantno številnega prihoda med nas.

Prvemu jugoslovanskemu vsesokolskemu zletu ste pripravili izredno počestitev: on dal izraza poslanici vsemu Slovanstvu v znamenju misli sokolske. Prerojenje Slovanstva in Sokolstva: iz mehke podvržne duše slovenske stvoriti silen značaj, neodlenjiv, pa z vsemi vrlinami sokolskimi. Sokolsko Slovanstvo pa bodi klicar bratstva in človečanstva med narodi.

To signaturo ste vtisnili našemu zletu ter lo podkrepili s svojo močeno navzočnostjo. Bodi vam izrečena najiskrenejša zahvala. Z njo se družijo naša bratska in srčna dobrodošlica, ki vam na moja usta kliče svoj jugoslovanski sokolski: Zdravo!

Po istotaku prisrčnem odzdravu dr. Masaka sta se bratski iskreno poljubila g. dr. Masak in g. dr. Ravnihar.

Sledil je še iskreno dobrodošli pozdrav od strani generalnega konzula češkoslovanske republike g. dr. Beneša.

Po končanem uradnem sprejemu so izstopili tudi bescilni člani in članice. Skrajno krilo špalirja naših Sokolov, Sokolice, narodnih nob (tudi iz raznih pokrajin naše države), je tvorila seljačka sokolska četa iz Gline in sploh okolice Zagreba s 6 zastavami.

Takoj nato se je aranžiral spreved: sprejaj rudarska godba iz Kladna, češkoslovanski praporci (12) češkoslovanske Sokolice, za njimi Sokoli, naša vojaška godba, naš Sokol in Sokolice, zaključek hrvatska seljačka sokolska četa.

Komaj se je pričel spreved pomikati skozi izhod se je tudi zunaj na cesti spontano formiral špalir ljudskih mas. Ta špalir se je vzdržal kot nepretrgana veriga od glavnega kolodvora pa do glavne pošte, kjer se je izvršil razhod: češkoslovanske Sokolice so krenile desno proti Narod. domu, Sokoli pa so krenili levo po Prešernovi ulici, vsaka skupina v smeri proti določenim nastanjenjem. Ne samo iz vrst špalirja, nego tudi iz vseh okrašenih oken na celim potu spreveda so neprestano doneli navdušeni pozdravni klici: Na zdar. Živeli bratje Čehi! Med špalirjem se je pri teh ovacijah videl marsikateri starček, stara slovenska sokolska korenina — samesa veselja jokati. Tudi bratom Čehom se je poznalo na obrazih, da jih je ta iskren sprejem na dnu duše ganil.

Tako na glav. kolodvoru, kjer je bilo zelo težavno zadržati naval občinstva, kakor tudi med sprevedom je vkljub živahnemu prometu ki se je trenutno prekinil, vladal najlepši red, dokaz, da so vsi tozadevni činitelji vršili svojo težko nalogo.

Občinstvo opozarjamo, da je izključeno, da bi mogel vsakdo videti stik Sokolstva, prostora je mnogo premalo. Naj to občinstvo izprevidi in naj se po tem ravna. Vsako gnetenje, vsako pritiskanje in siljenje v osredje ni samo znak nediscipliniranosti, temveč je naravnost opasno. Zgodilo se radi tega lahko po krivdi občinstva največje nesreče. Ponovno torej prosimo, naj se tudi občinstvo izkaže, da je zrelo za take prireditve.

Po stiku na Kongresnem trgu odkoraka izprevod tako, kakor je prišel:

1. po Wolffovi ulici,
2. po Prešernovi ulici,
3. po Dunajski cesti do kavarne »Evropa«, kjer se oddelajo posamični oddelki na svoja stanovanja.
4. po Dunajski cesti do glavne pošte,
5. po Aleksandrovi cesti do Narodnega doma,
6. po Bleiweisovi cesti,
7. po Rimski cesti do Valvasorjevega trga,
8. po Emonski cesti,
9. po Colzovi cesti,

V slučaju kakšne nesreče postujejo za Sokolstvo rešilna postaja. Teh rešilnih postaj se lahko poslužuje tudi občinstvo. V primeru nesreče, hujšega občinstva l. dr. ostane mirni, obrnite se brez razburjenja na najbližnjega sokolskega reditelja in če je treba, pomagajte sami, da se osebni pri-

pelje na najbližjo rešilno postajo. Nikdo ne naj pri taki priliki ne pase svoje radovednosti, ki mu nikakor ne more biti v čast. Tudi pomilovanje in vzdihovanje ne pomaga, treba je samo mirne krvi in hitre pomoči.

Rešilne postaje so označene z belimi zastavami z rdečim križem in se nahajajo na naslednjih mestih:

1. na glavnem kolodvoru,
2. v Kreditni banki,
3. v hiši policijskega ravateljstva,
4. v Šoli na Grabnu,
5. v policijski stražnici na magistratu,
6. v Mestnem domu,
7. v hiralnici,
8. v Dvorcu (univerza),
9. v Marjanšču.

Ponovno opozarjamo, da sokolski izprevod ni samo predizkušnja discipline sokolskega članstva, temveč je tudi preizkušnja našega občinstva, našega naroda. Ta dan stoji Sokolstvo, Ljubljana in jugoslovanski narod na mednarodnem forumu, pred tuji gosti, ki bodo po vtiskih tega dneva sodili našo dozorlost. Dokažimo jim, da smo discipliniran narod, ki je kos tudi najtežim nalogam.

Za to vam bo hvaležno Sokolstvo in vam bo hvaležen ves jugoslovanski narod. Zdravo!

Starešinstvo in tehnični odbor J. S. S.

Prireditve:

V soboto dne 12. avgusta.

Ob 20. pozdravni večer mednarodnim tekmovalcem na vrta Kazine.

Ob 20. v opernem gledališču »Luzia«.

Ob 20. v dramskem gledališču »Gloga«.

Ob 20. v dvorani hotela »Union« simfončni koncert Sredoslovske Filharmonije iz Kladna.

Ob 20. v Filharmoniji na Kongresnem trgu koncert društva »Slavice«.

Ob 20. uri v dvorani Narodnega doma akademija »Bratstva« na čast češkemu Sokolstvu.

Ob 20. uri na slavnostnem prostoru v Tivolij koncert godbe in pevskega zhora Zveze Jugoslovanskih železničarjev; ljudska zabava.

Ob 20. uri na trgu Tabor koncert orkestra Sokola I.

Ob 20. uri na vrta hotela Tivoli koncert vojaške godbe Dravske divizije.

Dne 13. avgusta.

Ob 6. zbirališče tekmovalcev v garderobah.

Ob 7. skušnja za proste vaje članov in članic.

Ob 9. skušnje ostalih žup ter skušnje za proste vaje Č. O. S.

Ob 9. pohod Sokolov na grob starost brata dr. Ivana Oražna. Petje žalostink, spominski govor, Glasla Sokolskega društva II. v Ljubljani.

Ob 9. tričetrt skušnje za skupino Č. O. S.

Ob 10. skušnje na bradljah Č. O. S.

Ob 11. skušnje članic Č. O. S.

Ob 11 in pol promenadni koncert v Zvezdi.

Ob 11 in pol promenadni koncert v Tivoliju.

Ob 15. javna telovadba.

1. gosti, 2. proste vaje članov, 3. proste vaje žen, 4. vaje Č. O. S. na bradljah, 5. proste vaje članic Č. O. S. s kiji, 6. proste vaje članov Č. O. S., 7. vzorne vrste članov na orodju, 8. nastop k posebnim vajam jugoslovanskih žup, 9. »Naprej«.

Ob 20. v opernem gledališču: »Deseti brat« (igra St. Jakobski gledališki oder); v dramskem gledališču: koncert in umetniški plesi.

Ob 20^{1/2} v dvorani hotela »Union«: koncert »Ljubljanskega Zvona«.

Ob 20^{1/2} v dvorani filharmonične družbe: koncert kvarteta prof. dr. Kozine in solisti; v dvorani Narodna: koncert pevskega društva »Slavice«.

Ob 21. pozdravni večer reprezentanci gostov v dvorani »Kazine«.

Na prireditvenem prostoru pod Tivoli ob 20. uri: koncert godbe, petje in telovadna akademija.

Ob 20. hotel »Tivoli« koncert godbe.

Trg Tabor: koncert godbe. Koncerti na raznih restavracijskih vrtovih.

— Blagajniki morajo biti na mestu na zletišču točno ob šestih zjutraj, popoldne pa ob 4 na 14. na veseličnem prostoru pod Tivolijem pa vsak dan ob pol 19. zvečer.

— Poziv članstvu Sokolstvo se zbira jutri, v nedeljo, ob 8. pred Narodnim domom, da se udeležijo pohoda na dr. Oražnov grob. Telovadci se udeležijo skušnje na telovadišču ob predpisani uri.

— Sestre, ki so obljubile soodelovati pri razprodaji srečk, prosimo, da pridejo v nedeljo dne 13. t. m. ob osmih zjutraj v arno Narodnega doma.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 12. avgusta 1922.

— »Zarota« na Bledu pred tridesetimi leti. Gosp. dr. Josip Kolšek, odvetnik v Laškem trgu, nam piše: Ze večkrat po prevratu sem si želel prilike, omeniti dogodek iz preteklih dunajskih časov. Konec prof. Gavrilovičevega članka »Od Maribora do balkanskih gor« v »Slov. Narodu« z dne 6. avgusta me pa nehoti sili k naslednjim vrstam. Za časa mojega dolgega koncipijentovanja na Dunaju sredi avgusta meseca menda l. 1890. ali prej, me je nagovarjal prijatelj in tedaj znano navdušen Jugosloven Radoslav Pukl, naj se z njim udeležim izleta na Bled, kjer da bo tamen sestanek s Petrom Karadjevićem, ki pride incognito iz Srbije, obenem pa pridejo izbrani, najzaupljivejši mlajši Slovenci na nekako zarotniško posvetovanje, ki da bo jako pomembno. Namigoval je na moje vprašanje, da utegneta priti tudi tedanja odvetniška koncipijenta dr. Majaron iz Ljubljane in dr. Gregorin iz Sežane. Žalibog nisem mogel obljubiti, da se udeležim, pač pa sem se seveda strogo zavezal varovati tajnost in sem se tega držal tudi do sedaj. Vrnivši se z Bleda mi g. Pukl ni hotel ničesar povedati o poteku, češ, da mi je itak zadosti zaupal, udeleženci posvetovanja pa bodo že vsi varovali svojo glavo z molkom. Samo dr. Kozlič, Hrvat, odvetnik na Dunaju, tedaj znan pravist, ki je rad prihajal med slovensko mladino, mi je pravil, da je bil med udeleženci na Bledu. Tudi vanj nisem sili, naj bi mi kaj več povedal, da v slučaju kake izdaje tudi jaz ne bi nič vedel. Med vojno sem se bal, da ne bi prišlo kaj tega na dan. Sedaj pa bi lahko eden izmed tistih udeležencev vse razodel, da bi se pokazalo, kako so že takrat Slovenci tajno delovali na ujedinitje ali preobrat. Ker sem bil že na četrtski gimnaziji l. 1879. zaradi ruske himne karceriran na 16 ur in kot panslavist znan Puklu in dr. Kozliču, sta mi vsaj toliko zaupala, kar sem napisal. Oba, blagega spomina, sta že davno mrtva. Znaniti je še kdo živ, takratni meni neznani udeleženci blejske »zarote«, ki bi hotel »da« to razglasiti.

— Odlični gostje na sokolskem zletu. Poleg že včeraj navedenih odličnih tujih in domačih gostov so tekmo včerajšnje noči in danes dop. prispele v Ljubljano: Češkoslovaški poslanik na našem dvoru v Beogradu Antonin Kalina, ki stanuje pri pokr. namestniku Hribarju, predsed. narodne skupščine dr. Ivan Ribar, češkoslovaški generalni konzul v Zagrebu Odon P. a. a. trije člani občinskega odbora beogradskega in romunskega delegacija, obstoječa iz 9 gospodov in 7 dam, pod vodstvom prof. J. J. Badesca, Constantinesca in Preotesca iz Bukarešte. Romunska delegacija bo prisostvovala telovadnim prireditvam v romunskih narodnih nošah. Na zlet je došla tudi češka pisateljica Aniet Zieglosarjeva, urednica »Ženskoga obzora« v Pragi. Dostoj. so dospeli v Ljubljano iz med ministroy: poljedelski minister Ivan Ruceli, danes minister za socijalno politiko dr. Žerjav, jutri na pride v Ljubljano z Bleda tudi minister prosvete Svetozar Pribičević. Jutri prispe v Ljubljano tudi predsednik parlamentarnega radikalnega kluba bivši minister Ljuba Jovanović.

— Naš washingtonski poslanik na Bledu, dr. Ante Tresič Pavičič, ki je imenovan za našega poslanca v Washingtonu, se na poti v Ameriko ustavi za nekaj dni na Bledu, kjer ga sprejme kralj v posebni avdiciji.

— Raut pri g. namesniku. Kakor smo informirani, je N. Vel. kralj Aleksander sprejemat svoje dispozicije ter pride šele jutri, v nedeljo, v Ljubljano in se udeležiti soodgovornih prireditvev. Danes zvečer se torej rautu ne udeležijo.

— Iz diplomatske službe. Za pisarja II. razreda pri našem poslanstvu v Pragi je imenovan abs. pravnik Franko Erhartič.

— Iz muzejske službe. Direktor pokrajinskega muzeja v Ljubljani, dr. Josip Manturani, je pomaknjen v V. činovni razred.

— Otvoritev restavracije »Zvezda«. Ljubljana je zelo uboga na prvovrstnih restavracijah. Tej živi potrebi je odpovedal g. Fran Krapež, ki je napravil iz bivše kazinske gostilne prvovrsten restavracij, ki ga danes zvečer otvoril. Adancije so trajale več mesecev. Izvršili so jih faktično samo domači obrtniki. Vse adancije so se izvedle po navodilih g. Krapeža samega, ki je s tem po kazal izredno fin okus. In po načrtih g. arhitekta Vrhnovnika. Restavracija ima tri velike najmodernejše opremljene gostilniške sobe. Kuhinja je urejena po vseh modernih higij-

ničnih predpisih. Namesto stare verande se nahaja lepa terasa, za njo pa krasen senčnat vrt, na stenah ob robu vrta so okusno urejene odprte verande s pavilijonom za godbo. Restavracija, ki se z uspehom lahko kosa z najlepšimi enakimi podjetji v velikih mestih, postane gotovo središče in zbirališče naše najboljši družbe. G. Krapež si je s tem pridobil za Ljubljano veliko zaslug in dejati se je, da mu bo naše občinstvo izkazalo svojo hvaležnost s številnim posetom. Z ureditvijo restavracije je najbolje in najprimerneje odgovoril na številne napade, katerim je bil izpostavljen lansko leto.

— V interesu javne sigurnosti in neoviranega prometa je za časa vsesokolskega zleta vožnja s kolemi in ročnimi vozički po obeh hodnikih Dunajske ceste od železniškega prelaza do Linhartove ulice policijsko zabranjena. Prestopki se bodo strogo kaznovali.

— Surtina kosa. Po dolgi, težki bolezni je danes jutraj umrl g. Josip Dolžan, v pokojni poštni ravnatelj, tast g. primarja dr. Petra Defranceschija. Pokojnik je bil doma iz Novakov pri Trzinu. Po končanih gimnazijskih študijah je stopil v poštno službo ter služboval v Pazini, v Gradcu in v Mariboru. Povsodi je ostal zvest svojemu narodu ter vzgojil v najtežjih razmerah vso svojo rodbino v narodnem duhu. Ko je bil iz Grada imenovan za poštnega ravnatelja v Mariboru, so Nemci in nemškotardi razvili proti njemu silno agitacijo, katera je uspela v toliko, da so ga premestili nazaj v Gradec. Že med vojno je stopil v pokol ter živel pri svojem zetu. Bil je kremenit značaj, navdušen naprednjak in vse svoje življenje zvest somišljenik napredne stranke. Pogreb bo jutri, v nedeljo dne 13. t. m., ob 16. iz bolnišnice s Sv. Križu. Bodi pokojniku ohranjen tražen spomin, njegovi spoštovani obitelji naše iskreno sožalje!

— Verižništvo ob priliki vsesokolskega zleta. V vrhu prepredenosti navijanja cen ob priliki vsesokolskega zleta je uvedena na mestnem magistratu permanentna služba od 12. do inkl. 15. t. m. vsak dan od 6. do 24. ure. Posloval bo poseben magistratni oddelek pod vodstvom konceptnega uradnika s primernim številom tržne straže in poizvedovalnih organov. Uradoval bo v obeh sobah socijalnega referata, to je v pritličju hiše št. 27 na Mestnem trgu (Takoj poleg vodnjaka) sobi št. 1 in 2. Pritožbe se bodo sprejemale v pisarni socijalnega referata, t. j. v pritličju na desno ob vhodu (soba št. 2).

— Primorci iz zasadenega ozemlja! Zbirališče in prehrana v restavraciji »Pri levu« na Gosposvetski cesti št. 16.

— Goslinčarji in kavarnarji se obveščajo, da se bodo izdajali davčni bloki tudi v nedeljo od 8. do 10. ure dopoldne v mestnem knjižničarstvu.

— Osrednji urad državne borze dela v Ljubljani naznanja, da se je s svojo podružnico iz prejšnjih prostorov v Gradščini št. 4 preselil v poslopje mestnega magistrata (pritličje, nasproti Zglaševalnega urada). Mestni trg, kjer bosta odšli naprej uradovala.

— Anarhija v mariborski sanitetni službi. Slučaj v cestnem jarku skoro umirajoče Amalije Stergar, ki je razburil vse duhove v Mariboru, je odkril za mestno občino žalostno sprizicevalo, da nima tudi glede sanitetne organizacije prav nič preskrbljeno. Ker se je iz početka, dokler se ni slučaj pojasnili, dožilo tega škandala z javne ceste, tudi policijo, se je obrnil Vaš dopisnik na merodajni vir ter izvedel: policija ni mogla v tem za Maribor sicer skandaloznem slučaju prav nič drugega ukreniti, kakor je po ukazu svojega šefa storila. Ni dolžnost policije, skrbeti za take reveže, ampak to je dolžnost mestne občine kot sanitarne oblasti. In ta je v tem slučaju popolnoma odrekla. Ako soc. demokrati listi zdaj bijejo po policiji, bijejo pravzaprav po svojih lastnih pristajih na mestnem magistratu, ki se niti na tem socijalnem polju ne zavedajo svojih dolžnosti.

— Gledališče je zapustil znani igralac Gustav Striša ter se posvetil privatni službi.

— Sanatorij za tuberkulozne v Rogški Slatin. Iz Rogške Slatine nam pišejo: Zelo smo se čudili, ko smo čitali, da se namerava v neposredni bližini našega zdravilišča otvoriti sanatorij za tuberkulozne, a še bolj, ko smo doznali, naj temu namenu služijo vsaj v sedanjem stanju vseskozi neprimerno popolne v podneblju, ki je v jeseni in po zimi radi megle in vlage za lečenje je boleznih popolnoma neprimerno. Toda celo ne glede na to, da je misel še sama zelo nesrečna, pričakujemo od poklicanosti oblasti, da prepreči to namero, ki more skoziti toliko desetletij pridobljenemu imenu našega najodličnejšega zdravilišča samo škodovati.

— Goraci vagon na Pragerkem. Iz Maribora nam o gorcih vagonih še poročajo: V vagonu, ki se je dne 28. m. m. načrtoval v Trstu, se je nahajala pošiljava 245 vreč kokosovih oreh, namenjena za trgovski mineralni v Ogru. Vagon se je moral najbrže vsled iskre iz lokomotive vneti že med potjo od Cella proti Pragerskemu. Kajti komaj je vlačil dospel na Pragersko, je pričelo goriti, in sicer od spodaj na zadnji strani voza. Ogenj je bil zelo močan, da ga niso mogli pozastiti s najtežjim pritiskom vože iz brizgalnice. Pač pa so se iz gonilnega vagona razširili ognjeni oblaki, ki so se razširili po vseh modernih higij-

— Šola za železniške uradnike. Prometno ministrstvo je sklenilo otvoriti šolo za svoje uradnike. Kurs na tej šoli bo trajal dve leti. V šolo se bodo sprejemali samo dijak, ki so dokončali vsaj pet gimnazijskih razredov.

— Požar v Kamnu vrhu. Dne 9. t. m. ob 9. dopoldne je nastal v kozolcu posestnika Ivana Klinca v Kamnu vrhu, občina Ambrus, ogenj, ki je Klinca uničil v pol ure velik nov kozolec in zraven stoječi tudi še nov skedenj. Ogenj je nastal po neoprevidnosti neke osebe. Ko je izbruhnil požar, so bili večinoma ljudje na polju pri delu. Kozolec in skedenj, v katerih je bilo shranjena že večina letošnjih pridelkov in orodje sta stala na koncu vasi proti Ambrusu. Ko so ljudje prihiti na pogorišče, se je kozolec že sesedel in skedenj je bil največjemu plamenu. V tem trenutku je prihiti požarna brigada iz Ambrusa s svojim gasilnim brijem na pogorišče in začelo takoj požrtovovalno gasiti. Bila je to sreča, ker je veter svojo smer spremenil in začel pihati na nasprotno stran proti Kamnu vrhu, in bi bila sicer vsa vas, broječa 17 hiš, v eni uri uničena in bili bi vsi prebivalci vasi na golih tleh. Posebna čast in hvala gre v prvi vrsti gasilcem iz Ambrusa, posebno pa voditelju gasilne akcije g. županu iz Ambrusa Ivanu Sinkovcu, ki je požrtovovalno sam sodeloval in vzorno vodil gasilce in druge ljudi pri gašenju ljutega ognja. Hvala in čast zaslužijo moški in ženske iz bližnjih vasi, kakor Kal, Ambrus, Višnje, Primčevci, ki so z največjo požrtovovalnostjo stregli z vodo pri gašenju. Škoda znaša približno 1.500.000 K, ki je zavarovalnino samo deloma krita. — Varujte se ognja!

— Nove zanimivosti naših pokrajin nam prikazuje podjetje g. Leonova v svojem projektopskopu, ki jih občuduje vsak večer na Aleksandrovi cesti velika množica radovednih ljubljancev in tujcev. Gospod Leonov je vrstil med svoje dobro pogojene reklamne slike domačih tvrdk sedaj tudi krasne posnetke naših planinskih domov in koč. Tu vidimo Aljažev dom v Vratih, novo otvorenje Erjačevu koč na Vrščici, hotel Zlatorog ob Bohinjskem jezeru, koč na Kamniškem sedlu, Kredarico, Kamniško sedlo. Veliko planino s smučarji itd. Vidimo pa tudi poleg že znanih slik Bleda in Bohinja nove slike Maribora, Celja, Kranjske gore, Kamniške Bistrice, izviru Savice itd., tako da bomo v kratkem imeli zbirko najlepših pokrajinskih točk Slovenije. Castitamo podjetju g. Leonova ter priporočamo vsakomur matrihen sprehod ob večernih urah po Aleksandrovi cesti. Slike naših planin vabijo bolj kot vsaka beseda v kraljestvu Triglava in drugih planin.

— Vzorna posestva. Uradni list št. 83. objavlja zakon o organizaciji in ureditvi državnih vzornih poljedelskih posestev. V naši državi je, kakor pravi člen 1, organizirati državna vzorna posestva, da bi se povzdignilo in pospeševalo poljedelsko proizvajanje in da bi se poljedelske kulture, preizkušene in uspene na posamnih državnih posestvih ohranile in izpopolnjevale nadalje ter uvedle tudi nove. Ta posestva se imenujejo po kraju, v katerem so ali pa dobe posebno ime, ki se določi s kraljevim ukazom.

— Revež za reveža. Jako razveseljuje je dejstvo, da dobiva Narodni ženski Savez SHS slovenski del, skoraj vsak dan od različnih občin prispevke za otroški in materinski dom kraljice Marije. Niso veliki ti prispevki, ali kamen do kamna palača, in glavno je, da naša deca ni pozabljena, da se občine zavedajo svoje dolžnosti. Tudi javni in privatni nameščenci so se pokazali izredno požrtovovalne, dasti žive vsi težje kot kdaj prej. Vsak resničen rodoljub pač ve, da mora biti skrb za našo mladino naša prva in največja skrb.

— Tatvine. Neznani tat je zlezal skozi okno v stanovanje posestnika Antona Klinca v Gladomcu pri Slov. Bistrici in odnesel 7 telečjih kož in več raznovrstnega usnja. Škoda znaša 6000 kron. — V Pobrežju pri Mariboru je bilo delavcu Silvestru Šmidu pokradenega za 9000 K perila.

— Prošnja Slov. Rdečega križa. Te dni se prične pobiranje članarine društva Slovenskega Rdečega križa za leto 1922. Članarina se je morala radi vedno rastočih stroškov zvišati na letnih 6 dinarjev. Pričakovati je, da bodo doseženi društveni videli potrebo in upravičenost zvišanja članarine in ostali zvesti »Rdečemu križu«, ki si je postavil tako zvišen in plemenit humanitaran namen. Obenem vabi društveno vodstvo vse posumnike, družbe, banke, tvrdke itd., ki se niso člani tega dobrodelnega društva prve vrste, da pristopijo kot redni člani a letno članarino 6 Din, ali kot stalni člani z enkratnim prispevkom 100 Din. Prijave je nasloviti na »Slovenski Rdeči križ« v Ljubljani, Mestni trg št. 11.

— Za Dočim materinski dom kraljice Marije so darovali: Ženska realna gimnazija v Ljubljani Din 575, dr. I. Lah Din 25, Mestni urad v Kočevju Din 180, Zupanstvo Murska Sobota Din 1250, Hranilnica in posojilnica v Dolu pri Hrastniku Din 50, Avgust Skaberne Din 100, Posojilnica v Ribnici Din 1000, Zupanstvo Maribor Din 100, Zveza nastavljenec denarnih zavodov Din 250, I. mestna deželna meščanska šola pri sv. Jakobu Din 50835, Društvo za varstvo in oskrbo sirot v Logatcu Din 100, Društvo davčnih uradnikov direktne davčne službe Din 220, Stefanija Mičasek, Novi Sad Din 100, Udrženje železniških činovnikov v Ljubljani Din 1000, Narodni ženski savez, grupa Beograd Din 1000, Zupanstvo Tomšeli Din 500, Zupanstvo Videm ob Savi Din 250.

Kultura.

— Češkoslovaška republika. Sestavil dr. Vinko Šarabon. Ljubljana, 1922. Izdala in založila Društvena nabavna zadruga v Ljubljani, 12. Str. 96. Karta češkoslovaške republike kot priloga. Cena 15 Din. Pisatelj je hotel ustreči očividni potrebi na polju prosvete. Naši stiki s Čehi in njih čudovito urejeno državo postajajo čim dalje tesnejši, prijateljstvo med njimi in nami vedno globlje. Prijatelj pa ne more nihče ceniti, kakor zasluži, ako ga ne pozna. Prof. dr. Šarabon nam s svojo knjigo razkriva lepoto in bogastvo češkoslovaške republike in življenja, ki polje po njej. Knjigo je razdelil na tri dele: v prvem gledamo na ozemlje republike, drugi nas uvaža v njeno zgodovino, tretji nam slika družabne razmere na njenem teritoriju. Slog pisatelja je silno jednat. Nobena beseda odveč. Karkoli je do srede julija t. l. našel važnega, posebno glede statistike, vse je sprejel v svoje delo, tako da tudi sicer le posplošno pregledno, a sedaj v resnici čimopolnejšo sliko češkoslovaške republike. Prvi del nas uvaža v oblike in pojave zemeljske površje republike, dalje v njeno podnebje, rastlinstvo, prebivalstvo, v kmetijstvo in rudarstvo, industrijo, trgovino in promet ter nas na koncu seznanja s poglobitvimi kraji. Pisatelj se nikakor ne omejuje na kako suhoparno naštevaje, on podatke neprestano prepleta z momenti iz življenja, gospodarstva in razvoja, ko n. pr. govori o premogu, industriji, eksportu in prometu, slovaških bankah itd. Povsod, to je veliko vredno, nas informira z mnogobrojnimi najnovejšimi statističnimi podatki. — Isto metodo ima tudi pri zgodovinskem pregledu, kjer nikakor ne ostaja pri zunanjepolitichnem razvoju, temveč objektivno in zelo spretno vpoštevata tudi kulturno, gospodarsko, socialno, versko in narodnostno stran zgodovinskega življenja češkoslovaškega naroda (prim. posebno odstavke o dobi Premišldov, o Karlu IV., Husu, Pragi, Komenskem itd.). Zadnji del govori o ustavi češkoslovaške republike, počeni od ustroja občine do ustroja države in pravice predsednika in državljanov itd. — Knjigo krasit več slik. Naslovna slika nam podaja po fotografiji predsednika republike, T. Masaryka. Oblika knjige je žepna, papir izredno fin. Posebna dragocenost knjige je priloga zelo lepa, večbarvna geografska karta češkoslovaške republike v merilu 1 proti 1.500.000. Treba to izredno poudariti radi tega, ker se karte češkoslovaške republike v naših knjižarnah je silno težko dobiti. Če se sploh dobje. Karta pri naši knjigi izredno dobro služi, da more vsakdo z največjo lahkoto vsebino knjige na njej zasledovati. — Šarabonova knjiga bo sedaj, ko se na jugu in na severu sklepajo prijateljske vezi med Čehi in Slovenci, dobrodošla vsem brez izjeme! Jo toplo priporočamo.

— Sokolsko gledališče v Radovljici. Pretečno sezono je Sokolsko gledališče v Radovljici delovalo že v novem domu, kjer je zgrajen modern oder, ki ustreza vsem provincijalnim zahtevam. Predstav je bilo zaradi kratke sezone, ki se je pričela šele 26. novembra 1921, le 17. Otvoritev novega odra se je praznovala z izvirno Špicarjevo igro »K lučič«, o kateri je pisal dr. Lah območni knjižničar. Od ljudskih iger smo videli Anzenbergerjevo »Romarjec in Medvedov igrokaz« »Stari in mladi«. Veseligrs so bile sledeče: »Pri belem konjčiku«, »Pred poroko« in »Nioba«. Dvakrat se je igrala Špicarjeva dramatičnija Slemenikovega »Izdajalec« in dvakrat Grillparzerjeva »Prameti«. Sezaja se je zaključila z Govekarjevo igro »Gruntarje« (»Mračnič«). Slovenska mladina je uprizorila tri igre: »Kralj Matjaž«, »Pogumni Tonček« in »Šivilja Klarac«. Vršil se je Miklavžev večer za mladino in za odrasle. Silvestrov večer in obletnica gradbe. Tudi pri teh prireditvah je sodeloval gledališki odsek. Izven sezone se je uprizorila Špicarjeva noviteta »Osvobodenci«. Publiko ugačajo sicer stvari veseloje značaja, a vendar je dosegla izborna izjava »Prameti« velik uspeh. »Romarjec« in »Stari in mladi« so zelo ugajali, a davno ne tako kakor »Gruntarje«, ki jih bo treba na vsak način ponoviti prihodnje sezone. Ravno zato pa se zdi slovečo čudno, zakaj to igra Skrbnišek podeželskim bdom naravnost odsvetuje. Takih stvari nam manjka na deželi, kjer jih mestoma bolje lahko uprizorimo, kakor v Ljubljani. Zelo všeč so občinstvu mladinske predstave, ki jih z velikim trudom vodi gospa Hutova. So ljudje, ki prihajajo v sploh samo k tem predstavam. Zelo vpljovale in navdušujoče učinkujejo patrijotične stvari, to smo videli pri »K lučič«, »Kralju Matjažu« in »Osvobodenci«. Ljudstvo iz okolice prav priidno poseča predstave. V gospodarskem oziru je zanimivo, da je gledališče aktivno vzlic temu, da ne dobiva nobenih podpor in mora plačevati običajen davek in občutno takso. Dobiček se porabi za vsakdanje potrebe »Sokolov«, vzdrževanje doma in nabavo knjižnice itd. Treba je tudi omeniti, da gledališče drugega sokolskega dela prav nič ne ovira, osebno ne telovadbe, za kar je najboljši dokaz to, da so člani prinesli od župne tekme prvenstvo iz Trziča, članice pa ravnokar iz Škofjeloke. Načelnik pa je vodil ravno v gledališki sezoni strokoven telovadski tečaj, ki je trajal več tednov.

— »K lučič« Sokolska župa Kranj je založila J. Špicarjevo simbolično igro »K lučič«, ki obravnava poslanstvo sokolske misli med narodom. Knjiga stane 7 Din in se dobiva v knjižarnah in pri župi Kranj. Cisti donos gre v sokolske namene. Brašle in sestre, posegajte prido po tej knjigi in razširjajte jo med članstvo! — Rabindranath Tagore: »Ptičje selstvo«. (Stray Birds.) Prevodil Alojzij Grašič. Kallgram in Kallgram in Poč.

Bamberg v Ljubljani je izdala zopet en prevod pesniško-filozofskih del velikega indijskega pesnika v krasnem Gradnikovem prevodu. Knjiga je elegantno opremljena ter stane Din. 20.—.

— »Pravni vestnik« v Trstu prinaša v svoji VII. številki poročilo o obnem zboru društva »Pravnik« dne 9. junija t. l. v Gorici. Nadalje priobčuje zanimiv članek o rabi slovenskega in hrvatskega jezika na tržaških sodnih; članek dr. M. Dolenca o mladinskem kazenskem pravosodju; članek dr. Fr. Goršiča Verižnik in slična imena in male vesti. Na zanimivo vsebino se še povrnemo in zopet priporočamo ta prepotrebni vestnik v splošno zanimanje in vsestransko podporo.

— Šolstvo v Bolgarski. Minulega šolskega leta je bilo v Bolgarski 5121 ljudskih šol s 595.651 učenci. Učiteljskih moči je bilo skupno 16.182. Srednjih šol je bilo 108 s 35.000 dijakih in sicer 20.054 dijakov in 15.000 dijakin. Višjih šol je bilo 15 skupno z učiteljski. Vseučiliških dijakov je bilo 2083.

— Klub napr. slov. akademikov v Celju. Je kot tretji zvezek svojo »Prosvetne knjižnice« izdajal predavanje g. dr. Mano Deranja: Zdravstvena vzgoja mladine. Snov je obravnavana z znanstvenega in praktičnega stališča. Knjižica zasluži, da se jo uvrsti v knjižnice vseh šol in da si jo vsakdo kupi. Obsega preko 100 strani in stane 3 Din, s poštnino 20 par več. Knjižice se naročajo pri »Klubu napr. slov. akademikov« v Celju. Narodni dom.

— Organizacija mednarodnega duševnega dela. Komisija Zveze narodov za organizacijo mednarodnega skupnega duševnega dela je sprejela pod predsedstvom pariskega profesorja Bergsona sledeče sklepe: Svet Zveze narodov naj prouči vprašanje duševnega dela v raznih državah, ustanovi naj se podkomisija za mednarodno organizacijo bibliografije, ki naj se bavi tudi z ustanovitvijo resnično mednarodne knjižnice, olajšanje mednarodne izmenjave knjig. Član komisije Millken, zastopnik Zjediniteljnih držav naj prouči možnost ustanovitve mednarodnega knjižničnega zavoda v svrhu olajšanja znanstvenega delovanja. senator Ruffini naj izklem poročilo o mednarodnem arheološkem raziskavanju, sklicanje mednarodnega kongresa vseh univerzitet, v ta namen naj se osnuje posebna podkomisija, ki bo izvršila pripravljalna dela. Na Bergsonov predlog se je sprejel sklep, naj se ustanovi komisija za mednarodno zaščito znanstvene duševne lastnine. Ta komisija naj bi delovala skupno z mednarodnim uradom v Bernu, z mednarodnim raziskovalnim svetom v Bruslju in z Zvezo duševnih delavcev.

Turistika in šport.

— Nogometna tekma med alžirskim moštvom in Ilirijo se vrši v ponedeljek dne 14. t. m. ob 18. uri na igrišču Ilirije pred državnim kolodvorom.

— Otvoritev novega igrišča S. K. Primorje. Sportni klub Primorje, ki je naši javnosti dobro znan, si je zgradil ob Dunajski cesti novo igrišče, katero je bilo včeraj otvorjeno. V ta namen je priredilo Primorje velik lahkoatletični miting, katerega so se poleg domačih tekačev udeležili tudi lahki atleti iz Zagreba, ki uživajo danes že internacionalni sloves. Kakor je upoštevanja vredno, da se je Primorje lotilo gradnje novega igrišča, vendar moramo priznati, da si je izbralo za njega otvoritev najneugodnejši čas, ker je občinstvo preveč zainteresirano na sokolskih prireditvah. To je pokazal tudi pili obisk publike. V nastopnem podajamo sledeče rezultate:

Tek 100 m (finale): 1. Perpar (Prim.) 11.6, 2. Valtrich (Prim.) 11.7, 3. Belac (Hask) 12.5;

tek 60 m dame (finale): 1. Santel (Primorje) 8.9, 2. Vidmar (Jadran) 9.—, 3. Milavec (Jadran) 9.9;

100 m dame: 1. Kropič (Prim.) 16.5, 2. Cimperman (Prim.), 3. gđ. Perpar (Primorje);

800 m: 1. Butković (Conc.) 2 : 17.2, 2. Vidmajer 2 : 19.8, 3. Spicer (Prim.);

Skok v višino z zaletom: 1. Beneš (Il.) 1.50, 2. Rybář (Prim.) 1.45, 3. Vidmajer (Ilr.) 1.40;

Skok v višino brez zaleta: 1. Spicer (Hask) 1.30, 2. Slesinger (Hask) 1.25, 3. Tritsch (Hask) 1.15;

Metanje diska, gospodje: 1. Modic (Jadran) 30.93, 2. Mujdrica (Hask) 30.04, 3. Bašin (Prim.) 29.92;

Metanje diska, dame: 1. Bloudek (Ilr.) 12.76, 2. Erbežnik 12.52, 3. Petrič (Ilr.) 11.24;

Štrelata 4 krat 100 m: 1. Primorje 48.1, 2. Hask.

Napet je bil bol zlasit pri stateti, v kateri je Primorje odneslo zmago za eno ped pred Haskom.

Nogometna tekma Hask-Concordia: Primorje 7 : 1. Kakor je bilo pričakovati, da bo Primorje podleglo rutiniranim zagrebškim igralcem, ki imajo za seboj 24 tekme mednarodne tekme, tako se je tudi zgodilo. Primorje je igralo sicer izredno požrtovovalno, ali kaj pomaga požrtovovalnost proti tehničnemu in taktičnemu znanju, ki smo ga opazili pri gostih v največji meri. Pri gostih se odlikuje briljantno Vinez. Njegovo »prebitje« skoz obrambo je naravnost sijajno in 6 goolov je šlo na njegov račun. Kot centerlov se je odlikoval Dubrovčič s krasnim razdeljevanjem žoge. V splošnem se je opazila lepa skupnost in isti sistem celega moštva. Pri Primorju dober vratar Peterlin, tudi obramba in krilski vrsta je precej zadoščala, medtem ko v napadu ni harmonizirala. Edini častni gool za Primorje je padel iz lepo streljanega kota. Gostie, ki so včeraj nastopili s 4 rezervami, stopilo danes pri revanžni tekmi komplekno. — Jugoslovanski zimskosportni savez se ustanovi v nedeljo dne 13. t. m. ter ima svoje glavne glavnice ob devetih dopol-

dne v posvetovalnici mestnega magistrata. Savez bo vrhovna in centralna organizacija vseh klubov, ki goje zimskie sporte ter bo gotovo mogočno vplival na nadaljni razvoj zimskih sportov v Jugoslaviji. Klubi odposlajo po dva delegata. Do sedaj so prispeli delegati iz Beograda, Zagreba, Varazdina in Maribora.

— Jugoslovanski veslaški savez ima svojo glavno skupščino v nedeljo dne 13. t. m. ob enajstih dopoldne v posvetovalnici mestnega magistrata ter se ta dan tudi ustanovi. Predela vodi Beogradski veslarski savez, ki je že poslal svoje delegate v Ljubljano, prispeli pa so tudi delegati iz Splita, Vukovara, Zagreba in Sombora.

Gospodarstvo.

TVRDKA JE SOKOLSTVU NAKLONJENA.

Že več dni opažamo v Ljubljani po raznih in mnogih izločbah in oknih bele tablice o — naklonjenosti napram Sokolstvu. To častno znamenje so si nadelali vsi tisti trgovci in podjetniki, ki so znani navdušeni Sokoli ali ki v pravem smislu uvažujejo pomen tega odličnega znaka.

Zdelo se nam je umestno, da tudi o tem poglavju izgovorimo danes nekaj odkritostnih besedil. Vsakdo med nami mora vpoštevati pomen in važnost te naklonjenosti. In vendar moramo danes pribiti, da v nekaterih oknih, v tem ali onem lokalu tega znaka nismo opazili in nismo našli. Vsakdo si sicer prosto voli in izvoli svoje prepričanje in svoje — znamenje! Nikogar se ne sili k dokumentaciji prepričanja, ki ga nima in ga tudi mogoče nikdar ni imel. Saj se pač vsi dobro med seboj poznamo. In marsikak Savel se še dandanes v svojem srcu in v svoji podjetni notranjosti ni in se tudi še ne boče tako hitro spremenil v Pavla. Te naše besede so splošne in naj služijo le v potrebno ugotovitev, ki svoj čas ob tej ali oni priliki ne ostane brez pomena in svoje važnosti.

Z velikim veseljem pa moramo zabeležiti, da so ti zmerni, previdni, malomarni ali kakorkoli jih hočeš nočeš imenovati med nami le — bele vrane. In prav je, da se jih ob teh veličastnih sokolskih dnevih spozna na prvi pogled. Ne mislimo se spuščati danes v nikake nepotrebne diskusije o takozvani trgovski oportuniteti. Saj nam ne prihaja na misel, da bi uganjali katerikoli fašizem ali pa terorizem glede lojalnosti in njenih izrazov in dokazov. In tudi terorizma s skritim obrekovanjem ne poznamo in naravnost odklanjamo. Ali kljub temu hočemo danes s prav debelimi črkami opozoriti

PROTIDRAGINSKA ANKETA.

Ljubljana, 11. avgusta.

Včeraj se je vršila pri naši pokrajinski upravi anketa proti draginji, ki raste in se širi v zadnjem času na naravnost čudovite načine. Z mirno vestjo lahko trdimo, da bi se po naši domovini kaj kmalu začel cediti med in mleko, če bi pri nas vse tako raslo kakor raste draginja, kakor rastejo in silijo navkreber cene vsega blaga in zlasti vsakdanjih potrebščin. Ta strašna prikazen, ta — rekli bi najraje — kuga ogroža dandanes malone ves svet, zlasti pa Evropo, ki je v tem draginskem oziru še vedno pravo, če tudi ne krvavo bojno polje. In v tem do sedaj žalibog brezuspešnem boju uporablja se že dalj časa novo orožje, nov obrambni sistem in aparat, namreč takozvane ankete vseh faktorjev, vseh institucij in korporacij, ki imajo dolžnost pa tudi dober namen, napeti vse sile, da se razmere čimprej zboljšajo ali vsaj ne poslabšajo.

Včerajšnja anketa za boj na divje cene je potekala in se vzdržala na višini dosedanjih sličnih posvetovanj in gospodarskih razpravljanih. Takoj pa naj omenimo, da se nam vse to preračevanje dozdeva premočno strogo in natančno, ker se dandanes pač nihče več ne boji — samih besed, ako naj jim ne slede dejanja, namreč strogo, najstrožje izvajanje vseh takih bojnih programov.

Zanimiva so bila posamezna poročila kakor n. pr. poročilo zastopnika ljubljanskega magistrata dr. Senekoviča, glede najvažnejšega draginskega predmeta, to je žita in kruha. Če v resnici rabijo takozvani žitni vlaki cele mesece za svojo pot iz Banata v Slovenijo, potem to ni več redni promet. Potem je to moderno romanje, ne pa prometno delovanje in operiranje. In sram bodi vseh tistih in vsakogar, ki je udeležen pri tem premikanju in kriv te polzeve brzine.

Zastopnik trgovske zbornice, dr. Ples, je povdarjal, da se draginja preganja samo v Sloveniji zoper posamezne grešnike, ne pa v ostali bogatejši Jugoslaviji. Tej trditvi se pridružimo tudi mi, ker so nam razmere izven Slovenije kolikor toliko znane. Pripovedujejo nam že dalj časa dobro poučeni strokovnjaki, da najboljša žetev v Jugoslaviji ne more priti in tudi ne bo prišla do svoje naravne in blagodejne veljave. Že davno so namreč vsi žitni baroni uvedli svoje »mere« in naravnost virtuosno disponirali vse potrebno, da preveč blaga istočasno ne pride na trg in ne prileze na dan pred oči in v roke lačnih, pa tudi preveč naivnih konzumentov. To čredo teli spekulantom, ki večino

— Član T. K. Skala se obveščajo, da se vrši v drugi polovici tega meseca občinski sestanek v mestni posvetovalnici. Načelniki posameznih odsekov naj pripravijo za poročila do dne 20. t. m. vso potrebno gradivo. Z ozirom na to, da se sestanka udeležijo tudi zunanji člani, je udeležba za vse ljubljanske člane obvezna! Oni člani, ki nameravajo pristopiti k stalni redni ekspediciji, naj se pisмено prijavijo najkasneje do dne 20. t. m. v pisarni Sportne zveze, kjer so razvidni vsi pogoji in ugodnosti. Dan sestanka se pravočasno objavi v časopisih in v »Sportu«.

na to, da se pri takih lastnih prilikah, kakor so naši prekrasni sokolski dnevi, pokaže in dokaže na svoj način tudi značaj, pokaže zvestoba in sistem in princip, pokaže energija volje in neomajne zavesti. In te lastnosti, ti sokolski znaki naj bodo zlasti dandanes pravi in glavni okrasek tudi vsakega našega zavednega trgovca in podjetnika. S temi sokolskimi lastnostmi naj si skuša in si mora vsak jugoslovanski — sleherni slovenski trgovec okrasiti svoja prsa in svoje — podjetje. Kmalu izginejo potem iz naše srede, iz našega gospodarskega trenja in povolnega vrvenja za vedno vse tiste prikazni, vsi tiste ujede, vse tiste okužene srake, katerih značilna imena niti ne spadajo v današnje našo sokolsko številko. Večkrat se čuje, da volni in povolni proces še ni končan in da še ni povsem dognana gospodarska situacija sedanjih časov in razmer. Ali eno je gotovo, to namreč, da sokolska misel, da pravo iskreno sokolstvo mora čimprej zmagati na celi črti. Sokolski značaj, sokolska vztrajnost, navdušenost se mora vzbuditi in razvneti v našem srcu in v našem delanju. Na ta odločni način se hitro otresemo vsega starega in zoprnega prahu, otresemo pa tudi vsake dobičarske smešnosti. Z odprtim vizirjem stopimo v nadaljni boj za svoje krasne politične naloge in ideale, pa tudi za hitro in potrebno zboljšanje svoje sedanje gospodarske šibkosti. S pravim sokolskim zanosom naj hitreje premagamo vse izrodke sedanje gospodarske in materialne žalostnega sreba. In ko se to zgodi, ne bo več treba — posameznikom posebej obešati te bele tablice o sokolski naklonjenosti! Tačas bo pač vsi brez vsake razlike in izleme pravi in novo predahljani Sokoli — Jugoslovenci!

ma niso rojeni Jugoslovenci, namreč takozvani internacionalni dobrotniki, je treba s pravo palico ali batino udariti in razpršiti! Njihove zaklade in skrivališča je treba preiskati, presvetiti z lučjo ob dnevu. In kmalu se spremeni naša žitnotržišna scenerija v težkopričakovani prid vseh nas severnejših konzumentov.

Pozdravljamo z velikim veseljem stvarne in umestne besede pokrajinskega namestnika Hribarja, ki je neustrašeno pojasnil ves položaj in veliko draginsko zlo prijel na pravem koncu. Da se svoboda trgovine dandanes krvavo zlorablja, je resnica. Da brezvestni spekulanti uganjajo svoje gospodarske orgije, je ravno tako res. Najbolj res pa je, da je proti zlorabi in izrabi treba — ukreiniti vse. To se pravi prava beseda na pravem mestu in ob pravem, četudi malo poznem času. In v tem znamenju je anketa tudi sklenila prevažne ukrepe: zahteva za začasno prepoved izvoza, zlasti žita, zvišanje izvoznih carin, odstop za izvoz določenega blaga v gotovem delu na javne aprovizacije, in sicer brezplačno ali po znižanih cenah, odprava prometnih nedostatkov, zopetna vpeljava aprovizacije, zlasti za moko, hladilnih naprav, modernih klavnic in ureditev mesnega trga in trgovine z mesnimi izdelki.

Tako je sklepala in sklenila včerajšnja anketa, kateri želimo največjih in hitrih uspehov in katero naj pač uvažujejo vsi tisti, ki imajo slabo vest in se čutijo zadete in prizadete, četudi na skrivnem, kar se pri takih anketah, ozaljšanih z najlepšimi — Bog ve če tudi odkritosrčnimi besedami in namerami kaj rado in lahko zgodi.

Končno naj omenimo še, da naše uredništvo o tej javni in stvarni anketi ni bilo obveščeno in tudi ne povabljen. Kdo je temu kriv in iz katerih političnih ali drugih vzrokov se nas je namenoma ali nehoté prezrilo, ne vemo in tudi ne mislimo preiskavati. Zahtevamo pa, da se nam od pristojnih faktorjev to slučajno preziranje blagovoli pojasniti in v prihodnjem uvaževati, da so ankete splošnovažni dogodki in pogovori, za katere se — hočeš ali nočeš — mora zanimati vse časopise brez vsake razlike in — protekcije.

— Vzorčni sejmi v Trstu in Napulju. Od dne 2. do 11. septembra se bo vršil v Trstu in od dne 15. do 29. septembra t. l. v Napulju vzorčni sejem. Za vse obiskovalce omenjenih sejmov je dovoljen 75 % popust pri plačilu takse za polni vstop v omenjeni mešč.

Najnovejša poročila. Važen kronski svet v Ljubljani.

VSI MINISTRI POZVANI V LJUBLJANO. — KRONSKI SVET RAZPRAVLJA O UREDITVI APANAŽE KRALJEVIČU GJORGJU. — RAZPRAVLJA DALJE O VAŽNIH DRŽAVNIH POSLIH.

— Beograd, 12. avgusta. (Izv.) Ministrski predsednik g. Nikola Pašić se je včeraj okoli 5. popoldne sestel s kraljevičem Gjorgjem, kateremu je pojasnil stališče vlade v zadevi njegovih pravic.

Ministrski predsednik je po tem sestanku takoj sklical sejo ministrskega sveta, na kateri je poročal o zadevi kraljeviča Gjorgja. Debatu je bila dolgotrajna. Seja je trajala od 21. zvečer do danes pol 1. ponoči. Ministrski predsednik je ob tej priliki poročal tudi o kraljevem stališču. Da se to vprašanje uredi in v svrhu važnih sklepov v državnih poslih je ministrski svet sklenil, da se pozovejo v Ljubljano vsi ministri,

Važna seja ministrskega sveta.

NOVE ZNAMKE. — RADIO-POSTAJA V BEOGRADU. — NOČNE DOKLADE POŠTNIM URADNIKOM.

— Beograd, 12. avgusta. (Izv.) Včeraj od 9. do 11. dopoldne je bila prva seja ministrskega sveta, ki je razpravljala o tekočih aktualnih poslih. Uradno objavljeno poročilo veli:

Na seji je vlada odobrila ministru pošte in brzojava naročitev novih poštinih znamk v današnji obliki pri isti tvrdki, ki je dosedaj izdelovala znamke. Dalje je bil sprejet predlog ministra pošte in brzojava za ustanovitev radio-postaje v Beogradu.

— Beograd, 12. avgusta. (Izv.) O večerajšnji dopoldanski seji je Vaš dopisnik obveščen, da je vlada razpravljala tudi o sporu francoske družbe in industrija Mavver Dracha. Vlada je sklenila, da se zadeva izroči v redno civilnopravno postopanje.

Minister pošte in brzoj. je dalje zaprosil za večji kredit v svrhu priznanja nočnih doklad uradnikom in uslužbencem pri telefonih in poštini ambulanca. Minister financ je obljubil, da pride to vprašanje na prihodnji seji v detaljno razpravo.

Minister pošte in brzojava je bil dalje pooblaščen za razpis konkurza glede emisije novih poštinih znamk. Nove poštne znamke v vrednosti par bodo nosile posamezne centre naših pokrajin, znamke z dinarsko vrednostjo pa sliki kralja in kraljice.

Minister pošte in brzojava je dalje poročal ministrskemu svetu o ponudbi francoske družbe »Societe Generale« glede zgradbe radiopostaje v Beogradu. Podrobna proučava te ponudbe je bila poverjena ministrskemu odboru dr. Kumanudija, dr. Laze Markovića in dr. Žarka Miladinovića. Ta odbor ima nalogo staviti končne predloge.

Vlada je nadalje sprejela ponudbo francoske zrakoplovne družbe, ki dosedaj vzdržuje zrakoplovno pismeno pošto na črti Pariz-Praga-Bukarešta, da se uvede tudi pismenska zrakoplovna črta Pariz-Praga-Bukarešta.

Londonška konferenca.

ANGLEŠKA VLADA ENOGLASNO ZA LLOYD GEORGEA. DOSEŽEN SPORAZUM. — DOVOLJEN MORATORIJ NEMČIJI.

— London, 11. avgusta. (Izv.) Iz angleških službenih krogov poročajo, da bo Lloyd George predlagal edinole izvršitev vprašanja glede moratorija in potrebnih garancij reparacijski komisiji. Vsi angleški ministri morajo ostati do nadaljnjega v Londonu. Belgija in Italija stojita še vedno na svojem posredovalnem stališču.

— London, 11. avgusta. (Izv.) »Daily Telegraph« piše, da bi Francija avtomatično izgubila podporo vseh zaveznikov, ako bi kršila Versaillesko mirovno pogodbo.

— London, 11. avgusta. (Izv.) Angleška vlada je enoglasno odobrila politiko Lloyd Georgea in ostalih ministrstev ter izrekla izvedencem svoje priznanje.

— London, 12. avgusta. (Izv.) Tukajšnje časopisje poroča na podlagi razgovora svojih zastopnikov z Lloyd Georgeom, da je prišlo med Francijo in Anglijo do sporazuma. Nemčiji se dovoli za njeno plačila v zlatu moratorij do konca leta 1922. Podaljšanje moratorija se mora zaprositi v skrajnem slučaju pri reparacijski komisiji. Poincaré je resigniral na carinsko črto v zaslednem ozemlju in na kontrolo nemške industrije. Francoskim novinarjem je izjavil Poincaré, da je Francija popustila več nego bi pravzaprav smela.

— Pariz, 11. avgusta. (Izv.) Kakor poroča »Ouvrier«, namerava Lloyd George, ako se ne doseže sporazum, znova načeti vprašanje mednarodnih dolgov in ponuditi pogojni odstop Anglije od svojih zahtev. List sodi, da bi tak predlog dal zelo ugodno polje za sporazum. »Petit Journal« poroča k angleškimi protipredlogom, da Anglija zahteva soudeležbo, ako se Nemčiji dovoli kontrola.

kjer se v ponedeljek, 14. t. m. ima vršiti kronski svet. V Ljubljano pride celokupna kraljevska vlada in se udeležijo tudi prvega jugoslovanskega vsesokolskega zleta, posebno prirediteljev v nedeljo.

— Beograd, 12. avgusta. (Izv.) Današnji beogradski listi obširno komentirajo sklep vlade, da se skliče kronski svet v Ljubljano. Med drugim naglašajo, da pomenja to za Ljubljano veliko čast, ker postane začasno prestolnica Jugoslavije in je lahko ponošna, da je ućakala tako važen moment preje nego Zagreb, ki ima mnogo pretenziji da postane začasna prestolnica naše kraljevine.

ga-Beograd-Bukarešta. Vlada je pripravljena k stroškom prispevati šest milijonov dinarjev.

— Beograd, 12. avgusta. (Izv.) Na seji ministrskega sveta je ministrski predsednik Pašić obširno poročal o vladnih pogajanjih s kraljevičem Gjorgjem. Med drugim je omenjal, da kraljevič Gjorgje absolutno ni zadovoljen, da bi se vprašanje njegovih osebnih pravic imelo rešiti potom posebnega zakona, temveč izrecno zahteva, da se mu nakaže izplačilo njegove apanaže iz kraljeve civilne liste.

Pašić je dalje naglašal, da je od kralja izrecno pooblaščen sklicati na kronski svet vse ministre. Kronski svet se vrši v Ljubljani in ima rešiti vprašanje apanaže kraljeviča Gjorgja.

— Beograd, 12. avgusta. (Izv.) Včeraj se je ministrski predsednik Pašić dvakrat razgovarjal s kraljevičem Gjorgjem. Na popoldanskem sestanku je Pašić omenil, da je vlada pripravljena plačevati kraljeviču Gjorgju apanažo mesečnih 100.000 dinarjev in še gotovo vsoto v francoskih frankih. Kraljevič je to ponudbo odbil z motivacijo, da se mu naj apanaža izplačuje iz kraljeve civilne liste.

Po informacijah Vašega dopisnika je vlada izdelala poseben načrt in pooblastila ministrskega predsednika, da vodi nadaljna pogajanja s kraljevičem Gjorgjem glede ureditve njegove apanaže.

— London, 11. avgusta. (Izv.) Angleško stališče odklanja dosledno nastopne štiri točke:

- 1.) Kontrolo nemškega izvoza potom mednarodne pisarne v Emsu;
- 2.) Ustanovitev carinske bariere na vzhodni meji zasledenega ozemlja;
- 3.) Uvedbo posebnih carin na ruhrskem ozemlju.
- 4.) Udeležbo na nemški industriji.

OBJAVA UKAZA O DRŽAVNEM SVETU.

— Beograd, 12. avgusta. (Izv.) Včerajšnje »Službene Novine« so priobčile ukaz o ustanovitvi državnega sveta in o imenovanju državnih svetnikov.

— Beograd, 12. avgusta. (Izv.) Uradno objavljajo k poročilu beogradske »Pravde«, češ da še ni objavljen ukaz o državnem svetu, da je bil ta ukaz takoj ko je bil podpisani na visokem mestu izročeni državnim tiskarni, ki je takoj začela s tiskom ukaza.

RESEN POLOŽAJ V AVSTRIJI.

— Dunaj, 12. avgusta. (Izv.) Prepoved proste trgovine z devizami je povzročila zatvoritev številnih podjetij. Med drugimi je zaprlo svoje trgovine 400 slaščičarjev, ker si niso mogli več preskrbeti s potrebnimi surovinami. Socialnodemokratski konzumi so uvedli prodajo na izkaznice. Kakor znano je avstrijska vlada nedavno poslala v London ultimatum, da odstopi, ako ne dobi Avstrija takoj pomoči. »Deutsche Tageszeitung« zahteva, naj avstrijska vlada na ponovno urgira pomoč in naj v slučaju, ako je ne uslišijo, izvede svojo namero. Avstrijska vlada noče ukinuti prepovedi ker se boji, da bi to povzročilo usodepoln padec avstrijske krone.

PROTI BOLJŠEVIŠKI JUSTICI.

— Praga 12. avgusta. (Izv.) Včeraj so priredili tukaj bivaajoči rusi socialisti zborovanje, na katerem

so protestirali proti smrtni obsodbi socialistnih revolucionarjev. Zborovanja so se udeležili tudi združeni češki socialisti. Po shodu se je vršil po mestu manifestacijski obhod.

Borzna poročila.

— Curih, 11. avgusta. (Preko Dunaja.) Zagreb 1.55, Dunaj 0.01, Budimpešta 0.37, Berlin 0.61, Praga 13.15, Milan 24.—, Pariz 42.55, London 23.45, Newyork 5.2875.

— Dunaj, 11. avgusta. Devize: Zagreb 160.35, 160.65, Beograd 641.40, 642.60, Praga 1359.—, 1361.—, Curih 10.243.—, 10.257.—, Valute: češke krone 1355.50, 1358.50, švicarski franki 10.190.—, 10.210.

— Curih, 12. avgusta. (Izv.) Predborza: Zagreb 1.55, Berlin 0.61, Dunaj 0.01, Praga 13.21, Budimpešta 0.37, Milan 24.05, London 23.435, Newyork 5.2575, Pariz 42.81.

Razne stvari.

* Največja roža sveta. Dosedaj največja znana roža se nahaja na otokih Filipinih, na pobočju vulkana Ipo. Odnodni prebivalci, ki rožo obožavajo, jo imenujejo Bo-o. Roža raste v približni višini 800 m nad morjem. Vzrok njene čudne velikosti so nalrže vulkanske tla, na katerih raste. Razsvetljena meri v premeru nad en meter in je težka okoli deset kilogramov. Ta čudna cvetlica uspeva baje tudi na otoku Sumatra.

Najcenejša narodna jed

so testenine »Pokatete« izdelane iz samega zdroba jeklene pšenice, vsebujejo najpremenitejše dele zrnja. Zato so najbolj redilne, pri izvrstnem okusu. Iz istega zdroka, ker izdelane iz samega zdroba, se pa tudi najbolj nakuhajo, tako da dosežejo do 3 kratni volumen nekuhanih.

Poizvedbe.

— Izgubil se je prtič za pokritje otroškega vozička, ročno delo, od Kolodvorske ulice do kavarne Zalaznik. Pošten najditelj naj ga vrne proti nagradi Stari trg 26, 1.

— Izgubil se je večeraj ženski uhan. Pošteni najditelj naj ga blagovoli proti nagradi oddati v uredništvu »Slov. Narod«.

— Dotična oseba, katere je včeraj, v sredo dopoldne, pomotoma vzela s seboj iz trgovine F. & M. Rozman, Zidovska ul. ročno torbico se pozivlja, da jo takoj vrne, ker je znana.

— Ona gospa, ki si je v nedeljo ob neviht izposodila na Karlovski cesti št. 22 dežnik, se prosi, da ga princse nazaj, ker doslej gotovo ni imela časa.

— Naša se je damska ura brez verižice dne 6. t. m. popoldne na sokolskem zletišču. Kdor jo je izgubil, naj se zgasi: Dalmatinska ulica št. 7/II, na levo, med 9. in 10. uro dopoldne.

Zamenjal se je med vožnjo Zidan-most-Celje v nedeljo popol. s' povrnitve monogramom I. S. a par glave rokavicam in žepu. Ostali sivi površniki kupljen pri F. L. Mandl, Dunaj, z vsebino en par drap rokavic, žepni robec in »Jutranji list«, se dobi takoj v trgovini »Triglavec, Kolodvorska ulica 8, Ljubljana.

Dobra žena in mati ima vedno nekoliko steklenic lekarnarja Fellea prijetno dišečega »Elsafliuda« doma. Služi za drgnjenje hrbta rok nog in celega telesa, kot kosmetikum za usta, kožo in glavo. Mnogo močnejši, izdatnejši in delujočji kakor francosko žganje. 3 dvojnate steklenice ali 1 specialno steklenico skup z zamožem in poštnino za 72 kron pošljite: Eugen V. Feller, Stubica donja Elsatrg 238 Hrova, ško.

Izjava.

Prihajajo mi na ušesa različne govorice, češ, da mi je žal, da sem se spustil tako daleč s Klodič-Hrovat-Kavčičovo skupno progo, da sem napravil s tem veliko pogreško, da Musilova proga daleko prekorača našo progo.

Prozorna taktika nasprotnikov skupne proge Kočevje in Črnomelj — Vrbovsko! Proti takim neumnim govoricam izjavljam enkrat za vselej: kdor kaj takega o meni pripoveduje, se polo laže. To je prvo. Kot drugo pa dodam na kratko, da bi smatral zgradbo Musilove proge za pravo nesrečo za Slovenijo kakor tudi za železniško upravo, ker bi bila z njo storjena nepopravljiva napaka.

Splošni interes Slovencev zahteva izvedbo skupne proge Kočevje in Črnomelj — Vrbovsko. Razen tega je železti, da se prikoplotijo na katerikoli način kraji med Kočevjem (Čabar, Prezid) in državno mejo k reški progi (na postajo Delnice ali drugo postajo zapadno od nje ali še bolje naravnost na Bakar).

Nasprotniki se ravnaajo po izreku: Z moralo se ne gradi nobena železnica. — Jaz pa pravim k našemu slučaju: Zmaga Klodič - Hrovat - Kavčičeve proge je zmaga poštenja, pravice in resnice!

V Zagrebu, 10. avgusta 1922.
Ing. M. Klodič,
podravnatelj žel. direkcije — Zagreb.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOŠLEMŠEK.
Odgovorni urednik:
IVAN PODRŽAL.

Auto

maljen dvosedalni (zasil. tretji sedež) 6-10 HP franc. tov. (gener. repar.) z novo pneumatico, z novo mod. karos. streho in usnjeno tapeto, novo lakirano, se zelo ceno proda ali zamenja za Wanderer motor, Kolo nove tipe. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6332

Solopetje

za opero, koncert, kvartet, cerkev itd. podučuje in zdravi tudi slabe in distonirane glasove. B. pl. Pap-Stecker, Stari trg 17, III. nadst. Podučuje tudi fisijologijo, teorijo, klavir, francosko, angleško, nemško, italij. in romunsko. 6301

Vino

iz Hrvatskog Zagorja i okolice najbolje kakvoće dobavljaju svaku količinu uz povoljne cijene Stjepan Kobasić, trgovac u Mariji Bistrici. 6324

Pravi malinovec

eltronado, sadne eterje in esence, esence za rum in likerje priporoča Srečko Potnik, tvornica sadnih sokov, esenc in ekstraktov, Ljubljana, Metelkova ulica.

Mehanična tkalnica na prodaj!

U većem mestu Jugoslavije se proda (event. daje v zakup) oprema majhne moderne tkalnice in to iz obiteljskih razlogov. Vsi stroji so docela novi in tako grajeni, da se z njimi morejo racionalno izdelovati strojne tkanine kot ročno tkivo. Strokovnjak ter izučeni delavci na razpolaganje. Istotam izdelujejo vseh vrst platneno, kopalno in Drellbind blago do 100 cm širine iz pavole, lana in konoplje ob pripisanju majhnih vzorov blaga točno in ceno v vsaki količini. Razjašnjenja daje lastnik

Alfred Kuhn,
Osijek 17./144.
Telefon 393. — Brzopis: KUHN, OSJEK 4.

Inserirajte v Slov. Narodu!

+

Zapustil nas je za večno po šestmesečni mučni bolezni naš ljubi, dobri oče oz. stari oče, brat, tast, svak, gospod

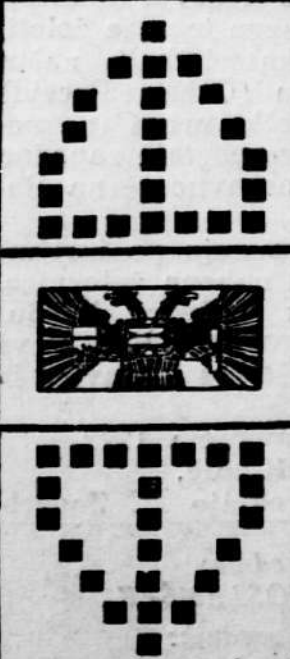
Jožef Dolžan

poštoupravni ravnatelj v. p.

Spremimo ga k zadnjemu počitku iz mrtvašnice Državne bolnice na pokopališče k Sv. Križu, dne 13. avgusta ob 4. uri popoldne. Prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 12. avgusta 1922.

Žalnočeli ostali.

Zobotehnik,
mlajša moč, perfektna za dela na kaučuk, delo na zlato, išče mesta 1. septembrom. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6263

2 dijaka
na stanovanje in hrano se sprejmeta. Naslov pove uprava Slov. Nar. 6302

Proda se
hiša z vrtom, enodružinska, v Ljubljani. Potrpe se vsak popoldan v Kolesarski ulici št. 28. 6307

Uradnica
večjega trgovskega podjetja v Ljubljani išče sobo proti primerni nagradi. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod št. 210-6268. 6268

Korespondentinja
popolnoma zmožna slovenskega in nemškega po možnosti tudi srbskega jezika v govoru in pisavi, perfektna stenografinja in strojeopiska, se išče za takoj. Stanovanje prosto. Ponudbe z zahtevno plačo, referencami in silko na naslov: Peter Kozina & Co., tovarna čevljev, Tržič. 6267

FRANJO GREGORAC
ASISTENT JUŽ. ŽEL.
LJUBICA GREGORAC
roj. PODGORNIK
POROČENA
LJUBLJANA — METLIKA

Cement
na drobno in na vagone oddaja tvrdka Stanko Zargl, trgovina z železnicami, Ljubljana, Sv. Martina cesta 15. 6171

Ludwig Hinterschweiger & Co.
Maschinenfabrik u Eisengießerei & m. b. H.
Lichtenegg bei Wels, O. Oestr.
Specialitate:
stroji za opekarnice
ter kompletne opreme za opekarnice in tvornice za glinasto blago,
kamnelomne
in kompletne naprave za napravljanje gramozov in peska,
transportne naprave:
prenosne naprave na vrvi in verige, riže na vrvi, različne naprave, krožni transporterji, viseče železnice, naprave za polnjenje kotlov s premogom, elevatorji itd.
Stroji za dviganje bremen:
skripel, navoji, graniki, dvigala, naprave za prekladanje za kosovno in množinsko blago, vrti in stroji za izpravljanje blaga, različni navoji itd.
Oprema za steklarstvo:
oblike za prešano, pihano in strojno blago stroji za kompletne brusilne naprave, armature za peči in orodje za vse steklarsko industrijo.

Proda se
9 tednov star pas volčje pasme, temnosiv, istotam se proda sobna kradenec. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 6259

Fotograf
samec, z lastno obrtno pravico, se sprej kot družabnik pod ugodnimi pogoji. Dopisi na Oglasi zavod Ivo Sušnik, Maribor, Slovenska ul. 15. 6274

2 dijaka
iz boljše rodbine se sprejmeta na hrano in stanovanje v bližini realne gimnazije. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6263

Samostojen knjigovodja
zmožen bilance in slovenskega ter nemškega jezika in dopisovanja, po možnosti izveščen v mlinski stroki ali v žitnem poslu, se takoj nastavi pri **Vinke Majdič**, valjični mlin, Kranj. 6313

Kontoristinja
z večletno prakso, večja perfektna nemške in slovenske stenografije in samostojnih pisarniških del, se sprejme takoj. Ponudbe so nasloviti na poštni predal 102. 6314

Pilot d. d.
za gradjevno industrijo
Poslovnica: Gajeva 59. Telefon 7-11.
pravi NATSHEKOV ETERNIT
Gradjevni material i opeka, cement, vapno, trstina, daske, željezo, krovna ljepljaka, drvo-cement, katran, karbolincum.

KERAMITNE PLOČE
za oblaganje zidov i podova, peči obične i umjetne.

CIJEVI
IZ KAMENSTINE
u svim dimenzijama i faconama, samotna opeka i brašno.
GIPSOVE PLOČE
5 i 8 cm, stukatur i alabaster gips.
Sanitarni uredjaji!

Narodna knjigarna
v Ljubljani
Prešernova ulica št. 7.
priporoča
kanceljski, konceptni, pisemski, ovitni inbarvani papir,
Kasete s pisemskim papirjem.
Zrgovske knjige
v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.
Odbjemalne knjižice po različnih cenah.
Zaloga šolskih zvezkov.
Zavrtke za urade v vseh velikostih.

3 dijaki
iz srednje šole se sprejmejo na hrano in stanovanje. Klavir na razpolago. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6318

Parcela
na lepem mestu v večjem in manjšem obsegu v bližini mestne drevnice v tivolskem okraju, se po ugodni ceni proda. Pojasnila da An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica 5. 6319

Spretno nakupovalce za les
proti dobri proviziji sprejme lesna družba ILIRIJA, Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8. 6306

Mlad kontist
želi premeniti mesto. — Ponudbe na oglasni zavod Ivo Sušnik, Maribor, Slovenska ulica. 6264

Pas in pasica volčje pasme, gramofon s ploščami in stavbna parcela na lepem solnčnatem kraju se po ugodni ceni proda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6303

Pozor! Nemeblavana soba
primerna za pisarno, se išče. Dobra namemina se plača tudi za eno leto naprej. Ponudbe pod »Skala 6316« na upr. Slov. Naroda. 6316

Zrgovski lokal
s stelažami in stanovanjem se da v najem v predmestju na glavni cesti v Ljubljani. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6317

Skladiščnik
lesne trgovine, deloma tudi pisarniška moč, samski, 19 let star, temeljito vziran v lesni stroki, preimanju, oddaji, ekspedicijski itd. želi premeniti službo. — Ponudbe na »R. S.«, poštno ležečo, Celje. 6333

Notarski kandidat
z nekaj prakse išče mesta pri notarju. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »Notar 6330«. 6330

Proda se
dobro ohranjena, popolna jahalna oprema (oficirska). Naslov pove upr. Slov. Naroda. 6329

Proda se
v predmestju Ljubljane večje gospodarske poslojpe. V hiši je trgovina, velike šrambe, dalje je prostoren konjski hlev in nekaj vrta. Trgovina in šramba takoj na razpolago. Kraj prijazen in pripraven za vsakovrstno obrt. Cena primerna. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 6284

Dobro vzgojena deklica
16 let stara, ki govori in piše slovenski in nemški, išče mesta kot učenka v boljši trgovini. Polrpe se pri tvrdki Vojnovič, Vič-Glince št. 6. 6327

Otroški voziček
dobro ohranjen, najraje ponikljan, se kupi. Ponudbe pod »Voziček 6294« na upravo Slov. Naroda. 6294

Hišico
ali stanovanje s 3 sobami, s kuhinjo, pritliklinami, nekaj vrta in ako mogoče z električno razsvetljavo, išče v Sloveniji ob železniški postaji stranka brez otrok. Ponudbe pod »Stranka brez otrok 6298« na upravo Slov. Naroda. 6298

GRAMOFON
z 2 peresi, dobro ohranjen, mizica in 70 plošč se ceno proda. Opekarska cesta, Na mlki 7. 6334

Razglas.
Izredni občni zbor
elektrarne Škofja loka in okolica d. d. se bo vršil dne 2. septembra 1922 ob 20. v pisarni elektrarne v Škofji Loki, Spodnji trg 57, s sledečim

DNEVNIM REDOM:
Sprememba pravil v smislu zahteve ministrstva trgovine in industrije.

Vsi delničarji, ki se hočejo udeležiti občnega zbora, morajo svoje delnice ali bančna potrdila o deponiranih delnicah vložiti v pisarni družbe (Škofja Loka, Spodnji trg 57) med poslovnimi urami od 8.—12. in od 14.—18. v času osam dni do dve uri pred občnim zborom proti izročilni legitimaciji.

ŠKOFJA LOKA, 8. avgusta 1922. Predsedstvo.

Parcela
na lepem mestu v večjem in manjšem obsegu v bližini mestne drevnice v tivolskem okraju, se po ugodni ceni proda. Pojasnila da An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica 5. 6319

Učenko
14—15letno, iz poštne rodovine, sprejme velika manufakturna in špecijalka trgovina v večjem urgu na delati. Hrana in stanovanje zastoj. Naslov pove upr. Naroda. 6293

Kupimo
srednje veliko Wertheimerico „Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod št. 6041“.

Vila na prodaj
stanovanje takoj. Zelena pot 6. Trnovo, poleg kopališča Kolesije. 6148

Svarilo.
Društvo krovskih mojstrov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani opozarja vse cenjene hišne posestnike, gospodarje, njih namestnike i. t. d., da ne dajo pokrivati in popravljati svojih streh na poslopih raznim elementom in kiparjem, kakor se je to v večji meri dogajalo dosedaj. Taki ljudje streh tako pokvarijo, da jih še strokovnjaki za njimi popraviti ne morejo. Tudi bude odslej dalo društvo take nekonzervirane kvaritelje streh za vsak slučaj policijsko zasledovati ter jim takoj na mestu ustaviti delo. V Ljubljani, dne 25. julija 1922. J. Križnar, predsednik. Gril, tajnik.

Proda se
skoraj novo moško kolo s 4 prestavami, prosti tek. — Jenkova ulica 9.

Trg. akademik
išče stanovanje. Ponudbe pod »akademik 6277« na upravo Slov. Naroda. 6277

NASLOVI
dobrih in zanesljivih stanovanj za dijake in dijakinje se dobijo pri g. Likar, Poljanska cesta 87. 6287

Parketne desice iz slavonskega hrasta
strošno lepenko, lesni cement dobavljam v vsaki množini najceneje. I. Jugoslovanska tvornica Bakula Jos. R. Puh, Ljubljana, Gradaška ulica 22. Telef. 513.

ABADIE
cigarettni
LIPA-MILL
konfekcijski papir
glavna zaloga A. Lampret Ljubljana, Krekov trg 10. 5589

Vzoreni velesojem v Pragi
Centralno tržišče srednje Evrope. Najboljše izvir za nabavo raznovrstnih izdelkov čehoslovanske industrije. Velesojemski znak z izkaznico stane 25 dinarjev, služi kot permanentna vstopnica v razstavišče in upravičuje k popustu pri vožnji po železnici. Velesojemski stanovanjski urad preskrbi udeležnikom ugodna stanovanja. Natančnejša pojasnila dajejo vsi čehoslovski konzulati, zastopniki praškega velesojemja in velesojemska pisarna — Praga I, Staromestská radnice, kjer se prodajajo tudi znaki in izkaznice. 4876

Modele čevljev
v celih serijah iz lepenke, po modernih kopitnih oblikah ali ameriških oblikah izrezane, dobavljajo za tovarne obuvale in čevljarje. Apartne, elegantne oblike. Velikanska izbira novitet za vsako sezono.

Zgornje dele
izdelujem iz od naročnika mi doposlane materiala, prvovrstno, hitro in po ceni. Posebna delazmožnost v montiranju zgornjih delov za

Tovarne obuvale
Nakup, reparatura in prodaja
Cevljarskih strojev
zahtevajte prosképte od RALPH. F. RICHTER, Subotica VI.

Poučevanje
v vseh strokah, moderne, mehanične izdelave obuvale. Zahtevajte prosképte.

Pes
volčje pasme, čistokrvna 1½ leta star, dober čuvaj, dresiran, se zaradi odpotovanja proda. Ogle dati ga je mogoče vsak dan od 7—20 ure v Gledališki ulici 4/I. 6300

Knjigovodja
zaposlen v večjem industrijskem podjetju želi s 1. oktobrom premeniti mesto k večjemu industrijskemu podjetju ali trgovini. Eventualno tudi na deželo, najraje kam na Slezsko. Ponudbe sprejema Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 6322

DRVA
bukova, lepa in suha na debelo in drobno, žagana, na željo tudi sekana, se dobe v Kolodvorski ulici št. 18. (dvorišče). 6143

Kupl se hiša
ali parcela na prometnem kraju Ljubljane in v bližini južnega ali državnega kolodvora in v kateri bi bilo možno urediti event. zidati skladišče. Ponudbe z navedbo cene pod »Trgovsko skladišče 6120« na upravo Slov. Naroda. 6120

Kočijo
majhno, lahko, dvosedelno, napolkerito, z osmi na polno olje, novo ali dobro ohranjeno staro kupi Odon Koutny, Ljubljana, Kolodvorska ul. 37. (Zamenjam oz. prodam star koleselj). 6188

Urarske furniture
orodje, Jungmansove budlike, vsakovrstne stenske ure, nakit iz ameriškega zlata razpošilja JAKOB PICK, ZAGREB, Illica 63. 6094

Proda se
trgovska hiša dvonadstropna skoraj nova v predmestju Ljubljane. V hiši so 3 koncesije event. takojšno prosto stanovanje. Ponudbe na upravo lista pod »Preselitev« 6119.

Prodasta se dve psi
ena ovčarske nemške čiste pasme, izvrstna čuvajka, druga dobermanske čiste pasme, po nizki ceni. — Ogledata se: Rimska cesta 19, dvorišče. 6517

Pridna kuharica za vse
ali postrežnica za dopoldanske in popoldanske ure se išče v privatno hišo Vprašati pri Zelinki, Cesta na Rožnik št. 5, vila Bistra. 6305

Prodajo se 4 psi
čiste dobermanske pasme (policijski psi), 1 samec, 1 samica po 14 mesecev, 1 samec, 1 samica po 5 mesecev starosti. Naslov: Kapetan Maršić, Maribor, Stolna ulica 1. 5785

Kdo izmed Slovencev v Ameriki
mi posodi 1000 dolarjev za dobo 3 let proti dobrim obrestim za dobro vpejamo trgovino v najbolj industrijskem kraju v Jugoslaviji, oziroma ga vzamem kot kompanjona. Ponudbe pod »Industrijski kraj« 5909 na upr. Slov. Naroda.

Krampe in lopate
nasajene, krampe, žeblice za stavbenike in tesarje po konkurenčnih cenah oddaja po večjih partijah tvrdka Stanko Zargl & Co., trgovina z železnicami, Ljubljana, Sv. Martina cesta 15.

Išče se družabnik
z glavnico 250—500 tisoč dinarjev v dobro idečo podjetje v bližini Ljubljane. Podjetje je dobro upeljano in ima lastno zastopstvo po celi Jugoslaviji. Povisane kapitala je nujno potrebno vsled obsežnih naročil za jesensko in zimsko sezono. — Resni reflektant naj stavi svoje ponudbe v pisarni dr. Alojzija Vrtačnika, odvjetnika v Ljubljani. Beethovnova ulica št. 10. 6106

Stanovanje
v Ljubljani obstoječe iz 2 sob kabineta in pritliklin se zamenja z enakim ali večjim stanovanjem v Mariboru. Dopise na upr. Slov. Naroda pod »Jesenska zamenjava«. 5788

Majhna hiša
če mogoče z vrtom v Ljubljani ali bližnji okolici, se kupi. Cenjene ponudbe pod »Primerno 6073« na upr. Slovenskega Naroda. 6073

Tesarji!
Več dobrih tesarjev in včencev sprejme tvrdka Fran Martinco, mestni tesarski mojster v Ljubljani, Prule št. 8. 6216

OLJE
amerikansko, strojno, cilindrično in tovarno mast tevrde
Standard Oil Company of New York ima vedno v zalogi A. Lampret, Ljubljana, Krekov trg. 5592

Kupi se

v Ljubljani ali najbližji okolici vili z vrtom oziroma parcela 800 do 1000 m². Ponudbe pod „Vila z vrtom 6325“ na upr. Slov. Naroda.

Gospodinje!

Katera bi dajala pomije (ostanke jedi) za krmo prašičev. Dopise na Joško Polše, Rožna dolina 106. 6326

NAZNANIM

slav. občinstvu, da sem povečal svojo kolarško delavnico z elektr. obratom

Izdelujem autobuse, najmodernejše luksusne koroserije, luksusne in tovarne vozove ter vsa v to stroko spadajoča kolarška dela. — — — Se priporoča

Jožef Peterca, kolarstvo, Koseze pri Ljubljani.

Kolesarji in cenj. dame!

Prepričajte se v lastno korist in ogledite si veliko zalogo dvokoles in otroških vozikov novih modelov.

„TRIBUNA“ tovarna dvokoles in otroških vozikov Ljubljana, Karlova cesta št. 4. Trgovina Štari trg št. 28.

Inserirajte v

6304

Prva jugoslov. barvarija, krznarstvo in strojarstvo

P. Semko, Ljubljana, Gilice 230.

Sprejema izdelje kože v barvo kakor vsa v to stroko spadajoča dela. Delo prevzemam v trgovini živilcev Gradisce št. 10. Kupujem kože divjadi.

Lokali

v novi hiši v Ljubljani, pripravi za delavnice ali skladišča se oddajo takoj v najem. Najemnino je plačati za tri leta naprej. Ponudbe pod „Tri leta/6230“ na upr. Slov. Naroda. 6230

Bukova drva

kupuje vsako množino lesna družba Litija, Ljubljana, Kralja Petra trg 8

Parcela

v lepi legi se ceno proda. Ponudbe pod „Parcela 2371“ na upravo Slov. Naroda. 6224

Plavalne pasove

iz putovine izdeluje tovarna zamaškov Jelačin & Ko. Ljubljana. 4572

Plačilni natak

30 let star, z lepimi spričevali, išče za jeseni službo ravnanja ali plačilnega natakara izven Ljubljane. Vzemem tudi event. na račun. Ponudbe pod „Plač. natak 5674“ na upravo Sl. Nar. 5674

Industrija

vpeljana in brez konkurence se proda. Ponudbe pod „Industrija 1920 — 6223“ na upravo Slov. Naroda. 6223

Automobile kolesa, motorje pnevmatiko vseh vrst ole - bencin

in druge potrebščine ima vedno v zalogi F. Florjančič Ljubljana.

Velika zaloga klobukov in slaminikov se dobi pri

Franc Cerar

lovarnar v Stobu pošta Domžale Prevzemajo se tudi stari klobuki in slaminiki v popravilo pri Kovačevič i Tršan v Ljubljani, Prešernova ulica št. 5.

Sprejemanje v arado. Zaloga v Celju Gosposka ul. 4

Dežne plašče

za dame in gospode v veliki izbiri priporoča trdka

A. & E. Skabernè Ljubljana, Mesni trg 10

Vajenec

za fotografsko obrt se takoj sprejme pri fotografu Franc Marinko, Ljubljana, Poljanska cesta št. 13. 6221

Za vsesokolski zlet

priporočam cenjenim obiskovalcem svoj fotografski atelje, kjer se izvršuje vsa fotografska, kakor tudi amaterska dela najhitreje. Gg. amaterjem je temnica na razpolago. Za obilna naročila se priporoča fotografski atelje Franc Kurno, prvi domači zavod za povečanje slik, Ljubljana, Wolfova ulica 6. 6190

Stroj za klobase

za kakih 80 — 100 kg mesa. Stiskalo, pripravljalo stroj, polnilni stroj, valk.

Firma WEISS & Komp.

Nakupne ponudbe na upravištvu Sl. Naroda pod „Ljubor“.

6182

Prizne vreče

od moke kupuje po najvišji ceni Frane Dolenc, Kranj. 6285

Kot družabnik

z večjim kapitalom in osebnou soudeležbo želi vstopiti v trgovsko veržirano družbo v Ljubljani. Ponudbe pod „Soudeležba 6229“ na upravo Sl. Naroda. 6229

Teod. Korn, Ljubljana

Poljanska cesta št. 8.

Krovec, stavlji, galanterijski in okrasni krogar. Instalacije vodovodov.

Kopava strojevod. Izpolni in klesane naprave. Izdelovanje posod iz pločevine za firne, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (skatle) za konzerve.

G. F. Juršek upravitelj glasbenih v Ljubljani Wolfova 12.

zvršujem oglaševanja ter popravila glasbenih in harmonijev specialne strokovno, točno in cen.

Industrijsko podjetje

išče perfektno korespondentstvo, porabno tudi za druga pisarska dela. Pogoj popolno znanje slovenskega in nemškega jezika v pisavi in stenografiji. Ponudbe z zahtevno plačo na upravo Slov. Naroda pod „korespondenca 6201“.

Klaviere

upravlja in popravila soliste in točno ter gre tudi na deželo.

Feliks Povše Ljubljana Tržaška c. 43

Hiša za trgovino

enonadstropna, v Mariboru, blizu koroškega kolodvora, lokal za trgovino in stanovanje, lepe kleti, takoj na razpolago, posebno dvoriščno poslopje, 600 kvadr. metrov vrta, se proda. Cena 900.000 kron. Dopisi pod „Trgovska hiša, poštno ležeče, Maribor. 6276

Najstarejša slovenska pleskarska in ličarska delavnica

IVAN BRUČIČ, Dunajska c. 10, se priporoča. Izvršitev točna, cene zmerno. 1001

Na prodaj hotel „STOL“

na blejski Dobravi poleg kolodvora, par minut od znamenitega Vintgarja in poleg velike tovarne. Velika prihodnost. Kraina lega. Poizve se pri lastniku na Bellevue, Ljubljana. 6283

L. Mikuš

Ljubljana, Mesni trg št. 13. priporoča svojo zalogo dežnikov in sončnikov ter sprejemalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in soliste.

Avto pnevmatiko

v vs eh velikostih nud

Jugo-Avto, dr. z o. z. Ljubljana, Poljanska c. 3.

Električni stroji proizvod A E G

Električni števci proizvod A E G

žarnice Tungsram, vse elektrotehnične potrebščine v zalogi po ugodnih cenah. Elektrotehnična trdka Karol Florjančič, Celje. Proračuni brezplačno. 6044

Bančni uradnik

išče v sredini mesta za stalno sobo pri boljši družini. Ponudbe pod „Bled 6280“ na upravo Slov. Naroda. 6280

ŽIMA

Žimo za šimice vsake vrste izdeluje in prodaja trdka Ljubo Jodetova v Ljubljani, Zimopredla, Strančičeva ulica. Vzorci zastojni in poštarne prosto. Kopljiščeta, konjsko diško, grivo, goveje in konjske rope. 5775

Anton Steiner

mestni tesarski mojster v Ljubljani

prevzema vsakovrstna tesarska dela, kakor strešne stole, kupole, stolpe, mostove, vrtno ulice itd. Parna žaga z vsami stroji za obdelovanje lesa. 4795

Trstje za strope

izdeluje in prodaja na debelo in drobno po najnižjih cenah. Pri večjih množinah znaten popust. — ANTON STEINER, Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo. 2128

Prevzamem delo

za polaganje parketov, njih snazjenje, snazjenje stanovanj ter popravila starega pohištva. Ponudbe na naslov: Tomaž Šacha, Ljubljana-Selo 49.

Kupi se

že rabljena dobro ohranjena večja železna peč (Füllöfen). Ponudbe je poslati pod „Peč“, poštini predal 27. 6323

Parcela

na lepem kraju v bližini Tabora in južnega kolodvora, se po ugodni ceni proda. Pojasnila da An. zav. Drago Bošnjak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 6320

Star časopisni papir

kupi Alojzij Pauschin, Ljubljana, Wolfova ulica 6. 6210

Stavbene parcele

v bližini električne železnice od 800—900 m², pripravne tudi za tranzitno skladišče so na prodaj. Pojasnila daje A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta 21. 6101

Dr. Ing. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbni inženjer in mestni stavbenik

Ljubljana, Gradisce št. 13.

Stavbno podjetje in tehniška pisarna za betonke, železobetonske in vodne zgradbe, arhitekturo in vsakovrstne visoke stavbe.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

zvršitev. — Projektiranje.

Garantirano reparirani Lokomobili

VRUČA PARA / HEISSDAMPF
ZASICENA PARA / SATTDAMPF
ZA SVAKI EFEKAT
ZA SVAKO GORILO

BRÜDER FISCHER

TVORNICA STROJEVA
WIEN, III. EASANG 38.
BRÜDERLOKOMOBILFISCHER

WOLF-LANZ-HOFHERR
PROMPTNA ODPREMA

Stacionarne vrtoparne lokomobile		
Verbund		
Wolf	1911 HTC1	20/42 HP.
	1919 TK2	30/45
	1907 HTC2	28/54
	1916 TK3	38/57
	1911 PC5	55/82
	1907 HCCO	62/80
	1909 SL1	65/95
	1903 HCC1	72/100
	1905 HCC2	100/130
	1909 THC3	95/150
	1908 HCC3A	145/195
	1908 CSA	300/385
Lanz	1916 DCA	50/70
	1905 HV70	95/125
	1919 NTC2	100/140
	1903 V19	112/141
	1921 NTC4	170/235
	1907 V27	260/330

Stacionarne nasitjenoparne lokomobile		
na visoki pritisk		
Wolf	1906 OHP1	12/22 HP.
	1907 OHP3	13/30
	1907 PHF3	13/30
	1917 AHP4	26/48
	1921 AHP6	45/75
	1921 AHP7	53/90
	1921 AHP8	70/110
Lanz	1917 AP	20/32

Stacionarne nasitjenoparne lokomobile		
na visoki pritisk		
Wolf	1906 EM	10/17 HP
Lanz	1902 GFA	13/22
Wolf	1906 HEA	16/28
Lanz	1908 ZAH	18/35
	1901 RAB	24/39
	1905 ZGH	25/38
Wolf	1906 Z0Z	28/44
Lanz	1906 ZGK	45/67
Lanz	1906 ZGK	45/67

Prevozne nasitjenoparne lokomobile		
na visoki pritisk		
Wolf	1900 8FZ	11/18 HP.
Wolf	1911 6er	12/18
	1916 6er	12/18
Lanz	1907 ZAG	13/24
	1897 HA	16/26
Wolf	1901 12PZ	15/25
Lanz	1917 LPS	17/28
	1918 ZH	18/35
Wolf	1906 Keller	19/35
Lanz	1912 AQS	24/38
	1913 LQS	24/40
Wolf	1916 12er	24/40
Lanz	1910 ZM	28/52
	1904 ZK	35/62
	1906 VZO	50/70

Zastopnika: Stebel in Tjačar, Ljubljana, Ročičeva c. 4.

Amerikanski bencin

v železnih sodih ima v zalogi

A. Lampret,
Krekov trg 10.

Reprezentanca:

Standard Oil Comp. of New York.

Telefon 247.

GOSTILNA

z večjim prvovrstnim posestvom v industrijskem kraju ob državni cesti blizu kolodvora se proda. Cena po dogovoru. Ozira se le na resne reflektante. Do 20. avgusta se lahko ogleda. Posredovalci izključeni. Ponudbe na 204 oglasni zavod IVO SUŠNIK, Slovenska ulica 15.

Gradbeno podjetje

ing. Duklč & drug

Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 20.
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Ustanovljeno leta 1896.

Ustanovljeno leta 1896.

Mednarodni transporti

Antonio Biancheri & Comp.
Postojna

Centrala: Ponteba.

Podružnice: Postojna (Poštni predal 17), Villach (Poštni predal 51)

Agenture: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.

— Odprema vaze vrste blaga. —

Specijalna odprema živil, žive in zaklane živine v katerikoli kraj.

Razpis.

Razpisuje se natečaj za zgradbo meštanske šole v Ribnici. — Načrti in proračun so v upogled pri Ivanu Klunu v Ribnici. Pismene, zaprte oferte naj se naslovijo na gori imenovanega do 18. avgusta.

Odbor za zgradbo meštanske šole v Ribnici.

HLADILNA NAPRAVA

kompletna

Kompresor, 2 posodi s solno stiskalico, 18 HP, elektromotor s transmisijo in jermenom, oprema hladilnik z vsemi odvodi in dovodi.

Izdelana leta 1910.

Firma Riedinger - Augsburg.

Efekt: 24.000 kalorij. Cena 88.750 Din.

Ponudbe za nakup na lra. od. Slov. Naroda pod „PLODNOŠNA“ 6140.

Staro lito železo v vseh množinah kupujejo

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani.

6275

Specijalno elektrotehn. podjetje za strokovno gradnjo telefonskih central

vseh sistemov, napeljava hišnih telefonov in zvoncev. Prevzemanje vseh v to stroko spadajočih popravil. Zgradba električnih naprav visoke napetosti.

Ivan Bogataj

koncesionirano elektrotehnično podjetje

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 30.

6295

Trgovski pomočnik oziroma prodajalka

papirne ali galanterijske stroke z dobrimi spričevali se sprejme. Ponudbe s prepisi spričeval in event. sliko je poslati na trdiko GORIČAR & LESKOVŠEK, Celje.

6270

Pozor!

Franc Martinec, mestni tesarski mojster in trgovec z lesom naznanja, da kupuje na lastni parni žagi Škofljica okrogli in lep tesan les.

Žagalo se bode tudi strankam. Večjim partijam na razpolago polnojarmeniki po dnevnih cenah.

6315

„Rekord“

6309

tvornica kovine in ščetk Stara Palanka (Bačka)

nudi iz svoje tvornice la. salonske metle in ščetke po najnižji ceni.

Kupuje konjsko žimo, kravje repe, prešičjo dlako (Seidenhaare) in prešičje ščetine v apnu. Iščo se agilen potnik za Slovenijo.

Vsak dan

večerni koncert

na vrtu restavracije P. Kožak (pred Mestnim domom). Ob praznikih in nedeljah tudi dopoldne.

RAZPIS.

Razpisuje se mesto

TAJNIKA BORZE

v Ljubljani.

Prosilci, z najmanj srednješolsko izobrazbo, ki so popolnoma izvežbani v vseh borznih strokah, tako teoretično kot praktično in ki se lahko izkažejo, da so z uspehom delovali po več let kot uradniki kake večje borze in ki so večji vsaj enega slovanskega jezika ter so sposobni za organizirano in vodstvo popolne borze, naj vložijo svoje ponudbe s prepisi dokumentov na: Slovenska banka v Ljubljani (Jugoslavija). Nastop po možnosti takoj.

Ravnokar na nova došla

PNEUMATIKA

najboljših svetovnoznanih tvrdk

se dobi pri

FRANC FLORJANČIČU

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6

Jugoslavenski Lloyd A. D. Beograd, Brankova ul. 12

Telegr. adresa: FORTEX.

Telefon 16-32

Dohavlja i postavlja:

ELEKTRIČNE CENTRALE

CENTRALNE KURJAVE

sanitne naprave

kopalnice (Körting, Hannover)

MLINOVE (Kapler, Berlin)

VODOVODE, TOVARNIŠKE NAPRAVE

DISELOVI MOTORI, motori na sesalni

plin (izdelek Körting), električne

mašine (izdelek Maffei - Schwarz-

kopff i sve druge mašine, po ori-

ginalnih tvorničkih cenah. — — —

Velika zaloga tehničnega materijala.

Šopstvena fabrikacija u Beogradu

Predračuni, sva obaveštenja i poseta naših zastupnika vrši se besplatno.

Zastop. za Slovenijo: Inž. GUSTAV ZEMANEK, Ljubljana.

Vsi producenti bodo obiskali na

Dunajskem mednarodnem semnju

(Wiener Internationale Messe)

od 10. — 18. septembra 1922

oddelek za sirovine in polulzdelke

Vsa potrebna dela Dunajski semnj (Wiener Messe A. G., Wien VII., Messeplatz) in časno zastopstvo v Ljubljani: Avstrijsko zastopstvo, Turjski trg 4

Največji davki

katere plačate Vam nastanejo, ako ne gledate na to, kje nakupujete, izgubite denar in imate poleg tega večkrat še sitnosti. Poskusite enkrat z ilustriranim katalogom tvrdke H. Suttner, (imetnik Henri Maire), Ljubljana št. 3. Ta Vam svetuje resnično dobre ure, specialne znamke „IKO“ iz lastne tvornice v Švici, kakor tudi druge dobre žepne ure, zapestnice, svetilne in stenske ure, verižice, prstane, zapestnice, uhane, namizno orodje, krstina in birmaska darila ter vsa druga zlatinska in srebrnina. Pa tudi porabne predmete kakor: škarje, nože, britve, lasestrizne in brivske stroje, stekloperce, doze za tobak, svaljice in smotke, nažigalce in denarnice kupite dobro in ceno pri trdki.

H. SUTTNER, (imetnik Henri Maire), Ljubljana št. 3.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril trgovino lastnih krznarskih izdelkov. Sprejemam vsa tozadevna dela in popravila, kakor tudi lisičje kože v raznovrstno barvanje in strojenje.

Izvršujem vsakovrstne športne čepice, kakor tudi za vsa društva in korporacije.

ELIGIJ EBER, LJUBLJANA,
— Kongresni trg št. 7. —

Vsestransko izobražena, delavna in organizatorična pisarniška moč, dober korespondent in stenograf se išče za

pisarnovodja

veletrgovine manufakture v Ljubljani. Sprejme se tudi

fakturistinja

dobra računarica z lepo pisavo, ki bi vodila pozneje blagajno na debelo. Obširne ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Dobra plača 27“ 6194.

Veletrgovina seljačke manufakturne robe

nudi znano tekstilno blago kakor n. p. modrotisk, platna, oksforde, kanafase, hlačevino, svilene in pavolatne robce, sukanec in vse drugo.

VILIM PICK, Zagreb,

Duga ul. 6 Telefon 3238 v lastni hiši

PRILOŽNOSTNI NAKUP!

Ker se ne postavijo v obrat, se prodajo nekateri popolnoma novi, deloma rabljeni stroji za obdelovanje lesa za lastno ceno in sicer:

stružnica, smirkovni stroji, zobotrebniški in stroji za lesene cveke, stroji za lesno volno, skobelnik, (Dikthenobel), stenske vrtnice. Dalje: trakovne, krožne žage, stroji za pukanje žime, šivalni stroji za sedlarje in tapetnike, ventilatorji, sesalci zraku, elektromotorji itd.

Kupne ponudbe pod šifro „Stroji“, Maribor, poštini predal 27.

Broj 531 - 1922.

6166

Zakup.

Na naređenje Zdravstvenog odsjeka za Hrvatsku, Slavoniju i Medjumurje od 4. jula 1922, broj 17.941-1922 obdržavati će se dne 4. septembra 1922 u 12 sati u podne, u uredovnici podpisnog Ravnateljstva pismene poudbene rasprave za u zakup izdati se imajućih slijedećih objekata:

I. Liječilišna restauracija kod crijetnih kupkaha sa nuzgrednim prostorijama i baščom, te polovicom podruma u Nikolinom brdu.

II. Gostiona u bistrim kupkama, sa nuzgrednim prostorijama, ledenom podrumom i baščom.

III. Pučka krčma u crijetnim kupkama, sa nuzgrednim prostorijama i baščom.

IV. Mesnica sa satnom, ledenom, klaonicom, štalom i sušom.

V. Pekarna sa sobicom za stanovanje, radionicom i skladištem za brašno.

Zakupiti se može samo jedan objekt, i to na tri godine dana počem od 1. Januara 1923.

Ponude sa biljegom od 7 dinara providjene, vlastoručno podpisane i zapečaćene imaju sadržavati tačno označeni objekat od I.-V. koji se u zakup uzeti želi, a ponudjena svota ima se brojevima i slovima tačno naznačiti, zatim izričito očitovanje da su nudocu svi zakupni uvjeti, sadržani u uporabno zakupnom ugovoru, dobro poznati i da se istime bezuvjetno podvrgava. — Ponude ima biti obložene sa žaobinom od 10 %, jednogodišnje ponudjene zakupnine, koje se nakon višeg odobrenja do visine jednogodišnje zakupnine kao jamčevina nadopuniti ima, a kod liječilišne restauracije osim toga jošte 5000 dinara kao jamčevinu za gostioničarski nastatar.

Natjecatelji imaju se izkazati obrtnicom, da su za obavljanje svoga obrta propisno sposobljeni.

Zakupni uslovi mogu se vidjeti kod Ravnateljstva za vrijeme uredovnih sati.

Ravnateljstvo pridržava sebi pravo birati zakupnika bez obzira na visinu ponudjene zakupnine.

Brzovjavne ponude ne primaju se.

U Topuskom, dne 4. Avgusta 1922.

Ravnateljstvo kr. zemaljskog liječništva.

Delniška glavica:
K 20.000.000.—

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Rezervni zakladi:
K 6.500.000.—

Podružnice:
Novo mesto, Rakek, Slovenjgradec.

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica šte. 1.
Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

TELEFONI št. 146. 458.
Brzjavke: ESKOMPTNA.

Manjekuharji, pozor!

Več sodov po ca. 15 hl in kadi za namakanje sadja se prodajo po ugodni ceni. **Man Lapajne**, Ljubljana, Novi Vodmat. 6257

Trstje

(Štukature za strope izdelujem z najmodernimi stroji in iz najboljšega materiala ter dobavljam v vsaki množini po najnižji ceni.)

Jos. R. Puh,

Ljubljana, Gradaška ulica 22.
TELEFON št. 513. 3259

Seno

Več vagonov zdravega, suhega sena se prodajo takoj franco vagon na vsako postajo v Sloveniji po 900 K za 100 kg. **uki Filip**, Sošani.

Perutnino

vsakovrstno, živo ali na francoski način klano in čiščeno, nudi trdika

Kmet & Lubšina,

Ljubljana VII, Slovenska c. 290.
Sveža jajca vedno v zalogi.
Ugodno za letovišča in hotele. 4698 6043

Kavarna „ZVEZDA“

na najlepšem prostoru v Zvezdi. — Na novo urejena

restavracija s krasnim vrtom, verandami in godbenim paviljonom.

Fran in Rozi Krapež.

POTNIKI V AMERIKO, POZOR!

UNITED-AMERICAN-LINES-INC

prevažajo potnike z najnovejšimi brzoparniki preko:

HAMBURG-SOUTHAMPTON in CHERBOURG v NEW YORK.

Vozne listke ter vsa potrebna pojasnila izdaja:

SIMON KMETEC,

zastopnik za Slovenijo,
Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

Amerikanci in drugi, pozor!

Nudi se Vam jako ugodna prilika, kdor hoče svoj denar varno in dobičkanosno naložiti. Naprodaj je posestvo z lepim stanovanjem, mlin, žaga z vodno močjo in nekaj zemljišča. Vode ne zmanjka v največji suši. Posestvo stoji tik železniške postaje, okolica je močno zaraščena z gozdovi različnega lesa. Posestvo je na Dolenjskem v lepem in prometnem kraju. Cena in natančnejša pojasnila daje **g. Valentin Lucin**, trgovina, Sv. Petra cesta 22, Ljubljana. 6258

Parcela

za vilo se prodaja. Ponudbe pod „Zračna lega“ poštno ležeče Ljubljana. 6065

Divan in preproga

dobro ohranjena, ceno na prodaj. — **M. Kanc**, Linhartova ulica 3. 6232

Fina drap obleka

najmodernejša, s prozornimi rokavi in rjavimi visoki čevlji št. 39, čisto novi se po ceni prodajo. 6253

Gostilna

v prometnem kraju kje na deželi se sprejme takoj za dobo 10 let v najem. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5981

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanovljena 1900.

Delniška glavica in rezervni zakladi cca K 150.000.000.—.

Čekovni račun: št.

10.509.

Brzjavni naslov:

Banka Ljubljana.

Tel. št. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Obrestuje vloge najugodnejše.

Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice:

Brezice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Naznanilo.

Splošna prometna banka, Wien, naznanja, da je prešla njena mnogo let v Ljubljani obstoječa podružnica s 30. junijem t. l. z vsemi aktivami in pasivami v last

„Prve hrvatske štedionice v Zagrebu“.

Prva hrvatska štedionica bo poslovala v interesu domačih potreb in varovala interese komitentov dosedanje podružnice v Ljubljani.

Zahvaljuje se najiskreneje za izkazano naklonjenost in prosi, da se ohrani tudi njeni pravni naslednici Prvi hrvatski štedionici v Zagrebu, glavni podružnici za Slovenijo v Ljubljani.

WIEN, dne 10. avgusta 1922.

Naznanilo.

Prva hrvatska štedionica v Zagrebu naznanja, da je prešla več let v Ljubljani obstoječa podružnica Splošne prometne banke, preje **J. C. Mayer**, dne 30. junija 1922 v njeno posest in bo vodila isto dalje pod naslovom

„Prva hrvatska štedionica u Zagrebu, glavna podružnica za Slovenijo v Ljubljani“.

Podružnica bo poslovala v interesu domačih potreb, varovala interese komitentov dosedanje podružnice Splošne prometne banke v Ljubljani in prosi, da se ohrani tudi njej kot pravni naslednici ono zaupanje, katero je imela Splošna prometna banka.

ZAGREB, dne 10. avgusta 1922.

Zdravilišče za jetiko sanatorij dr. Pečnik

pri Rogški Stani. Jetični se vsak čas sprejemajo. Prospekti brezplačno. Vprašanja na vodilnega zdravnika (šef zdravnika): Dr. Pečnik, tačas St. Jurij ob j. ž.

„SLOGRAD“

slovenska gradbena in industrijska d. d.

Tekoči račun pri Slovenski eskomptni banki v Ljubljani. — Telefon interurban 180. — Tehnična pisarna v tovarni Keršič, Sp. Šiška, Ljubljana.

Izvršuje:

stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije. Vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj.

Specijaliteta: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovode.

Zastopa:

Patent Dr. inž. Empergerja za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložki za visoko tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, „silo“ mostovih in podobno).

Izdeluje: vse vrste tehničnih projektov in statičnih proračunov.

Vse vrste **telefonskih brzojavnih** aparatov

in potrebščin za hišo in javno uporabo, kompletne telefonske centrale

„Tungsram“, Telefon št. 14-65.

Prava turška električno pražena in mleto

kava

zajamčeno popolnoma čista in odlikovana z zlato kolajno, se dobi vsak dan sveža najceneje samo pri tvrdki Jovo R. Jovanović, Tuzla (Bosna). Razpošiljamo v poštnih zavetkih od 5 kg naprej po povzetju. 3048

lv. Jax in sin

Ljubljana, Gosposvetska c. 2

Šivalni stroji

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867

Vozenje potuje brezplačno

Pisalni stroji „Adler“

Centri zastoj in franko.

Kolesa iz prvih tovarn: Dürkopp, Styria, Waffenaar.

Začasno znižane cene.

KOLESA

avtomobilni, deli in oprema,

pnevmatika

najceneje na drobno na debelo

J. GOREC

Ljubljana, Gosposvetska c. 14.

Garaža. Delavnica

LOVCI!

Lovske puške vseh sistemov, od najfinejših do najnavadnejših, različno municijo in reparaturo vsakovrstnega orožja kakor tudi montažo daljnogledov Vam poskrbi

Janko Mišič,

puškar v Kranju,

sušarski strokovni učitelj in zastopnik plovskih puškarjev v Borovljah. Avstrija 6282

Med dobrim najboljšim!

PFAFF | **PUCH** | **DUNLOP**

šivalni stroji | vozna kolesa | plaži in cavi

za rednice in obrt | in posamezni deli | ter drugi predmeti

najceneje pri tvrdki **IGN. VOK**, Ljubljana, Sodna ul. 7.

Najboljši škriklj jugoslovanskega proizvoda

„SALONIT“

Izdelan iz znanega cementa znamke SALONA od tvrdke SPLIT, dion. društvo za cement portland. — Najboljšo in najcenejše sredstvo za pokrivanje streh.

Glavna zaloga: **OBNOVA** gradbena družba z o. z. v Ljubljani.

Transjugo d. d.

Zagreb, Mažuraničev trg 3

Telefon št. 27-60

Brzjavlj: Transjugo

Podružnice: Beograd, Kosmajka 16

Ispostave: Osijek, Štroka ulica 3

Subotica pri Plavkovci i

drug i Skoplje

Dobavlja

najceneje

traverze, železo, žeblice, apno, cement, mavec, trstiko, žico, deske in ves gradbeni material.

Pozor ! ! ! Pozor

Išče se firma

ki bi prevzela izdelovanje posebne vrste v naši državi patentirane železne peči na debelo.

! ! Senzacionalna iznajdba ! !

Potrebne stroje za izdelovanje preskrbi lastnik patenta. Prednost imajo podjetja, ki se pečajo z železo livarstvom, oziroma kovinskim livarstvom.

— Načrt in model peči se ogleda v Ljubljani. —

Vprašanja pod „SUAJNA BODOČNOST 6141“ na upravo Slov. Naroda.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo,

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50, v lastnem poslopu.

Brzjavke: Kredit Ljubljana. Telefon šte. 40, 457 in št. 548.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

KRALJEVA DVORNA SPEDICIJA „ORIENT“

mednarodna trgovsko-spedicijska in skladiščna d. d. v Mariboru.

Podružnice: Ljubljana, Beograd, Zagreb, Jesenice, Rakek, Bakar, Split, Osijek, Subotica, Novisad.

Mednarodni spedicijski koncern.

Razpisuje se II. EMISIJA DELNIC.

Izredni občni zbor delničarjev je sklenil dne 10. julija 1922 zvišati delniško glavnico

od **Kj. 4.000.000—** na **Kj. 10.000.000—** nom.

z izdajo

15.000 novih delnic à Kj. 400— nom. v skupnem znesku **Kj. 6.000.000—**

s pravico na dividendo za leto 1922

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanji delničarji imajo pravico optirati na vsaki dve stari delnici po eno novo delnico II. emisije po tečaju K 460.— plus 5%, obresti od nominala K 400.— od 1. januarja 1922 do dne vplačila.

2. Z delnicami, ki jih stari delničarji ne bodo optirali, razpolaga upravni svet.

3. Novim delničarjem se nudijo delnice II. emisije po kurzu K 500.— plačilnih nankrat takoj pri subskripciji, s 5%, obresti od nominala K 400.— od dne 1. januarja 1922 do dne vplačila.

4. Potrdila o vplačilu se imajo skrbno hraniti.

5. Delničar, ki ne bo v predpisanem roku priglasil prava opcije in izvršil vplačila, izgubi opcijsko pravico.

6. V svrhu zavarovanja II. emisije je osnovan poseben sindikat. Kdor želi pristopiti sindikatu, naj se obrne na tajništvo Uprave sindikata pri centrali družbe v Mariboru, v svrhu pojasnil.

V Mariboru, dne 30. julija 1922.

7. Repartitijo delnic, določenih za nove delničarje, si pridržuje upravni svet po končanem subskripcijskem roku.

8. Subskripcija novih delnic se vrši od dne 31. julija do 19. avgusta 1922, in sicer:

a) pri Slovenski banki d. d. v Zagrebu in njenih podružnicah;

b) pri Trgovski banki d. d. v Ljubljani in njenih podružnicah;

c) pri Jugoslov. Industrijski banki Split;

d) pri Bankhaus M. R. Alexander Wien;

e) pri Praški kreditni banki Beograd;

f) pri Orient d. d. v Mariboru in njenih podružnicah.

9. Azijski kurzni dobiček se dodeli po pokritju izdanih stroškov in pristojbin rednemu rezervnemu fondu družbe.

10. Dodelitev delnic se izvrši kar najhitreje; za nedodeljene delnice se vplačani denar vrne po preteku 8 dni od časa razdelitve.

UPRAVNI SVET.